Ανακοίνωση KCK (Kurdistan Communities Union) – Λύνοντας το Παλαιστινιακό και το Κουρδικό Ζήτημα

*Ανακοίνωση του **K**urdistan **C**ommunities **U**nion στις 13/10*

Μετάφραση : Μηνάς Μπλάνας

Χιλιάδες άνθρωποι, τόσο από το Ισραήλ όσο και από την Παλαιστίνη, έχουν χάσει τις ζωές τους από τις επιθέσεις που πραγματοποιήθηκαν από την Χαμάς και τις επόμενες επιθέσεις από το κράτος του Ισραήλ ενάντια στους Παλαιστίνιους, ειδικότερα στην Λωρίδα της Γάζας. Και οι δύο επιθέσεις κατέληξαν σε μία πλήρη σφαγή. Είμαστε βαθιά ανήσυχοι και λυπημένοι γι' αυτή την κατάσταση. Ως Κουρδικό Κίνημα Ελευθερίας, θα θέλαμε να εκφράσουμε τα συλλυπητήριά μας τόσο στον παλαιστινιακό αραβικό λαό όσο και στον εβραϊκό λαό του Ισραήλ. Όχι μόνο όσα έχουν γίνει μέχρι τώρα, αλλά και τα μελλοντικά σενάρια που συζητιούνται, είναι άκρως ανησυχητικά. Πρόκειται για εξαιρετικά λανθασμένες στάσεις που βαθαίνουν τα προβλήματα και καταλήγουν σε σφαγές της κοινωνίας. Κατ'αρχάς, θα πρέπει να εγκαταλειφθούν αμέσως και να σταματήσουν οι επιθέσεις.

Όπως οι μέθοδοι της Χαμάς είναι λάθος, η στάση του ισραηλινού κράτους είναι επίσης απαράδεκτη. Το ισραηλινό κράτος πρέπει να τερματίσει τις επιθέσεις και τον αποκλεισμό της Γάζας και δεν πρέπει να καταφύγει σε βία κατά του παλαιστινιακού λαού με κανέναν τρόπο.

Το παλαιστινιακό πρόβλημα δεν μπορεί να λυθεί μέσω της βίας,

αλλά μέσω της δημοκρατίας και της αναγνώρισης των δικαιωμάτων των Παλαιστίνιων. Η βίαιη προσέγγιση μόνο θα βαθύνει τα προβλήματα. Η πικρή εικόνα που προέκυψε τις τελευταίες μόλις ημέρες, είναι αποτέλεσμα της ώθησης του παλαιστινιακού ζητήματος σε μια άλυτη κατάσταση. Και η αιτία που συμβαίνει αυτό, είναι το ίδιο το πρόβλημα. Εάν κάποιος είναι πραγματικά ενοχλημένος από αυτή την κατάσταση, είναι απαραίτητο να επικεντρωθεί στη λύση του παλαιστινιακού ζητήματος. Κάθε βήμα που πρέπει να γίνει, κάθε στάση που πρέπει να ληφθεί, χωρίς να συζητιέται η λύση του παλαιστινιακού ζητήματος και τα δικαιώματα του παλαιστινιακού λαού, θα οδηγήσει σε εμβάθυνση των προβλημάτων. Το αιώνιο Παλαιστινιακό ζήτημα έχει αποδείξει αυτό το γεγονός επανειλημμένα.

Οι εξελίξεις στην Παλαιστίνη και το Ισραήλ κατέδειξαν για άλλη μια φορά τη σημασία μιας προσέγγισης στο πλαίσιο ενός «δημοκρατικού έθνους» από τον Abdullah Öcalan για τη λύση των προβλημάτων στη Μέση Ανατολή. Η κρατικιστική νοοτροπία είναι η ρίζα των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η κοινωνία και η ανθρωπότητα. Από την ιστορία μέχρι τις μέρες μας, καθώς έχει αναπτυχθεί αυτή η νοοτροπία, τα προβλήματα έχουν αυξηθεί. Το γεγονός ότι το κράτος γεννήθηκε πρώτα στη Μέση Ανατολή, έχει καθοριστικό ρόλο στο γεγονός ότι τα προβλήματα στη Μέση Ανατολή είναι τόσο πολλά και βαθιά ριζωμένα. Από την άλλη, τα προβλήματα βάθυναν ακόμη περισσότερο με τη μεταφορά του συστήματος του έθνους-κράτους που ανέπτυξε η καπιταλιστική νεωτερικότητα στη Μέση Ανατολή. Όλα τα προβλήματα στη Μέση Ανατολή σήμερα, συμπεριλαμβανομένου του Κουρδικού ζητήματος, πηγάζουν από τη νοοτροπία του έθνους-κράτους. Η ισραηλινο-παλαιστινιακή σύγκρουση είναι επίσης ριζωμένη στη νοοτροπία του έθνους-κράτους. Όλα τα προβλήματα στη Μέση Ανατολή, ιδιαίτερα το κουρδικό και το παλαιστινιακό, μπορούν να λυθούν μόνο με την υπέρβαση του έθνους-κράτους. Αυτός είναι ο μόνος τρόπος να διορθωθεί η λάθος πορεία στη Μέση Ανατολή. Εάν πρόκειται να υπάρξει μια πραγματική αλλαγή, αυτό μπορεί να

επιτευχθεί μόνο με την υπέρβαση της νοοτροπίας του έθνους-κράτους, με την ανάπτυξη του συστήματος του «δημοκρατικού έθνους» που βασίζεται στη συνύπαρξη, την ισότιμη και κοινή ζωή των λαών και σε αυτή τη βάση, με τη δημοκρατική επίλυση των ζητημάτων του κουρδικού και του παλαιστινιακού λαού. Τα προβλήματα δεν μπορούν να λυθούν με τη δημιουργία περισσότερων κρατών, όπως συχνά ειπώνεται. Αντίθετα, τα προβλήματα μπορούν να λυθούν με την ενίσχυση της κοινωνίας, την ανάπτυξη της δημοκρατίας και μιας ζωής σύμφωνα με το «δημοκρατικό έθνος» που βασίζεται στην ελεύθερη, ισότιμη, δημοκρατική αυτοδιοίκηση και βούληση των κοινωνιών. Έτσι μπορούν να λυθούν τα προβλήματα τόσο του εβραϊκού λαού όσο και του παλαιστινιακού λαού.

Η Ιερουσαλήμ, η οποία θεωρείται ιερή από τρεις θρησκείες και οι αρχαίες παλαιστινιακές και ισραηλινές γεωγραφίες, μπορούν καλύτερα να ζήσουν με ελευθερία και ειρήνη με αυτό το μοντέλο. Διαφορετικά, τα μοντέλα των εθνών-κρατών οδηγούν αναπόφευκτα σε σύγκρουση, πόλεμο και αμοιβαία καταστροφή. Αυτό φαίνεται καλύτερα στην αραβο-εβραϊκή πραγματικότητα. Η μόνη μέθοδος για να εξαλειφθεί αυτό το συγκρουσιακό και καταστροφικό δίλημμα είναι η προσέγγιση του «δημοκρατικού έθνους».

Η υπόθεση του παλαιστινιακού λαού είναι νόμιμη και τίποτα δεν μπορεί να αρνηθεί τη νομιμότητά της. Ως Κουρδικό Κίνημα Ελευθερίας, στεκόμαστε πάντα δίπλα στη δίκαιη υπόθεση του παλαιστινιακού λαού. Η λύση του παλαιστινιακού είναι εξίσου σημαντική με το κουρδικό ζήτημα για τη λύση των προβλημάτων και την ανάπτυξη του εκδημοκρατισμού στη Μέση Ανατολή. Το κράτος του Ισραήλ πρέπει να δει αυτή την πραγματικότητα και πάνω από όλα να αναγνωρίσει την ύπαρξη και τη δημοκρατική βούληση του παλαιστινιακού λαού. Η λύση του παλαιστινιακού ζητήματος είναι θεμελιώδης προϋπόθεση για όλους τους λαούς της Μέσης Ανατολής, ιδιαίτερα για τον εβραϊκό λαό, για να ζήσουν

με ελευθερία, ασφάλεια και ειρήνη. Από την άλλη, μια σωστή και με σεβασμό προσέγγιση στα ιστορικά δράματα και τις γενοκτονίες που βίωσε ο εβραϊκός λαός το απαιτεί απολύτως. Χωρίς λύση στο παλαιστινιακό ζήτημα, ο εβραϊκός λαός δεν μπορεί να αισθάνεται άνετα στη συνείδησή του και δεν μπορεί να καταδικάσει και να εξαλείψει τη μεταχείριση στην οποία έχει υποβληθεί. Πιστεύουμε ότι ο εβραϊκός λαός έχει αρκετή από αυτή τη συνείδηση, τη σοφία και τη θέληση. Ο εβραϊκός λαός είναι ένας από τους αρχαίους λαούς της Μέσης Ανατολής και έχει πολύ σημαντική θέση και συμβολή στη διαμόρφωση της κουλτούρας και της κοινωνικότητας της Μέσης Ανατολής. Όπως ακριβώς οι κούρδικοι, αραβικοί, περσικοί, τούρκικοι, αραμαϊκοί κ.λπ. λαοί της Μέσης Ανατολής, έτσι και ο εβραϊκός λαός έχει το δικαίωμα να ζει στη Μέση Ανατολή, στην αρχαία γεωγραφία όπου έζησε ιστορικά.

Το τουρκικό κράτος και η κυβέρνηση AKP-MHP δεν προσεγγίζουν το παλαιστινιακό ζήτημα ειλικρινά και πραγματικά. Το χειρίζεται εξ ολοκλήρου ως ένα θέμα που μπορεί να εκμεταλλευτεί. Ο φασίστας αρχηγός Ταγίπ Ερντογάν προσεγγίζει το Παλαιστινιακό ζήτημα με αυτή την αντίληψη και προσπαθεί να το χρησιμοποιήσει ως διαπραγματευτικό χαρτί για να εφαρμόσει τις πολιτικές του για κουρδική γενοκτονία. Αυτός είναι ο μόνος λόγος που τους ενδιαφέρει το Παλαιστινιακό ζήτημα. Διαφορετικά, σίγουρα δεν είναι ολόψυχα στο πλευρό του παλαιστινιακού λαού. Αν το τουρκικό κράτος και ο Ταγίπ Ερντογάν ήταν ειλικρινείς σε αυτά που λένε, πρώτα απ' όλα δεν θα προσέγγιζαν έτσι τους Κούρδους και θα έλυναν το κουρδικό ζήτημα.

Όπως δεν μπορεί κανείς να είναι δίκαιος και δημοκρατικός στο Ισραήλ, χωρίς να βλέπει και να αναγνωρίζει τα δικαιώματα του παλαιστινιακού λαού, έτσι δεν μπορεί να είναι το ίδιο στην Τουρκία χωρίς να βλέπει την κουρδική πραγματικότητα, χωρίς να αναγνωρίζει τα δικαιώματα του κουρδικού λαού και χωρίς να υποστηρίζει τον αγώνα του. Συγκεκριμένα, κανείς δεν μπορεί

ποτέ να σταθεί δίπλα στη δίκαιη υπόθεση των άλλων. Η προσέγγιση του κουρδικού λαού και του κουρδικού ζητήματος στην Τουρκία μοιάζει με χαρτί λυχνίας.

Είναι απολύτως αδύνατο για όσους κοιτάζουν τους Κούρδους με σκοτεινά πρόσωπα ή τους αγνοούν, να προσεγγίσουν σωστά τους άλλους και να σταθούν δίπλα τους. Αν αυτό επιχειρείται, τότε υπάρχει μεγάλη διαστρέβλωση και υποκρισία. Αυτό κάνει η κυβέρνηση AKP-MHP και ο Ταγίπ Ερντογάν. Στην ομιλία του, ο Ταγίπ Ερντογάν από τη μια υποτίθεται λέει ότι οι επιθέσεις του κράτους του Ισραήλ είναι άδικες και τις καταδικάζει. Αλλά από την άλλη, στην ίδια ομιλία, μιλάει με μίσος για το πώς θα επιτεθεί ακόμη περισσότερο στους Κούρδους και θα σκοτώσει περισσότερους/ες. Αυτό δεν είναι υποκριτική ανεντιμότητα και εξαπάτηση του κόσμου; Αυτά είναι σίγουρα κροκοδείλια δάκρυα. Πώς μπορεί κανείς να μιλήσει για το τι συμβαίνει στη Γάζα και τα δεινά του παλαιστινιακού λαού, όταν αυτό που γίνεται στη Ροζάβα είναι προφανές και θα συνεχιστεί; Στις αεροπορικές επιδρομές του τουρκικού κράτους κατά της Ροζάβα βομβαρδίστηκε ολόκληρο το σύστημα υποδομής της περιοχής. Φράγματα, σταθμοί ηλεκτροπαραγωγής, πετρελαιοπηγές, αποθήκες ανεφοδιασμού και πολλές άλλες εγκαταστάσεις χτυπήθηκαν. Σε αυτές τις επιθέσεις έχασαν τη ζωή τους δεκάδες άνθρωποι.

Όσοι το κάνουν αυτό στον κουρδικό λαό, δεν μπορεί να αναμένεται να είναι ειλικρινείς απέναντι στον παλαιστινιακό λαό και την υπόθεσή του. Από την άλλη πλευρά, όσοι δεν υψώνουν τις φωνές τους ενάντια στις επιθέσεις και τις σφαγές του κράτους και της κυβέρνησης AKP-MHP κατά των Κούρδων και της Ροζάβα και όσοι το βλέπουν αυτό σωστό και το υποστηρίζουν, δεν μπορούν να είναι σε μια βάσιμη προσέγγιση. Τα δάκρυα που χύνονται από αυτές τις ομάδες δεν είναι τίποτε άλλο από τα κροκοδείλια δάκρυα που έριξε ο Ταγίπ Ερντογάν. Ίσως δεν γνωρίζουν πώς φαίνονται, αλλά όλοι στον κόσμο εκτός από αυτούς ξέρουν πολύ καλά πώς φαίνονται.

Συμπροεδρία

Εκτελεστικό Συμβούλιο του KCK (Ένωση Δημοκρατικών Κοινοτήτων του Κουρδιστάν)

Γαλλία – συνέντευξη με τη γ.γ. του συνδικάτου Unios Solidaries

Gessamí Forner 28 mar 2023

Η συνέντευξη δόθηκε στις 27 Μάρτη και δημοσιεύτηκε στις 28 Μάρτη, μέρα της 10ης απεργίας

Cybèle David*: Αν η κυβέρνηση δεν θέλει να κάνει πίσω, ούτε τα συνδικάτα κάνουμε πίσω.

*Γενική γραμματέας του συνδικάτου Union Syndicale Solidaires, ενός από τα οκτώ συνδικάτα που απαρτίζουν το δια-συνδικαλιστικό συντονιστικό που καλεί και οργανώνει τις απεργίες στη Γαλλία

https://www.elsaltodiario.com/francia/cybele-david-gobierno-macron-no-quiere-ir-atras-sindicatos-tampoco

Η Cybèle David (Παρίσι, 1976) είναι η γενική γραμματέας του συνδικάτου **Union Syndicale Solidaires**, ενός από τα οκτώ συνδικάτα που απαρτίζουν το δια-συνδικαλιστικό συντονιστικό που καλεί και οργανώνει τις απεργίες κατά του συνταξιοδοτικού νόμου που, παρά την απόρριψη μεγάλου μέρους της κοινωνίας και του Κοινοβουλίου, ενέκρινε ο Γάλλος πρωθυπουργός Emmanuel

Macron. Η Solidaries είναι μια αντικαπιταλιστική, φεμινιστική, περιβαλλοντική και αντιρατσιστική οργάνωση που επιδιώκει τον κοινωνικό μετασχηματισμό μέσω του συνδικαλιστικού αγώνα.

Σε μικρή απόσταση από το σπίτι της Cybèle, η αστυνομία χθες χτύπησε απεργούς εργάτες σκουπιδιών που μπλόκαραν τα απορριμματοφόρα. Στον έναν έσπασαν το πόδι του, σε άλλους δύο τούς έσπασαν τα χέρια. Την περασμένη Πέμπτη, οι χειροβομβίδες κρότου λάμψης, με τις οποίες τα αντίστοιχα ΜΑΤ στη Γαλλία προσπαθούν να διαλύσουν τις μαζικές διαδηλώσεις κατά της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης του Μακρόν, έσκαγαν στα πόδια των επικεφαλής της διαδήλωσης, όπου βρισκόταν η Cybèle David. Όμως μια χειροβομβίδα πέρασε πάνω από τα κεφάλια τους και εξερράγη στο πρόσωπο ενός συντρόφου τους. Υποβλήθηκε σε επείγουσα χειρουργική επέμβαση και έχασε την όραση από το ένα μάτι.

Το δια-συνδικαλιστικό συντονιστικό έχει καλέσει για σήμερα τη δέκατη ημέρα εθνικής απεργίας, αυτό που στην Ισπανία θα ονομαζόταν γενική απεργία, σωστά;

Ακριβώς. Το κάλεσμα απευθύνεται σε όλο τον πληθυσμό και είναι ένα ενιαίο κάλεσμα από τα οκτώ εθνικά συνδικάτα που συνεχίζουμε ενωμένα -πράγμα εξαιρετικό για τη Γαλλία- σε αυτό το πλαίσιο.

Η ένατη απεργία ήταν την περασμένη Πέμπτη και, ενδιάμεσα, κατά τη διάρκεια του Σαββατοκύριακου, υπήρξαν επίσης σημαντικές κινητοποιήσεις σε όλη τη Γαλλία. Πώς τις αξιολογείς;

Υπήρξαν αποκλεισμοί σε χώρους εργασίας. Ιδιαίτερα στους τομείς των μεταφορών, του εμπορίου και της αποκομιδής απορριμμάτων. Οι διαδηλώσεις του Σαββάτου οργανώθηκαν σε 30 πόλεις γύρω από δύο άξονες: τη συνταξιοδότηση και το μεταναστευτικό, λόγω του νόμου που ετοιμάζει ο Μακρόν για το μεταναστευτικό. Ομοίως, στα δυτικά της χώρας, σε μια αγροτική ζώνη, υπήρξε μια πολύ σημαντική διαμαρτυρία ενάντια στην ιδιωτικοποίηση των υπόγειων

υδάτων προς όφελος της εντατικοποιημένης γεωργίας, κάτι που θα δημιουργήσει περισσότερη ξηρασία και θα βλάψει τους αγρότες. Στη διαμαρτυρία, που έδειξε πώς διαρθρώνονται οι αγώνες κατά του νεοφιλελευθερισμού, συμμετείχαν πάνω από 30.000 άνθρωποι. Υπήρξε τρομερή καταστολή. Αυτή τη στιγμή ένας σύντροφος παλεύει μεταξύ ζωής και θανάτου.

Τι συνέβη;

Η διαμαρτυρία πραγματοποιήθηκε στο Sainte-Soline και η καταστολή ήταν τρομερά βίαιη. Τραυματίστηκαν περισσότερα από 200 άτομα. Η αστυνομία, με υποτιθέμενο στόχο να διαλύσει τους διαδηλωτές, πέταξε χειροβομβίδες κρότου-λάμψης. Μία από αυτές έπεσε στο κεφάλι του συντρόφου και τώρα βρίσκεται σε κώμα.

Ανατρέχοντας στα στοιχεία για τους θανάτους, τους τραυματισμούς και τις συλλήψεις το 2018 και το 20119 στις διαδηλώσεις των Κίτρινων Γιλέκων – 10 νεκροί, 24 άνθρωποι έχασαν ένα μάτι και πέντε ακρωτηριάστηκαν, έχασαν τα χέρια τους. Είναι τρομακτικό να βλέπει κανείς το επίπεδο καταστολής στο οποίο έφτασε ο Μακρόν εκείνη την εποχή. Και όλα δείχνουν ότι ακολουθεί τον ίδιο δρόμο.

Η κυβέρνηση έχει αποφασίσει να επιβάλει το νόμο της, χρησιμοποιώντας τόσο τη δύναμη του Συντάγματος όσο και την ένοπλη βία. Τις τελευταίες δέκα ημέρες είναι απολύτως σαφές ότι έχει αυξήσει σημαντικά την αστυνομική βία σε όλη τη χώρα, καταστέλλοντας όλες τις επίσημες διαδηλώσεις, στις οποίες πολλοί άνθρωποι κατεβαίνουν για να διαδηλώσουν ειρηνικά. Η αστυνομία, πέρα από το γκλομπ, χρησιμοποιεί επανειλημμένα χειροβομβίδες κρότου, ακόμη και κανόνια νερού. Ένας σύντροφος από το συνδικάτο μας, από τον τομέα των σιδηροδρόμων, υποβλήθηκε σε επείγουσα χειρουργική επέμβαση την Παρασκευή μετά την ένατη απεργία της Πέμπτης. Δεν θα ξαναδεί από το ένα μάτι. Η αστυνομία επιτέθηκε στην κεφαλή της διαδήλωσης, όπου βρίσκονταν οι εκπρόσωποι όλων των εθνικών συνδικάτων, πετώντας

μεγάλο αριθμό χειροβομβίδων. Και στη Ρουέν [πόλη στα βόρεια, στη Νορμανδία] ένας άλλος σύντροφος τραυματίστηκε σοβαρά στον αντίχειρα του ενός χεριού, επίσης από χειροβομβίδα.

Οι εικόνες της αστυνομικής βίας είναι σοκαριστικές.

Βλέπουμε πώς σε κάθε πόλη η αστυνομία βγάζει τα γκλομπ της για να χτυπήσει τον κόσμο. Χτυπούν τους νέους και τον κόσμο χωρίς λόγο. Και έχουν κυκλοφορήσει και ηχητικά ντοκουμέντα με αστυνομικούς να απειλούν και να εξευτελίζουν κρατούμενους. Υπάρχει πολύ έντονη κυβερνητική βία και εντολές για σκλήρυνση της καταστολής. Κοντά στο σπίτι μου, εδώ και δύο εβδομάδες υπάρχει ένα μπλόκο των φορτηγών αποκομιδής απορριμμάτων και σήμερα το πρωί [χθες] η αστυνομία επιτέθηκε για πρώτη φορά με γκλομπ, με αποτέλεσμα τρεις άνθρωποι να τραυματιστούν και να μεταφερθούν στο νοσοκομείο με σπασμένα πόδια και χέρια. Τους έσπασαν τα κόκκαλα μόνο και μόνο γιατί βρίσκονταν μπροστά από κάποια απορριμματοφόρα.

Σε ακούω και σοκάρομαι.

Η καταστολή δυναμώνει την αποφασιστικότητα του κινήματος. Ο κόσμος είναι πολύ θυμωμένος με την επιβολή του άρθρου 49.3 του Συντάγματος και την αστυνομική καταστολή. Ο λαός και τα συνδικάτα δεν θα υποχωρήσουμε.

Πρόκειται για κάτι περισσότερο από μια μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος;

Στη Γαλλία, όπως και σε πολλές χώρες της Ευρώπης, εδώ και αρκετούς μήνες αυξάνεται το κόστος της καθημερινής ζωής: αυξάνονται οι τιμές στην ενέργεια και τα τρόφιμα. Και οι μισθοί δεν έχουν μετακινηθεί καθόλου. Η κοινωνική κατάσταση είναι περίπλοκη και, αντίθετα με ό,τι λέει η κυβέρνηση, η ανεργία είναι πολύ υψηλή. Οι μεταρρυθμίσεις της έχουν βγάλει πολλούς ανθρώπους από τις στατιστικές της ανεργίας, υπάρχουν άνθρωποι που πια δεν παίρνουν ούτε καν κρατικά επιδόματα. Σε αυτό λοιπόν το πολύ σκληρό κοινωνικό πλαίσιο, η κυβέρνηση έρχεται με μια μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος που

αφαιρεί κι άλλα από τα δικαιώματά μας. Η μεταρρύθμιση -που επιπλέον επιβάλλεται με διάταγμα- έχει συμπυκνώσει τη δυσαρέσκεια. Εν τω μεταξύ, η απόρριψη των πολιτικών της κυβέρνησης έχει αυξηθεί και με τον μεταναστευτικό νόμο που είναι επίσης πολύ κατασταλτικός, και με τον νόμο για την ανεργία και με το νόμο για τη στέγαση, έναν νόμο που ποινικοποιεί την αδυναμία να πληρώσεις το ενοίκιό σου, προβλέποντας τεράστια πρόστιμα, μετά την έξωσή τους, για όσους δεν μπορούν να πληρώσουν το ενοίκιο. Αυτή η οργή για τη συσσώρευση νόμων εναντίον ανθρώπων που δεν έχουν σχεδόν τίποτα αποκρυσταλλώνεται στο θάρρος και την αποφασιστικότητα του κόσμου: δεν θα αφήσουμε να μας αφαιρούν όλο και πιο πολλά δικαιώματα. Σε όλες τις προηγούμενες συνταξιοδοτικές μεταρρυθμίσεις υπήρξαν διαμαρτυρίες, δεν είναι η πρώτη φορά, αλλά σε αυτή δεν θα τα παρατήσουμε.

Είσαστε οκτώ συνδικάτα. Στην προηγούμενη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, το συνδικάτο των Χριστιανοδημοκρατών εγκατέλειψε την ενότητα των συνδικάτων και κατέληξε σε συμφωνία με την κυβέρνηση.

Τώρα δεν υπάρχουν κινήσεις τέτοιου τύπου. Η κυβέρνηση μας ενώνει γιατί δεν προσπαθεί να διαπραγματευτεί. Το δια-συνδικαλιστικό συντονιστικό ζήτησε ακρόαση από τον Μακρόν για να συναντηθούμε και ο Μακρόν αρνήθηκε. Η κυβέρνηση δεν θέλει να διαπραγματευτεί, οπότε τα συνδικάτα είμαστε σταθερά. Αν η κυβέρνηση δεν θέλει να κάνει πίσω, ούτε τα συνδικάτα κάνουμε πίσω.

Η ενότητα των συνδικάτων είναι το κλειδί για την επιτυχία κάθε διαμαρτυρίας;

Η ενότητα των συνδικάτων είναι το κλειδί αυτού του κινήματος, όλοι το λένε. Οι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενες μας ζητούν να την κρατήσουμε. Μας επιτρέπει να καλούμε πανεθνικές απεργίες και να ενώνουμε τα τοπικά και κλαδικά συνδικάτα που σε άλλα ζητήματα είναι διχασμένα. Παρά τις διαφορές στις διεκδικήσεις κάθε συνδικάτου, έχουμε καταφέρει να διατηρήσουμε τη θέληση να

βρούμε τρόπους να αγωνιστούμε μαζί, γι’ αυτό και οι εθνικές απεργίες που προκηρύσσονται από το δια-συντονιστικό των συνδικάτων είναι το δυνατό σημείο σύνδεσης και, μετά από κάθε μέρα απεργίας, τη νύχτα, αξιολογούμε τι συμβαίνει στη χώρα. Δεν ξέρω τι θα αποφασιστεί αύριο το βράδυ [σήμερα], αλλά αν έχουμε άλλη μια ιστορική ημέρα, κάτι που πιστεύουμε, είναι πιθανό να ανακοινωθούν κι άλλες απεργίες.

Τι θα μπορούσε να σπάσει την ενότητα;

Η αλήθεια είναι ότι νομίζω ότι δεν υπάρχει τρόπος να σπάσει τώρα. Είναι σαφές ότι η αποφασιστικότητα είναι ισχυρή και η κυβέρνηση έχει αποφασίσει να αντιταχθεί στα συνδικάτα, μη θέλοντας να διαπραγματευτεί ή να συζητήσει οποιαδήποτε σημεία με κανέναν. Αυτό είναι εντυπωσιακό.

Η χαμηλή συμμετοχή στα συνδικάτα στη Γαλλία έρχεται σε αντίθεση με την υψηλή συμμετοχή στους δρόμους. Πώς θα εξηγούσατε αυτό το γαλλικό φαινόμενο;

Το γαλλικό συνδικαλιστικό μοντέλο δεν μοιάζει με το γερμανικό. Οι άνθρωποι εντάσσονται σε ένα συνδικάτο αν και όταν το θέλουν. Αυτό μπορεί κανείς να πει ότι συνδυάζεται με την απώλεια της εμπιστοσύνης των εργαζομένων προς τα συνδικάτα, αλλά, ταυτόχρονα, αυτό δεν σημαίνει ότι οι άνθρωποι δεν ακούνε τα συνδικάτα και δεν ενδιαφέρονται για αυτά που λέμε. Η χαμηλή εγγραφή μελών στα συνδικάτα δεν σημαίνει ότι δεν μας εμπιστεύονται. Κάτι που βλέπουμε τώρα: οι απεργίες που προκήρυξε το δια-συνδικαλιστικό συντονιστικό έβγαλαν στο δρόμο πολλούς ανθρώπους, μη εγγεγραμμένους σε συνδικάτα. Οπότε θα έλεγα ότι η εμπιστοσύνη στα συνδικάτα επιστρέφει και τα μέλη αυξάνονται σε όλα τα συνδικάτα.

Τι σύγκριση θα έκανες ανάμεσα σε αυτές τις διαμαρτυρίες και εκείνες των Κίτρινων Γιλέκων, οι οποίες έλαβαν χώρα επίσης υπό την κυβέρνηση Μακρόν;

Έχουν κοινά σημεία στο ότι απευθύνονται στο τμήμα του πληθυσμού που δεν μπορεί να αντέξει οικονομικά για να ζήσει

σωστά. Οι τιμές ξεπερνούν τους μισθούς. Η μεγάλη διαφορά είναι ότι τα Κίτρινα Γιλέκα προέκυψαν από μη συνδικαλισμένους και απομονωμένους ανθρώπους, οι οποίοι άρχισαν να συγκεντρώνονται αλλά χωρίς να οργανώνονται με συντονισμένο τρόπο σε όλη τη Γαλλία. Συντονίστηκαν περιφερειακά. Οι διαμαρτυρίες τώρα είναι πολύ πιο οργανωμένες, συντονισμένες, αρθρωμένες και επικοινωνημένες. Είναι διαφορετικές μορφές αγώνα, αλλά όχι από διαφορετικούς ανθρώπους. Υπήρχαν μέρη όπου ήταν πολύ νομιμοποιημένες. Αν και τα κίτρινα γιλέκα είναι ένα πολύ διαφορετικό κίνημα, στο οποίο συμμετείχαν και άνθρωποι που εμείς τους πετάξαμε από τις πορείες μας επειδή είναι της άκρας δεξιάς.

Σε αυτήν τη φάση υπάρχουν διαφορές μεταξύ των διαδηλώσεων σε αγροτικές περιοχές και εκείνων σε αστικές;

Δεν υπάρχουν διαφορές. Αυτό είναι επίσης ένα χαρακτηριστικό του σημερινού κινήματος: απλώνεται σε όλες τις περιοχές της Γαλλίας. Από τις μεγαλύτερες μέχρι τις μικρότερες. Υπάρχουν διαδηλώσεις σε 200 με 300 πόλεις. Σε ορισμένες από αυτές δεν έχουν γίνει διαδηλώσεις από τον Μάιο του 1968. Είναι πολύ ισχυρό. Και υπάρχουν δήμοι όπου ο αριθμός των διαδηλωτών υπερβαίνει τον αριθμό των κατοίκων, γιατί έρχονται άνθρωποι από τις γύρω αγροτικές περιοχές. Γι’ αυτό λέμε ότι ο αριθμός των ανθρώπων στους δρόμους έχει φτάσει τα 3,5 εκατομμύρια, γιατί όλη η χώρα κινητοποιείται.

Η εφαρμογή του άρθρου 49.3 του Συντάγματος για τη μονομερή έγκριση της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης αποτέλεσε σημείο καθοριστικό, ένα πριν και ένα μετά;

Η κινητοποίηση ήταν ήδη πολύ ισχυρή πριν από το άρθρο 49.3, αν και είναι αλήθεια ότι η εφαρμογή του εξόργισε ακόμη περισσότερο τον πληθυσμό και αφύπνισε ένα μέρος του πληθυσμού που δεν ήταν ακόμη στους δρόμους και τώρα βγήκε. Ειδικότερα, η νεολαία. Οι φοιτητές στα πανεπιστήμια και τα λύκεια.

Το αίτημα για την απεργία του αύριο [σήμερα] θα συνεχίσει να

είναι η απόρριψη της μεταρρύθμισης του Μακρόν;

Ναι: όχι στην περαιτέρω εργασία. Η απόσυρση της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης παραμένει το αίτημα των συνδικάτων.

Και η αμφισβήτηση της κυβέρνησης;

Προς το παρόν, το μόνο συμφωνημένο αίτημα είναι η απόρριψη αυτού του νόμου. Δεν έχουμε προσπαθήσει να πάμε παραπέρα. Ξέρουμε ότι είναι πολύ περίπλοκο. Αλλά αν κερδίσουμε, μπορούμε να δούμε πού μπορούμε να φτάσουμε.

Αυτή είναι η μεγαλύτερη κινητοποίηση από…;

Από άποψη αριθμών, τουλάχιστον από το 1986. Αλλά κατά τη γνώμη μου έχει πιθανότατα παρόμοιο αντίκτυπο με τον Μάη του 1968. Αν και είναι δύσκολο να εκτιμήσουμε τον αντίκτυπο, επειδή είμαστε ακόμα μέσα σε αυτό.

Μετάφραση: Ε.Μ.

Η Γαλλία φλέγεται – Μάρτης του 2023

Είναι μια επίθεση που την περιμέναμε, όλος ο κόσμος το ήξερε ότι ο Μακρόν θα το φέρει. Δεν είναι απλά αύξηση του ορίου συντάξεων από τα 62 στα 64, αυτό είναι βέβαια συμβολικό, πρόκειται για ιδιωτικοποίηση του συνταξιοδοτικού όπου η σύνταξη θα εξαρτάται από την εταιρεία που δουλεύει. Ήδη το 25%

των πιο φτωχών δεν καταφέρνει να πάρει ποτέ σύνταξη, και ο περισσότερος κόσμος παίρνει μειωμένες συντάξεις 600-700 ευρώ που είναι τίποτα στη Γαλλία (από το κανονικό 1200-1300 το οποίο θα είναι σχεδόν αδύνατον να επιτευχθεί αν πρέπει κανείς να δουλεύει συνεχόμενα χωρίς διακοπές λόγω ανεργίας, στη ζωή του.

Κάπως έτσι άρχισε η αντίδραση από τα συνδικάτα που ακόμα και αυτά που είναι συνδεδεμένα με το Σοσιαλιστικό Κόμμα από όπου προέρχεται ο Μακρόν δεν καταφέρνουν πλέον να μιλήσουν μαζί του, ο «Βασιλιάς» έτσι όπως τον αναφέρει εδώ ο κόσμος έχει σπάσει όλες τις σχέσεις με αυτόν τον κόσμο. Τα μεγαλύτερα από αυτά CGT, CFDT, FSU, CGC-UGC, Solidaires βγάζουν από τις 7 Μαρτίου κοινές αποφάσεις για συνεχόμενες απεργίες. Ξέραμε ότι θα αντιδράσουν, ξέραμε ότι θα είναι δύσκολο να το περάσει ο Μακρόν, αυτό που δεν θα μπορούσαμε να φανταστούμε είναι ότι επί τις 7 τελευταίες μέρες η πόλη θα κατοικηθεί κανονικά από ανθρώπους οι οποίοι ήταν σαν φυλακισμένοι στα σπίτια τους και εξεγέρθηκαν από αυτή τη φυλακή.

Από τις 7 Μαρτίου λοιπόν είδαμε να κατεβαίνουν στο δρόμο οι πάντες. Φάνηκε εξ αρχής πως δεν ήτανε απλώς μια απεργία με την συνηθισμένη συνδικαλιστική έννοια στη Γαλλία. Φοιτητά τα οποία για πάρα πολύ καιρό τρώνε τεράστια καταστολή από το τέρμα ιεραρχικό και ανταγωνιστικό γαλλικό πανεπιστήμιο, φεμινιστικές συλλογικότητες, εργαζόμενοι σε οτιδήποτε τομέα μπορεί να φανταστεί κανείς, εργάτες καθαριότητας, σεξεργάτριες, πυροσβέστες, νοσοκόμες, ντελιβεράδες, οι χωρίς χαρτιά, οικογένειες με τα παιδιά τους, μεγάλα μπλοκ στις πορείες από κούρδισες μετανάστριες με χορό και μουσική, με αντάρτικα τραγούδια, άνθρωποι από όλες τις ηλικίες, πάρα πολλοί Έλληνες που δεν μπορούσαμε να φανταστούμε ότι υπάρχουν τόσοι στο Παρίσι, όλα τα συνδικάτα με τα χρώματά τους και τα αμάξια που μπαίνουν μπροστά στις πορείες, τα μπλακ μπλοκ διστακτικά μπροστά μπροστά δεν πετούσαν ούτε πετρούλα.

Στις 8 Μάρτη λίγο πιο ήρεμα λιγότερη καταστολή αλλά μια πορεία – Λαός, απέραντη, με φεμινιστικά και LGBTQ μπλοκ. Όλες οι

«φυλές», όλα τα χρώματα. Ασταμάτητη βροχή κόβει κάπως τη πορεία, αλλά ο περισσότερος κόσμος μένει μέσα, γίνεται πιο πολύχρωμη γιατί οι πιο παριζιάνες ξέραν τον καιρό, τον ψάξανε, είχαν βγάλει πολύχρωμες ομπρέλες. Μια τεράστια ομπρελοπορεία με έντονα συνθήματα, ένας ασφαλής δρόμος εκεί που συνήθως επικρατεί μια κεκαλυμμένη μάτσο πόλη. Τα καφέ τριγύρω που συνήθως είναι γεμάτα με κόσμο από τη δουλειά, γεμίζουν με πανκιά, με ροζοκοκκινομπλέ μαλλιά, κορίτσια με μπούργκες και μέικαπ από κάποιο πολύ φουτουριστικό μέλλον, γαλλίδες φινετσάτες και θυμωμένες, γεροδεμένες καθαρίστριες, ομάδες γυναικών από διάφορες αφρικανικές χώρες, κάποιες θηλυκότητες γυμνές κράζουν τα γκαρσόνια, οι μαγαζάτορες δεν ξέρουν τι να κάνουν. Σιωπούν και κάνουν τη δουλειά τους. Κοπέλες από διάφορα συνδικάτα μοιράζουν καλέσματα για φεμινιστικές πορείες. Ο νόμος για το συνταξιοδοτικό θίγει πρώτα και απ’ όλα αυτές.

Στη Γαλλία καταλήψεις σε εργοστάσια, πυρηνικά εργοστάσια, διυλιστήρια, λιμάνια, αποθήκες

Ήταν η αρχή αυτή ένα μεγάλο αναθάρρεμα με 500.000 κόσμο Παρίσι και πολύ μεγάλες πορείες σε όλη τη χώρα. Η καταστολή εκεί, η γαλλική αστυνομία δρα σαν τις λεγεώνες χωρίς υπερβολή, κάμερες υπάρχουν παντού, παίρνουν εντολή από κεντρικά σημεία παρακολούθησης εντοπίζουν έναν διαδηλωτή που θεωρείται επικίνδυνος και ορμάνε πάνω του κυριολεκτικά 40 μπάτσοι για να τον ακινητοποιήσουν. Αυτό κάνανε συνέχεια τις πρώτες μέρες. Το κατάφερναν αυτό ακόμα και με βουλεβάρτα τεράστια γεμάτα από δεκάδες χιλιάδες, γιατί αυτές οι ομάδες που το κάνουν έχουν εκπαιδευτεί σε πόλεμο.

Με τις μεγάλες πορείες να συνεχίζονται, όλα άλλαξαν στις 15 Μαρτίου. Ο Μακρόν κατάλαβε ότι το πολλοί βουλευτές του συντηρητικού Rennaissance κόμματος στα δεξιά του δεν θα αφήσουν να περάσει το νομοσχέδιο στη Βουλή και ο Μακρόν το επέβαλε χωρίς ψηφοφορία με το άρθρο 49.3 – το έχει ξαναχρησιμοποιήσει – κάτι σαν τις ΠΝΠ στην Ελλάδα. Τη ίδια μέρα στη Place de la Concorde κάλεσμα σε «απαγορευμένη» πορεία

από χύμα κόσμο, από συνδικαλιστές, περικυκλώνεται με ατσαλένια τείχη και κλούβες, χωρίς καμία φυσική διέξοδο. Αυτό εδώ λέγεται «nasse» και απαγορεύεται στη Γαλλία. Είναι αποικιοκρατικό «έθιμο». Η κατάσταση ξεφεύγει ο κόσμος γίνεται βίαιος, σπάνε το πλακόστρωτο του δρόμου της πλατείας, κάνουν παντού οδοφράγματα με τις λαμαρίνες για τα έργα των ολυμπιακών αγώνων, γίνονται πολλές συλλήψεις. Η αστυνομία δρα ακόμα μεθοδικά όπως και τις προηγούμενες μέρες.

Την επόμενη στις 16 έχουν αλλάξει όλα. Υπάρχουν πολλά καλέσματα παντού, δεν καταλαβαίνουμε τίποτα, πως θα πετύχει αυτό. Με το που βραδιάζει στο 13ο διαμέρισμα χωρίς να υπάρχει κάλεσμα κόσμος περπατάει στη μέση των λεωφόρων και σταματάει τη κυκλοφορία, φωνάζουν ότι θα πάρουν το κεφάλι του Μακρόν, καίνε ότι σκουπίδια βρουν. Το 13ο κάτω από το place d'Italie έχει πάρα πολλές κοινωνικές κατοικίες και εκεί ενώθηκε η γειτονιά με ανθρώπους που έρχονταν από παντού. Τα κάνανε όλα λαμπόγιαλο ! Μια άλλη πορεία από place d'italie ενώνεται με τα νότια του 13ου.

Πολύ περίεργη αίσθηση. Δεν ήτανε ακριβώς ότι βγήκαν να κάνουν αυτό. Δεν μπορούσαν αλλιώς, ήθελαν απλώς να είναι έξω στο δρόμο και να φωνάζουν συνθήματα όχι γιατί έχει απλά κάποια πορεία την οποία και ακολουθούν, αλλά γιατί απλώς η αστυνομία δεν τους αφήνει να είναι έξω στο δρόμο. «Παρίσι ξεσηκώσου!», φωνάζουν. Ένας 70αρης Γάλλος προχωράει μόνος του και βάζει φωτιά σε όλα τα συσσωρευμένα σκουπίδια που βλέπει, σπάει ζαρντινιέρες δρόμου, κάτι Ασιάτες από το China town στο 13ο τον ακολουθούν. Τριγύρω κλειστά όλα τα μετρό. Η γειτονιά κάνει αυθόρμητες μικρές πορείες παντού. Στα νότια του 13ου στα όρια με τα προάστεια ο κόσμος μπλοκάρει τα τραμ που λειτουργούν ακόμα, καίνε τις στάσεις του τραμ, συγκεντρώνονται έξω από τα κατειλημμένες μονάδες των εργατών καθαριότητας. Η αστυνομία ακολουθεί παντού. Ο κόσμος τρέχει δεν τους νοιάζει να αντιπαρατεθούν, κάνουν κύκλους σε όλη τη περιοχή. Πορείες συνενώνονται και σπάνε συνέχεια, συνθήματα παντού στους

τοίχους, ειδικά στις εταιρείες ακινήτων που μοστράρουν στις βιτρίνες τους διαμερίσματα 25 τετραγωνικών για αγορά με 1 εκατομμύριο ευρώ. Επί 5 ώρες συνέχεια τρέξιμο, συνθήματα, σε ομάδες των δέκα, των εκατό, των χιλίων, αναλόγως του αν καταφέρνουν να συγκροτηθούν λόγω των επιθέσεων από την αστυνομία.

Οι πορείες σπάνε λίγο και ο κόσμος φεύγει από το 13ο και πάει στη Βαστίλη με μετρό και στη περιοχή γύρω από το μετρό Opera. Στη Βαστίλη άλλη μια nasse κρατάει τον κόσμο κλεισμένο χωρίς να μπορεί να φύγει. Η αστυνομία θέλει να στείλει τον κόσμο στα σπίτια του, να τον κουράσει. Δεν τα καταφέρνει. Στο Opera χαμός. Παντού στη περιοχή σε όλα τα δρομάκια άπειρος κόσμος στο δρόμο περπατάει και φωνάζει «Παρίσι ξεσηκώσου !, μην κοιμάσαι !» 12 η ώρα το βράδυ, μέχρι τις 3 το πρωί το σκηνικό της περιοχής έχει γίνει αγνώριστο. Παντού οδοφράγματα για να μην περνάνε οι κλούβες, όλα με τις λαμαρίνες από τα έργα των επερχόμενων Ολυμπιακών αγώνων. Ο κόσμος τραγουδάει «Είμαστε εδώ, ακόμα κι αν ο Μακρόν δεν το θέλει, εμείς είμαστε εδώ !» μπακάληδες και μινιμάρκετ που πολύ συχνά είναι Αιγύπτιοι, μαροκινοί, αλγερινοί κτλ, που είναι ανοιχτά μέχρι αργά τους κερνάνε φαγητά, μπύρες, οτιδήποτε. Στα στενά η αστυνομία περνά με τους αντίστοιχους ΔΙΑΣ. Και πάλι τρέξιμο.

Την επόμενη από το πρωί μικρές συγκεντρώσεις παντού μικρές πορείες στα πεζοδρόμια ανάμεσα σε κόσμο που πάει στη δουλειά. Κορναρίσματα στο δρόμο για τον κόσμο που διαδηλώνει. Συνδικάτα κλείνουν τις οδικές αρτηρίες προς το Παρίσι. Φρακάρουν όλοι οι προαστιακοί δρόμοι. Σκουπιδιάρικα βγαίνουν και αδειάζουν σκουπίδια στις πλούσιες περιοχές. Σε 5 πόλεις της Γαλλίας γίνονται επιχειρήσεις «νέκρωσης πόλεων», φράσσονται από τα συνδικάτα όλες οι είσοδοι προς τις πόλεις. Δεν μπαίνει τίποτα δεν βγάνει τίποτα. Σε ένα βίντεο μια κυρία 60-70 χρονών σε καροτσάκι και μαζί με 5-6 συνδικαλίστριες κάθεται με το καροτσάκι πάνω στις ράγες τρένου μπροστά από ένα τούνελ για να μην περάσει όποιο τρένο έρθει.

Ο αγώνας των εργατών καθαριότητας είναι συμβολικός. Δεν φαίνονται ποτέ. Πάντα σχεδόν άντρες μαύροι ή «Άραβες» από τα προάστεια, πάντα μου έκανε εντύπωση γιατί όταν τους έβλεπα να αδειάζουν τα σκουπίδια από τα σπίτια στο δρόμο για δουλειά βρίζανε τους κατοίκους. Λένε: δεν μπορείτε να ξεχωρίσετε καν που πάει η ανακύκλωση και που τα σκουπίδια, οι κάτοικοι του Παρισιού είναι σνομπ και μαλάκες», «είμαστε αόρατοι» λέγανε. «Τώρα φαινόμαστε παντού». Κάθε βράδυ καίγονται από τον κόσμο τα σκουπίδια που συσσωρεύονται από τους διαδηλωτές. Η δήμαρχος Anne Hidalgo λέει ότι στηρίζει την απεργία τους αλλά στα μουλωχτά στέλνει τις ιδιωτικές επιχειρήσεις ή φαντάρους για να τα μαζέψουν. Ένας από τους «σκουπιδιάρηδες» μας λέει έξω από το εργοστάσιο επεξεργασίας σκουπιδιών στο 13ο διαμέρισμα στις 21 Μαρτίου το μεσημέρι: Είναι πολύ καλό που έχουμε 1000 φοιτητά απέξω αυτή τη στιγμή. Κρατάνε τους μπάτσους απασχολημένους. Οι μπάτσοι δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα παντού. Σήμερα έγινε επίταξη κάποιων από εμάς, είναι πάρα πολύ εκνευρισμένοι που πρέπει να μαζεύουν τα σκουπίδια. Για αυτό το βράδυ πάμε και τα ξανά αδειάζουμε.» Απέξω από το εργοστάσιο ό,τι αμάξι περνάει κορνάρει στη στήριξη των απεργών, των φοιτητών. Δέκα κλούβες βαν λίγο αρκετά πιο κάτω υπενθυμίζουν στον κόσμο ότι παρακολουθείται. Αρχίζει μια παράνομη πορεία φοιτητών, με καλέσματα από πολιτικές οργανώσεις της εξ. Κοιν.Αριστεράς.

Στις πλούσιες περιοχές ο κόσμος ενοχλείται, λέει πως δεν γίνεται να μυρίζει έτσι η πόλη. Η αλήθεια είναι πως το Παρίσι μύριζε και πριν, και χειρότερα. Μούχλα, υγρασία, ποντίκια παντού. Χειρότερα γιατί η τέχνη της πολεοδομίας εδώ είναι να ομορφαίνει τα πάντα. Μέσα τα σπίτια είναι σάπια, οι δημόσιοι χώροι για να κάθεσαι συγκεκριμένες ώρες, πέτρες και στενά παγκάκια για να μην κοιμούνται οι 300.000 άστεγοι του Παρισιού δίπλα στις όμορφες πλατείες, ό,τι κατώφλι υπάρχει έχει κλειστεί με κάγκελα. Μόνο το καλοκαίρι αλλάζει αυτό. Συνήθως μετανάστες οικειοποιούνται παρτέρια πεζούλια που είναι φτιαγμένα ακριβώς για να μην μπορείς να αράξεις.

Από τις 18 και μετά αρχίζουν και μπαίνουν μέσα στην απεργία καθηγητές πανεπιστημίων και μαζικότατα τα φοιτητά. 400 λύκεια και 80 πανεπιστήμια κατειλημμένα.

Οι πορείες συνεχίζονται αντίστοιχα έτσι σε πάρα πολλές πόλεις Nantes, Rennes, Caen, Lyon (τρομερές συγκρούσεις), Μασσαλία (το αντιφα μπλοκ της Μασσαλίας είναι τεράστιο και αξιοζήλευτο). Τη Κυριακή 18 είχε έτσι κι αλλιώς διοργανώσει καρναβάλι. Ο δήμος το απαγορεύει, το καρναβάλι γίνεται έτσι κι αλλιώς, αλλά πνίγεται στα χημικά.

Έτσι μέχρι και σήμερα. Υπάρχει ένα μεγάλο άγχος για το αν θα συνεχίσει όλο αυτό. Ο κόσμος δεν μπορεί αλλιώς, έτσι φαίνεται. Πιθανότατα είναι παροδικό. Ωστόσο αυτή τη στιγμή νιώθουμε ότι όλα είναι δυνατά με την έννοια ότι μπορούμε να σκεφτόμαστε ότι μπορεί να υπάρξει κάποια προοπτική. Τώρα όλα είναι στη θέση τους. Η πραγματικότητα είναι η διαδήλωση, οι άνθρωποι που βλέπω στις πορείες κατοικούν τη πόλη εκτός του κανονικού τυποποιημένου βασανιστηρίου, η εξαίρεση είναι η δουλειά. Πολύς κόσμος δουλεύει ασφαλώς. Αλλά πολύς κόσμος το αντιλαμβάνεται σαν εξαίρεση από κάτι άλλο στο οποίο θέλει να συμμετάσχει.

Εχθές διαψευστήκαν οι φόβοι. 800.000 στο Παρίσι. Όλη η εβδομάδα έχτισε τη χθεσινή πορεία. Τόσο κόσμο δεν έχω ξαναδεί ποτέ ούτε ξέρω αν θα ξαναδώ στη ζωή μου. Η αλήθεια είναι ότι δεν κατάλαβα πολλά από τη πορεία. Είχε τόσο κόσμο που δεν μπορούσα να καταλάβω τι γίνεται. Πορεία από τη Βαστίλη στη πλατεία της République και από εκεί στο Opéra. Παράλληλες μικρότερες πορείες παντού τριγύρω. Κλειστές λεωφόροι με 100 κλούβες-βαν της αστυνομίας και αμέτρητοι μπάτσοι. Έγιναν πάρα πολλά. Το πλήθος έσπασε τράπεζες και πολυεθνικές που συνήθως είναι φυλαγμένες, κόσμος στα μπαλκόνια χαιρετάει και ρίχνει βεγγαλικά. Στη Bordeaux κάψανε το δημαρχείο, κόσμος πέταξε σκουπίδια μέσα στα σπίτια βουλευτών, κάηκε αστυνομικό τμήμα στη Lyon. Στις πιο μπουρζουά πόλεις δηλαδή, που είναι οι «όμορφες πόλεις». Η Μασσαλία που είναι και λιμάνι είχε πρόσφατα 200.000 κόσμο σε πορείες.

Στο Παρίσι μέσα στο πλήθος όλοι οι πιθανοί τρόποι να διαδηλώσει κανείς. Μαχητικά, με πλακάτ, με αυτοσχέδιες κούκλες, συνθήματα με λογοπαίγνια, αυτοσχέδια φέρετρα, γελοιογραφίες του Μακρόν, κόσμος με ομπρέλες και λέιζερ για να τυφλώνουν την αστυνομία, μουσική, ένα φοιτητικό μπλοκ απέραντο, τα συνδικάτα επίσης, η πορεία είχε ουσιαστικά το μέγεθος της διαδρομής της. Δεν υπάρχει τέλος ούτε αρχή.

Ευχόμαστε να συνεχίσει, σήμερα υπάρχουν πάλι καλέσματα. Όλα είναι δυνατά αλλά και πιθανότατα να είναι παροδικό. Κάθε μέρα που κατεβαίνει κανείς αξίζει. Κόσμος από την Ελλάδα μας λένε ότι θέλουν να έρθουν μόνο γι’ αυτό. Έλληνες, από άλλες χώρες το ίδιο. Τρεισήμισι εκατομμύρια σε όλη τη Γαλλία στους δρόμους. Δεν είναι Μάϊος του 68 δεν είναι κίτρινα γιλέκα. Είναι κάτι καινούριο, διαφορετικό, δεν είχε σημασία αν είναι μεγαλύτερο η μικρότερο. Ήταν όμως τόσο απρόσμενο που συνέβαινε μπροστά μας και δεν το είχαμε πάρει χαμπάρι ή πιστέψει μέχρι πριν μια εβδομάδα.

Ο Μακρόν ετοιμάζει ολομέτωπη επίθεση. Επιτάξεις εργαζομένων στα διυλιστήριά της TOTAL. θέλει να αποτρέψει την έλλειψη καυσίμων στη χώρα πάση θυσία και να λυγίσει τη CGT που παραδοσιακά είναι πιο αριστερό συνδικάτο (1 εκατομμύριο μέλη) με όλα τα προβλήματα που έχει αυτό. Αν το καταφέρει η CFDT το επόμενο μεγαλύτερο συνδικάτο θα κάνει αυτό που έκανε πάντα: θα αρχίσει να διαπραγματεύεται μόνο για τον εαυτό του, κάποιες παραχωρήσεις στην μετά μεταρρύθμισης εποχή. Οι αστυνομικές δυνάμεις στη χώρα, επί μια βδομάδα στο πόδι δεν μπορούν πια να τρέχουν. Ο Μακρόν ετοιμάζει νέα σώματα για την αστυνομία. Υπάρχει η ανάγκη να γίνουν οι κατειλημμένοι χώροι απεργίας κέντρα αντίστασης, πέρα από τη δράση στο δρόμο. Θα είναι κρίσιμο αυτό, στο επόμενο διάστημα.

Μια σημείωση. Το συνδικάτο της Sud Solidaires Rail (σιδηροδρομικοί), μας έκανε τη τιμή να μπει μπροστά σε μια από της πορείες το πανό μας για τη δολοφονία στα Τέμπη, μας

συγκίνησαν, είχαν χάσει κόσμο σε άλλο « ατύχημα» το 2013. Είχαν ήδη βγάλει ανακοίνωση για τη τα Τέμπη πριν μιλήσουμε μαζί τους. Τους είπαμε τα συνθήματα που θα γράφαμε στο πανό, είχαν σκεφτεί ακριβώς τα ίδια…

Παρίσι, 24 Μάρτη 2023

Φ.Κ.

"Ο σύντροφος Φ.Κ. (ο ίδιος λέει ότι δεν έχει σημασία το όνομά του, γιατί αυτά που γράφει ανήκουν στη συλλογική μνήμη) που ζει στο Παρίσι, μοιράζεται μαζί μας στιγμές, εικόνες, πραγματικότητες, αισθήσεις και αισθήματα από τους δρόμους της Γαλλίας που φλέγεται."

Ποιος ΜΑΗΣ 68 ; Για τις νέες εξεγέρσεις πρόκειται ρε παιδιά, δεν είναι ντροπή να το αποδεχτούμε

Του Νώντα Σκυφτούλη

" Όχι ο Μάρτιος του '23 δεν είναι ο Μάιος του '68. Και μην εκπλαγούμε αν δούμε τη Λεπέν επόμενη Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας.

Το 1968 κινητοποιήθηκαν αρχικά μαθητές και φοιτητές, μετά οι εργάτες και στο τέλος ολόκληρη η Γαλλία σε μια μαζική πολιτικοκοινωνική εξέγερση που οδήγησε στη διάλυση της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης και την προκήρυξη εκλογών.

Στον Μάρτιο του ‘23, με έναυσμα το συνταξιοδοτικό, συμμετέχουν από αριστεροί μέχρι ακροδεξιοί, οι δεύτεροι μαζικά – μεγάλο ποσοστό των διαδηλωτών είναι οπαδοί της Λεπέν.

Με τη μετεωρική άνοδο της Ακροδεξιάς στη Γαλλία, η «Εθνική Συσπείρωση» σαρώνει. Όσοι λοιπόν χειροκροτούν το σήμερα, ας μην εκπλαγούν με το αύριο…..”

Έλενα Ακρίτα

Η ανία που προκαλεί σε νέους και φρέσκους εξεγερμένους ο Μάης του 68 αγγίζει τα όρια της πλήρους αδράνειας και αυτός είναι ο λόγος που οι νέες εξεγέρσεις είναι τόσο “άγριες” τόσο μηδενιστικές , τόσο απρόβλεπτες και τόσο θαυμάσια “αθεϊστικές” εν αντιθέσει με την αφηγηματική κανονικότητα του συντρόφου Κον-Μπεντίτ των καλών και αγαθών “λυσσασμένων” και των φίλων λογοτεχνοπλάστων καταστασιακών που προκαλούν μια ιδιαίτερη deboredom*.

Αν δεν μπορείς να είσαι σε αυτό το τωρινό ρυθμό μην προσπαθείς να οργανώσεις το νοικοκυριό σου. Ματαιοπονείς. Στο σπίτι δεν υπάρχουν ούτε παλτά ούτε κρεβάτια υπάρχουν, ούτε έπιπλα και οι πόρτες είναι σχετικές. Όλα τίποτα, όλα απο την αρχή. Η συντριβή του Κράτους στο προσκήνιο. Τίποτα λιγότερο.

Η ροή αυτών των νέων εξεγέρσεων είναι αδιευκρίνιστες χωρίς πρόσημο και δεν είναι για όλους, τουλάχιστον για όσους νομίζαμε ότι θα είναι. Ούτε για όσους και όσες νόμιζαν οι ίδιοι μετά πίστεως ότι θα είναι παρόντες. Δεν θα έχουν σίγουρη κατάληξη αυτές οι αναστατώσεις, ούτε κάν κατάληξη. Ο λόγος ;

Η ριζοσπαστικοποίηση είχε ταυτιστεί και οικειοποιηθεί από την αριστερά στο παρελθόν και έμεινε εκεί, όπως και το περίφημο συγκαιρινό “αντισυστημικό”. Γνωστά αριστερά ψεύδη και τα δύο. Άκου αντισυστημικό οι κατεξοχήν συστημικές δομες! Τώρα που αναδύονται οι ωμές αλήθειες του υλικού κόσμου οι μεταφυσικές δεν έχουν θέση. Τα πάντα λοιπόν μπορούν να γίνουν. Η συμμετοχή

μας στις νέες εξεγέρσεις δεν θα είναι αυτονόητη αλλά η παρουσία μας και ο πόλεμος στο δημόσιο χώρο θα είναι ο όρος για την συμμετοχή στη ροή μια σύγχρονης εξέγερσης. Δεν έχουμε δίκιο επειδή είμαστε αναρχικοί αλλά πρέπει να αποδείξουμε το δίκιο μας λόγω έργω.

Αυτός ο σχολιασμός της Έλενας Ακρίτα κυκλοφορεί ευρέως όχι μόνο στο διαδίκτυο αλλά διατυπώνεται με διάφορες παραλλαγές από όλη την κεντροαριστερή γκάμα μέχρι δυστυχώς και την Αναρχία από καλούς συντρόφους και αυτή η έκταση της σύμπτωσης είναι ο λόγος που επικαλέστηκα αυτόν τον αρχικό σχολιασμό.

Το νήμα που τους συνδέει είναι κάτι περισσότερο από σαφές και έκδηλο. Είναι η οργάνωση του νοικοκυριού με τα αφηγήματα μας ,τα ιδεολογικά κατασκευάσματά μας, με βάση τα οποία συγκροτούνται οι νοητικές δομές μας με τις οποίες στη συνέχεια κρίνουμε τα συμβάντα στον δημόσιο χώρο. Όσο ευγενής και αν είναι κάποιος και τυχαίνει ταυτόχρονα Αριστερός ή ιδεολογικός εκεί τα πράγματα είναι χειρότερα. Ό,τι δεν ελέγχω το καταδικάζω ότι ελέγχω το χειραγωγώ είτε αυτό γίνεται με ευγενικό τρόπο είτε με αγενέστατο. Η Αριστερά με τη διγλωσσία. Τι δουλειά έχει η Αριστερά με τις σύγχρονες εξεγέρσεις; Καμία.Την είδαμε μπροστά στα μάτια μας το Δεκέμβρη του 2008.

Τα ίδια δεν έλεγαν και για τα κίτρινα γιλέκα;

Να επαναλάβουμε για πολλοστή φορά ότι οι νέες εξεγέρσεις έχουν κάνει ήδη την εμφάνισή τους σε όλο τον κόσμο τα τελευταία 20 χρόνια. Η μη παραγωγή νέων αφηγημάτων καθώς και η πλήρης απουσία ανοίγει την όρεξη στους εύτακτους να συνωστίζονται στα καταφύγια των παλαιών δοκιμασμένων ιδεολογικών αφηγημάτων που μάλιστα έγιναν και κρατικά. Αυτό συμβαίνει ακόμη και σε Αναρχικούς. Η ανεπάρκεια στο ζενίθ.

Ο αισθητός κόσμος έχει αποκατασταθεί και δεν χρειάζεται καμιά ιδεολογία να τον αποκαταστήσει, πόσο μάλλον μια πολιτική θεολογία. Τα πράγματα είναι συγκεκριμένα. Οι σύγχρονες εξεγέρσεις είναι αντιεξουσιαστικές απο την αρχή μέχρι το τέλος

γιαυτό και οριζόντιες από την αρχή μέχρι το τέλους.

Συνελεύσεις παντού Διοικητικά συμβούλια πουθενά. Συνελεύσεις παντού θεσπισμένα συνδικάτα πουθενά όσο και αν κουνάνε τις σημαίες τους. Αντίσταση παντού και η βία του κράτους στο προσκήνιο.

Και στη Γαλλία στη χώρα των προαναγγελλόμενων επαναστάσεων ακόμη πιο συγκεκριμένα.

Πολύ καλά έκανε το Γαλλικό κράτος και έκανε χρήση του 49.3 και κυβερνά με έκτακτα διατάγματα προς έκπληξη των δημοκρατών όλων των παρατάξεων. Η παράκαμψη της Βουλής(Εθνοσυνέλευσης) αποκάλυψε ποιος είναι ο Κυρίαρχος αν και αυτό έπρεπε ήδη να είχε γίνει αντιληπτό από την κατάσταση εξαίρεσης που επέβαλλε στους συνταξιούχους πριν.

Ακόμη και η πρωθυπουργός κυρία Ελιζαμπέτ παρακολουθεί τις εξελίξεις “ανήμπορη” μπροστά στο σύγχρονο Λεβιάθαν. Το κράτος βρίσκεται εν δράσει και κανένας διαχειριστής του δεν μπορεί πλέον να το χαλιναγωγήσει. Μόνο η κοινωνία μπορεί και αυτό κάνουν όσοι και όσες βρίσκονται στο δρόμο τώρα από τον Γενάρη.

Και αν οι εργάτες πετρελαίου ξεκίνησαν την ανταρσία τώρα ένα πλειοψηφικό ρεύμα είναι στο δρόμο. Ο Δημόσιος χώρος πήρε τα πραγματικά του χαρακτηριστικά. Καταλήφθηκε από ανθρώπους, γέμισε απο συνελεύσεις και διαβουλεύσεις .

Οι απόψεις τέθηκαν και τίθενται κάθε μέρα και καλείται ο καθένας να πάρει θέση. Ο εμφύλιος η σύγκρουση και η βία είναι στο προσκήνιο. Οι από κάτω με την άμεση δημοκρατία και οι από πάνω με το κράτος και χωρίς ούτε έμμεση δημοκρατία, παρά και ενάντια στα κόμματα παρά και ενάντια στο κράτος. 64 χρόνια νάνε οι ώρες σας. Το τι θα γίνει αύριο θα το αποφασίσουν οι εξεγερμένοι. Οι υπόλοιποι μπορούν να σχολιάζουν Ελεύθερα..

* Η άνια που προκαλεί ο Ντεμπόρ

Θυμός των Κούρδων στους δρόμους του Παρισιού – Ανταπόκριση από το Contre Attaque (Pics)

Μετάφραση Ιωάννα Σπάη

Δώδεκα η ώρα το μεσημέρι, πλατεία Δημοκρατίας στο Παρίσι, αυτό το Σάββατο των Χριστουγέννων. Η ατμόσφαιρα είναι βαριά. Χιλιάδες έχουν μαζευτεί έπειτα από την τρομοκρατική απόπειρα όπου σκοτώθηκαν τρεις Κούρδοι ακτιβιστές και ακτιβίστριες μπροστά από έναν τοπικό σύλλογο του 10ου διαμερίσματος, την Παραμονή. Ο δολοφόνος, τρομοκράτης της ακροδεξιάς, ο οποίος αυτοαποκαλείται «ρατσιστής», βγαίνει κατευθείαν από τη φυλακή αφότου έχει επιχειρήσει να σκοτώσει πρόσφυγες με σπαθί και κατείχε πολλά πυροβόλα όπλα.

Μέσα σε ένα δάσος από πολύχρωμες σημαίες, πολλές κουρδικές οργανώσεις είναι εκεί. Οι διάλογοι ακολουθούν, στα γαλλικά και στα κουρδικά, με παρόντες εκλεγμένους της αριστεράς. Ξαφνικά, μια βοή και μια κίνηση του πλήθους στην άκρη της πλατείας. Τούρκοι εθνικιστές της ακροδεξιάς ήρθαν να προκαλέσουν την συγκέντρωση με το σήμα των Γκρίζων Λύκων , μιας τουρκικής φασιστικής παραστρατιωτικής οργάνωσης. Αυτοί που προκάλεσαν εξύβρισαν τους κούρδους, συμπεριφέροντας τους ως «τρομοκράτες». Το όχημά τους καταδιώχθηκε από εκατοντάδες, ήδη πολύ θυμωμένους, ανθρώπους.

Μια εμφανής ομάδα αστυνομικών προσπαθεί να σταματήσει το πλήθος, αλλά μάταιος κόπος. Μια διμοιρία αστυνομικών παρεμβαίνει και ρίχνει χημικά σε όλους. Προκλήθηκε δυσφορία από τα δακρυγόνα. Είναι η αρχή πολλών ωρών συγκρούσεων. Όσο στήνονταν οδοφράγματα κι λάμβανε χώρα ανταλλαγή πυροβολισμών στη λεωφόρο, οι συζητήσεις και τα αιτήματα για ηρεμία

συνεχίζονταν στην πλατεία Δημοκρατίας. Αλλά η οργή δεκαπλασιάστηκε από το μπλοκ της αστυνομίας που εμποδίζει κάθε αναχώρηση σε πορεία. Μόνο μια στατική συγκέντρωση επετράπη. Αρκετά αυτοκίνητα αναποδογυρίστηκαν και κάηκαν μπροστά στο Σιρκ Ντ'Ιβερ. Η αστυνομία οπισθοχωρεί αρκετές φορές. Οι διαδηλωτές/τριες προχωρούν και απορρέουν μέσα στα χημικά, λένε το σύνθημα «γυναίκα, ζωή, ελευθερία» καθώς και τον ύμνο του Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν.
Οι περισσότεροι που συμμετέχουν στις συγκρούσεις δεν έχουν κάποια προστασία κι είναι με ακάλυπτα τα πρόσωπα, σημάδι μια αυθόρμητης οργής. Έπεσαν πολλές βόμβες και σφαίρες από καουτσούκ. Η λεωφόρος ήταν καλυμμένη από πυροβολισμούς για εκατοντάδες μέτρα. Η αστυνομία δεν κατέλαβε την Πλατεία Δημοκρατίας παρά μόνο στις τέσσερις το απόγευμα.
Η οργή είναι έντονη, κατά της ακροδεξιάς, κατά του μη παρεμβατισμού, για τον οποίο είναι ένοχες οι γαλλικές αρχές, κατά των ανέκαθεν καταπιέσεων, στις οποίες έχει υποστεί ο κουρδικός λαός. Αυτή η οργή, παρόλα τα επαναλαμβανόμενα αιτήματα για ηρεμία στα μικρόφωνα, εκφράστηκε αυτή την 24η Δεκέμβρη στους δρόμους της γαλλικής πρωτεύουσας.
Φωτορεπορτάζ από το Contre Attaque

SIAMO
TUTTI
ANTIFASHISTI

“Δεν υπάρχει ούτε χρόνος ούτε χώρος για εμάς αν δεν τον δημιουργήσουμε”: ζητήματα αντίστασης, σχέσεων και χώρου στο Τραγούδι για τον Αννίνιο της Γκέιλ Τζόουνς

Κωνσταντίνα Θεοδωρίδου

Η Γκέιλ Τζόουνς είναι αφροαμερικανή συγγραφέας, γεννημένη στο Κεντάκι το 1949. Το *Τραγούδι για τον Αννίνιο*, ένα από τα λιγότερο γνωστά έργα της, είναι ένα μακροσκελές αφηγηματικό ποίημα ή μυθιστόρημα σε ελεύθερο στίχο που εκδόθηκε το 1981 και έχει στοιχεία έπους και ιστορικού μυθιστορήματος. Αφηγείται την ιστορία της καταστορφής του κιλόμπο Παλμάρες, του μακροβιέστερου οικισμού δραπετών σκλάβων στην αποικιακή Βραζιλία του 17ου αιώνα. Πρωταγωνίστρια και αφηγήτρια είναι η Αλμέυντα, μέλος της κοινότητας του Παλμάρες, η οποία εγκατέλειψε τον οικισμό με τον σύζυγό της τον Αννίνιο, μετά από την επίθεση του Πορτογαλικού στρατού.

Οι δύο μυθοπλαστικοί χαρακτήρες γνωρίστηκαν, ερωτεύτηκαν -παρά τον συνεχή πόλεμο που απειλεί το κιλόμπο- και παντρεύτηκαν στο Παλμάρες. Λίγο μετά το γάμο τους, ο Πορτογαλλικός στρατός, υπό τις εντολές του Domingos Jorge Velho, ο οποίος είναι ιστορικό πρόσωπο, συλλαμβάνει τον ηγέτη του Παλμάρες και καταστρέφει το χωριό, γεγονός που ιστορικά τοποθετείται στο Νοέμβριο του 1695, έπειτα από είκοσι χρόνια εντατικών στρατιωτικών επιχειρήσεων. Όπως πολλοί απο την κοινότητα, το ζευγάρι εγκατέλειψε το χωριό και κατέφυγε στο δάσος του Αμαζονίου, μέχρι που τους βρήκαν και τους επιτέθηκαν οι Πορτογάλλοι. Η επίθεσή τους είναι βάναυση καθώς, αφού τους βρίσκουν

εξουθενωμένους από πείνα και κακουχίες και τραυματισμένους από την περιπλάνηση στη ζούγκλα, οι στρατιώτες σκοτώνουν τον Αννίνιο και έπειτα κόβουν τα στήθη της Αλμέυντα και τα πετούν στο ποτάμι, ως μια ευθεία επίθεση στην δυνανότητα της να θρέψει νέες γενιές.

Σταδιακά, η Αλμέυντα ξεπερνά δοκιμασίες οι οποίες συμβολίζουν τη μετάβαση από τη δουλεία στην ελευθερία, ενώ το γεγονός πως το όλο αφήγημα είναι εμποτισμένο με μοτίβα της αφρικανικής παράδοσης, όπως πχ το μύθο των ιπτάμενων αφρικανών, καθιστά την ηρωίδα σύμβολο της φυλής της. Οι θετικές εμπειρίες της παραδόξως επικρατούν και προκαλούν την αίσθηση πως στο συγκεκριμένο έργο, σε αντίθεση με άλλα της συγγραφέως, η αγάπη, η αλληλεγγύη και η ζωή θριαμβεύουν απέναντι στο μίσος, τον πόνο, τη στειρότητα. Τη διαφορά κάνει κυρίως το σκηνικό καθώς το Παλμάρες αποτελεί έναν τόπο εν μέσω του αποικιακού χώρου και χρόνου, ο οποίος ενέχει μια επαναστατική προοπτική. Το Παλμάρες εμφανίζεται συχνά στα έργα της Τζόουνς ως ένας συμβολικός τόπος, που στη συλλογική μνήμη ταυτίζεται με το μέρος όπου η αγάπη και η αναπαραγωγή ήταν εφικτές.

Σε αντίθεση με άλλα έργα της Τζόουνς, όπως η *Κορετζιντόρα* ή ο *Άντρας της Εύας* που παρουσιάζουν κακοποιητικές, τραυματισμένες και σοβαρά τοξικές σχέσεις, στο *Τραγούδι για τον Αννίνιο*, η πίστη στην υγιή ερωτική σχέση βρίσκεται στον πυρήνα του αφηγήματος. Το ερώτημα που περιγράφει καλύτερα το έργο εκφράζεται από τον ίδιο τον Αννίνιο:

Αυτό ήταν το ζήτημα, Αλμέυντα,

Πώς θα κρατούσαμε την αγάπη μας

Σε βάναυση εποχή.

Πώς θα συνεχίζαμε να αγαπάμε

Σε τέτοια εποχή. Πώς θα καταφέρναμε

Να κοιταζόμαστε με τρυφερότητα.

Και να την κρατάμε, παρ' όλα αυτά.

Είναι δύσκολο να κρατάς την τρυφερότητα

Όταν τα πράγματα τριγύρω σου είναι σκληρά..

Μια κληρονομιά τρυφερότητας. (Jones 32, έμφαση στο πρωτότυπο)

Το πρόβλημα της εύρεσης και διατήρησης της αγάπης σε καιρό πολέμου είναι ουσιώδες στο αφήγημα και εντοπίζεται ιδιαίτερα στο ανδρικό φύλο: «Αυτή η χώρα δεν αφήνει τους άντρες να είναι μαλακοί. Ούτε του λευκούς, ούτε τους μαύρους» (Jones 38). Παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, ωστόσω, ο Αννίνιο είναι παραδόξως τρυφερός και στοργικός προς την Αλμέυντα. Εξάλλου και οι δύο θεωρούσαν ότι δεν υπήρχε χρόνος για αγάπη ή εύκολα χαμόγελα, μέχρι που αποφάσισαν να τον δημιουργήσουν: «δεν υπάρχει ούτε χρόνος ούτε χώρος για εμάς αν δεν τον δημιουργήσουμε» (Jones 43). Αφού το κατόρθωσαν αυτό, αναπτύσσουν, κατά την αφηγήτρια, έναν ισχυρό, αμφίδρομο, υγιή δεσμό που μοιάζει άτρωτος και δύναται να αφήσει ένα κληροδότημα τρυφερότητας, ενάντι στον πολέμο, την απελπισία και τον θάνατο που θρέφει η αποικιοκρατία.

Το ζήτημα του χώρου, του χρόνου και της αυτονομίας πάνω σε αυτά είναι λοιπόν κομβικό στη συμβολική χρήση του Παλμάρες, το οποίο ανακύπτει συχνά στα έργα της Τζόουνς ως Ευτοπία, ως ένα καλό μέρος, το οποίο έχει υπάρξει ιστορικά και, ως εκ τούτου, θα μπορούσε να υπάρξει ξανά. Δεν θα μπορούσε καν, αυστηρά μιλώντας, να χαρακτηριστεί ως Ουτοπία, η οποία κατά τον Μαρκούζε ιστορικά ορίζεται ως «το αδύνατο της δημιουργίας μιας νέας κοινωνίας», ορισμό που ο ίδιος αποδίδει σε κοινωνικοπολιτικές κατασκευές που έχουν στόχο να αποτρέψουν τους πολίτες από να φανταστούν και να δημιουργήσουν ενναλακτικά κοινωνικοπολιτικά πεδία (Marcuse 62). Για τον Μαρκούζε η σύλληψη της Ουτοπίας ως αδύνατης είναι κίβδηλη, καθώς ιστορικά η κοινωνική αλλαγή είναι εφικτή και μπορεί να αποτελέσει εξίσου ρεαλιστική επιλογή με το υπάρχον. Το κιλόμπο

του Παλμάρες αποτελεί ένα από τα πιο εμφατικά παραδείγματα, όχι απλώς ρεαλιστικού, αλλά υπαρκτού αυτόνομου χώρου και ως τέτοιο στέκεται συμβολικά ως Ευτοπία, ως μια απελευθερωμένη κοινότητα έμπρακτης αλληλεγγύης και αντίστασης, η ιστορία της οποίας κατόρθωσε να κληροδοτηθεί και να επιβιώσει στην συλλογική μνήμη.

Βιβλιογραφία

Jones, Gayl. Song for Anninho. Detroit: Lotus Press, 1981.

Marcuse, Herbert. "The End of Utopia." Five Lectures: Psychoanalysis, Politics, and Utopia. Trans. by Jeremy Shapiro and Shierry Weber. Boston: Beacon, 1970, pp. 62-81.

Η επιστροφή του φαντάσματος του Μάχνο

Όταν ο Λένιν, ο Τρότσκι και ο Γκε-Πε-Ου κυνηγούσαν τους εξόριστους Ουκρανούς αναρχικούς.

Μετάφραση της Έλενας Λουκά

Αν η ζωή του Νέστορ Μάχνο είναι σχετικά γνωστή και τεκμηριωμένη για την περίοδο πριν την επανάσταση, εντέλει γνωρίζουμε ελάχιστα για την περίοδο της εξορίας του στη Ρουμανία, την Πολωνία και στη συνέχεια στο Παρίσι, όπου τελείωσε τις μέρες του το 1934. Ένα άρθρο της ιστορικής υπηρεσίας των ουκρανικών μυστικών υπηρεσιών σηκώνει λίγο το πέπλο δίνοντάς μας τη δυνατότητα να διαβάσουμε αποσπάσματα από τους φακέλους «Μάχνο» που ξεθάφτηκαν από τα αρχεία της κομμουνιστικής πολιτικής αστυνομίας (GPU, τότε NKVD).

Εκτός από τις νέες ιστορικές πτυχές, το έγγραφο αποκαλύπτει την αποφασιστικότητα της σοβιετικής κομμουνιστικής εξουσίας να καταδιώξει τους Ουκρανούς εξεγερμένους και το ιδανικό της ελευθερίας τους όπου κι αν βρίσκονται – στην Ουκρανία ή στο εξωτερικό. Αυτό το αιώνιο μίσος των κομμουνιστών για την ελευθερία εκφράστηκε μέχρι τέλους, αφού ακόμη και τον Αύγουστο του 1989 –δηλαδή, εβδομήντα χρόνια μετά τα γεγονότα– η τοπική πολιτική αστυνομία προσπαθούσε ακόμη να καταστείλει όσους θα είχαν τη διάθεση να θυμηθούν το έπος των Μαχνοβιτών.

Μας αποκαλύπτει επίσης ότι ο Μάχνο και οι περισσότεροι σύντροφοί του ήξεραν πώς να παραμένουν πιστοί στα ιδανικά τους, ανεξάρτητα από τις δοκιμασίες της ζωής, οι οποίες δεν τους χαρίστηκαν. Το άρθρο αυτό, που μεταφράστηκε πριν από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, αποκτά περισσότερο νόημα μετά τα λόγια του Πούτιν ο οποίος δήλωσε ότι η ανεξαρτησία της Ουκρανίας ήταν «δώρο» από τους Σοβιετικούς. Αυτό το «δώρο» –αν όντως υπήρξε– δεν ήταν δωρεάν, διότι συνοδεύτηκε εσωτερικά από την υποταγή της ουκρανικής κοινωνίας και εξωτερικά από το κυνήγι όλων των αντιπάλων και των αντιφρονούντων.

Χωρίς αμφιβολία, η ιστορία επαναλαμβάνεται…

Το Κρατικό Αρχείο του Κλάδου της Υπηρεσίας Πληροφοριών Εξωτερικού της Ουκρανίας περιέχει μια επιλογή υλικού από το Τμήμα Εξωτερικού του Μυστικού Πολιτικού Τμήματος της GPU της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ, το οποίο καθιστά δυνατή την ανίχνευση των δραστηριοτήτων του Νέστορ Μάχνο κατά τα τελευταία χρόνια της ζωής του στην εξορία. Και παρόλο που εκείνη την εποχή, τη δεκαετία του 1930, ο Μάχνο δεν αποτελούσε πλέον πραγματική απειλή για τη σοβιετική εξουσία, οι ειδικές υπηρεσίες της συνέχισαν τις έρευνες εναντίον του ίδιου και του άμεσου περιβάλλοντός του, στρατολογώντας πράκτορες από πρώην μαχνοβίτες για εκτόπιση.

Οι εδαφικές υποδιαιρέσεις της GPU της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ. στην Οδησσό, τη Ζαπορίζια, το Ντνιεπροπετρόφσκ, το Χάρκοβο και τη Μαριούπολη ασχολήθηκαν έντονα με τον Μάχνο και τους Μαχνοβίτες

– δηλαδή, στις περιοχές όπου ζούσαν οι περισσότεροι στρατιώτες του λεγόμενου Επαναστατικού Στρατού, ο αριθμός των οποίων, σύμφωνα με τα επιχειρησιακά έγγραφα της GPU, έφτανε τις εξήντα πέντε χιλιάδες και σε ορισμένες περιόδους ακόμη και τα εκατό χιλιάδες άτομα. Αφού ο επαναστάτης Αταμάνος με τα λίγα υπολείμματα του στρατού του βρήκε καταφύγιο στη Ρουμανία και αργότερα μετακόμισε στην Πολωνία, εκτός από τις μονάδες αντικατασκοπείας, ο Εξωτερικός Κλάδος της GPU της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ. άρχισε να εργάζεται εναντίον του.

Εξάλλου, η Ρουμανία και η Πολωνία ήταν οι κύριες χώρες ευθύνης του κεντρικού μηχανισμού της σοβιετικής αντικατασκοπείας στη Μόσχα πριν δημιουργηθεί η αντικατασκοπεία της Σοβιετικής Ουκρανίας.

Ο Νέστορ Μάχνο βρισκόταν στον κατάλογο των πιο επιφανών εχθρών της σοβιετικής κυβέρνησης. Στο πλαίσιο αυτό, η GPU της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ. είχε αναλάβει να διεισδύσει στο άμεσο περιβάλλον του, να λάβει πληροφορίες για τα σχέδια και τις προθέσεις, να παρασύρει τον Αταμάνο και τους συνεργάτες του στο έδαφος της Ε.Σ.Σ.Δ. Το Περιφερειακό Τμήμα της Οδησσού της GPU της Ουκρανικής Ε.Σ.Σ.Δ. διεξήγαγε εκείνη την εποχή μια μεγάλης κλίμακας επιχείρηση με το όνομα «Βιολιστές». Η επιχείρηση σχεδίαζε ακόμη και τη φυσική εξόντωση του Μάχνο, ο οποίος όμως γλίτωσε τον θάνατο. Αντ’ αυτού, η GPU κατάφερε να τοποθετήση στο περιβάλλον του δικούς της πράκτορες, οι οποίοι ανέφεραν συνεχώς τις ενέργειες και τις κινήσεις του.

Το 1923, σύμφωνα με ξένες πηγές της GPU, ο Μάχνο και μια ομάδα υποστηρικτών του έφυγαν από τη Ρουμανία για την Πολωνία. Αμέσως μετά τη διέλευση των συνόρων, όλοι τους συνελήφθησαν από την Πολωνική Άμυνα (αντικατασκοπεία). Ο Μάχνο κρατήθηκε στη συνέχεια ξεχωριστά στις φυλακές Μοκότοβ.

Εκμεταλλευόμενος την άδεια της εγκύου συζύγου του, της Χαλίνας Κουζμένκο, για να μεταβεί στη Βαρσοβία για θεραπεία, της έδωσε εντολή να επισκεφθεί την πρεσβεία της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ. στην Πολωνία και να αρχίσει διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία με

τις σοβιετικές αρχές.

Εκείνη έκανε τα πάντα όπως της είπε ο σύζυγός της. Ως αποτέλεσμα αυτής της επίσκεψης, στις 29 Ιουλίου του 1922 η πρεσβεία έστειλε επιστολή στο Λαϊκό Κομισαριάτο Εξωτερικών Υποθέσεων της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ:

Στις 22 Ιουλίου 1922, η σύζυγος του Μάχνο, Χαλίνα Κουζμένκο, υπέβαλε αίτηση στο Προξενικό Τμήμα της Πρεσβείας μας προκειμένου να της δοθεί άδεια να φύγει για την Ουκρανία για να διαπραγματευτεί με την ουκρανική κυβέρνηση την επιστροφή μιας ομάδας Μαχνοβιστών στην Ουκρανία». Από άμεσες συνομιλίες μαζί της, έγινε γνωστό ότι υπήρχαν δεκαέξι απ' αυτούς, οι οποίοι βρίσκονταν στο στρατόπεδο εγκλεισμού στο Στράλκοβ. Οι πολωνικές αρχές τους απομόνωσαν από τους Πετλιουριστές. Σύμφωνα με την ίδια, οι Μαχνοβίτες είναι πολύ δυσαρεστημένοι με τη ζωή τους στο στρατόπεδο και θα ήθελαν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους. Το αγωνιστικό τους πνεύμα έχει επίσης εξαφανιστεί. Η ίδια η Κουζμένκο φαινόταν κουρασμένη και αποθαρρυμένη, και ζήτησε ακόμα και οικονομική βοήθεια. Σε συζητήσεις ανέφερε αρκετές φορές ότι Πολωνοί αξιωματικοί (συμπεριλαμβανομένου του Μπιλίνσκι) από τη διοίκηση του στρατοπέδου τούς πρότειναν να φύγουν και να μεταφερθούν στην Ουκρανία, αλλά προς το παρόν δεν ήθελαν να βοηθήσουν – είπαν ότι, στην περίπτωση που το έκαναν αυτό, θα γινόταν αργότερα. Υπαινίχθηκαν επίσης κάτι σε αυτή την κατεύθυνση: "Αν η ουκρανική κυβέρνηση μας έδινε έστω και λίγη βοήθεια με χρήματα (περίπου 300.000 ή 400.000 πολωνικά μάρκα) και 6 έως 8 περίστροφα, θα μπορούσαμε να είχαμε δραπετεύσει από το στρατόπεδο και να τρέξουμε στην περιοχή Χουτσούλ και στη Γαλικία".

Με αυτό τον τρόπο, η ουκρανική κυβέρνηση θα ήταν καλυμμένη και θα είχε κατηγορίες εναντίον της πολωνικής κυβέρνησης, η οποία δεν εξέδωσε τον Μάχνο νωρίτερα. Η Κουζμένκο επέστρεφε συνεχώς στο θέμα αυτό και τόνιζε ότι το θέμα της περιοχής Χοτσούλ συζητήθηκε σοβαρά απ' αυτούς.

Από την πλευρά μας, αγνοήσαμε σιωπηλά τις προτάσεις αυτού του είδους και αναφερθήκαμε μόνο σε αυτό για το οποίο ήρθε – δηλαδή, την επιστροφή της στην Ουκρανία. Είπαμε ότι η ουκρανική κυβέρνηση ήταν απίθανο να διαπραγματευτεί μαζί τους ως ομάδα και ότι ο καθένας τους θα μπορούσε να ζητήσει ατομικά αμνηστία – όπως συνέβη με όλους όσοι είχαν πολεμήσει ενεργά εναντίον των σοβιετικών αρχών". Μια τέτοια απάντηση δεν την ικανοποίησε και ζήτησε να σταλεί η αίτησή της στην NKVD ούτως ή άλλως. [1]

Στα τέλη του 1923, ο Νέστορ Μάχνο απελευθερώθηκε από τη φυλακή λόγω έλλειψης αποδεικτικών στοιχείων για την προετοιμασία μιας εξέγερσης στη δυτική Ουκρανία με σκοπό την υποτιθέμενη περαιτέρω επέκταση της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ. Ταυτόχρονα, η εντατικοποίηση των δραστηριοτήτων των Μαχνοβιτών στο εξωτερικό ανάγκασε την ηγεσία της GPU να λάβει πρόσθετα μέτρα για να αποκτήσει όσο το δυνατόν πληρέστερες πληροφορίες σχετικά με τα σχέδια και τις προθέσεις τους. Οι σχετικές οδηγίες ελήφθησαν από το Τμήμα Εξωτερικού της GPU και από έναν εκπρόσωπο της Residentura της Βαρσοβίας – της σοβιετικής εξωτερικής υπηρεσίας πληροφοριών.

Στις αρχές του 1924 ελήφθη μια άλλη αναφορά από την Residentura. Και πάλι, μια ομάδα Μαχνοβιτών ζητούσε την άδεια να επιστρέψει στην Ουκρανία. Ένας πράκτορας σημείωνε:

"Πιστεύουμε ότι στους ανθρώπους αυτούς μπορεί να τους επιτραπεί με ασφάλεια να επιστρέψουν στην πατρίδα τους. Έχουμε κάθε λόγο να πιστεύουμε ότι ο Μάχνο ήταν ειλικρινής στην προσπάθειά του να έρθει σε επαφή με τις σοβιετικές αρχές. Συμπεριφέρθηκε στη φυλακή πολύ καλά και θαρραλέα, χωρίς να εκθέσει κανέναν, αν και για το τελευταίο θα του είχε προταθεί η ελευθερία και όχι μόνο. Οι άνθρωποί του, οι οποίοι είχαν επιβιώσει από τις πολωνικές φυλακές, είναι τώρα έντονα υπέρ της σοβιετικής κυβέρνησης. Πιστεύω ότι πρέπει να συμβάλουμε στην επιτάχυνση της έκδοσης μιας τέτοιας άδειας σε αυτούς, καθώς και στη χρησιμοποίηση αυτών των ανθρώπων μετά την επιστροφή τους για τα συμφέροντά μας".

Αφού στάθμισε τα υπέρ και τα κατά, η ηγεσία της GPU αποφάσισε να επιτρέψει στους Μαχνοβίτες να εισέλθουν στην Ουκρανία, όπου θα ήταν υπό στενή παρακολούθηση και λιγότερο επικίνδυνοι. Όσο για τους υπόλοιπους που παραμένουν στο εξωτερικό με επικεφαλής τον Μάχνο, έπρεπε να παρακολουθούνται στενά και να συντάσσονται τακτικά αναφορές για τις δραστηριότητές τους.

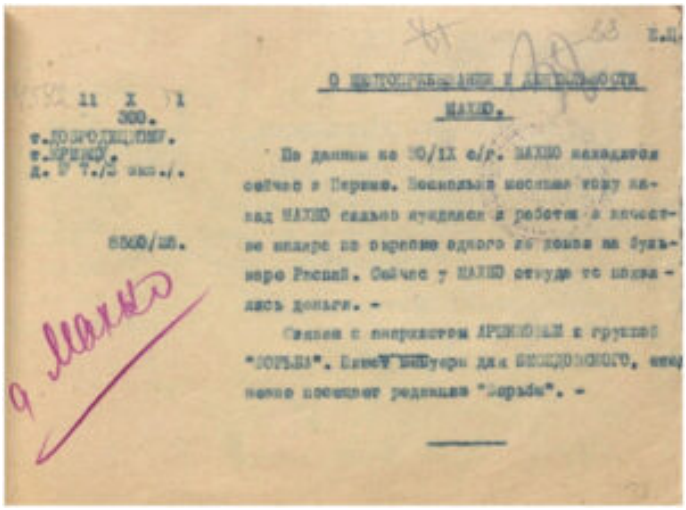
Αυτό συνεχίστηκε καθ' όλη τη δεκαετία του 1920. Το 1931, η κατάσταση με όσα συνέβησαν πριν από οκτώ χρόνια στην Πολωνία, όταν ο Μάχνο υποτίθεται ότι επρόκειτο να εισβάλει στα εδάφη της δυτικής Ουκρανίας, σχεδόν επαναλήφθηκε. Στον φάκελο της υπόθεσης «Μάχνο» πολλά έγγραφα αναφέρουν ότι φέρεται να τον είδαν στο Λβιβ, όπου «συγκέντρωνε μια συμμορία» για να προελάσει στην Ουκρανία. Σε άλλα έγγραφα, ξένες πηγές ανέφεραν ότι βρισκόταν στη Βεσαραβία, απ' όπου θα πήγαινε στην Ουκρανία όταν θα άρχιζε η εξέγερση στα ουκρανικά εδάφη. Άλλωστε, ο Μάχνο πιστώθηκε ακόμη και επαφές με τον στρατηγό Αντρέι Σκούρο, ο οποίος φέρεται να δημιουργούσε πέντε ίλες ιππικού των εκατό οπλιτών το καθένα στην Πολωνία, για να περάσουν στην Ε.Σ.Σ.Δ. με τους Μαχνοβίτες και να υποστηρίξουν την εξέγερση κατά των Μπολσεβίκων.

Στην πραγματικότητα, όλες αυτές οι φήμες ήταν αβάσιμες. Στις αρχές της δεκαετίας του 1930, το ενδιαφέρον για τον Μάχνο μειώθηκε κάπως. Ζούσε τότε στη Βενσέν, μια πόλη κοντά στο Παρίσι. Ήταν συχνά άρρωστος, ζούσε με περιστασιακές δουλειές και επικεντρώθηκε κυρίως στη συγγραφή απομνημονευμάτων και στην αναζήτηση κεφαλαίων για την έκδοσή τους. Ένα από τα αρχειακά έγγραφα με τίτλο «Σχετικά με τον τόπο διαμονής και τις δραστηριότητες του Μάχνο» από τις 11 Οκτωβρίου 1931 έχει ως εξής: *"Από τις 30 Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους, ο Μάχνο βρίσκεται στο Παρίσι. Πριν από μερικούς μήνες, ο Μάχνο χρειαζόταν απεγνωσμένα μια δουλειά ως ελαιοχρωματιστής για να βάψει ένα από τα σπίτια στη λεωφόρο Raspay".* [2] Ένα άλλο έγγραφο από την Residentura του Παρισιού αναφέρει ότι ο Μάχνο εργάστηκε ως συναρμολογητής στην αποικιακή έκθεση του Ρένο – τη δουλειά που βρήκε με τη βοήθεια ενός πρώην αξιωματικού, του

Κριούκοφ, ο οποίος κατέχει υπεύθυνη θέση στο Ρένο.

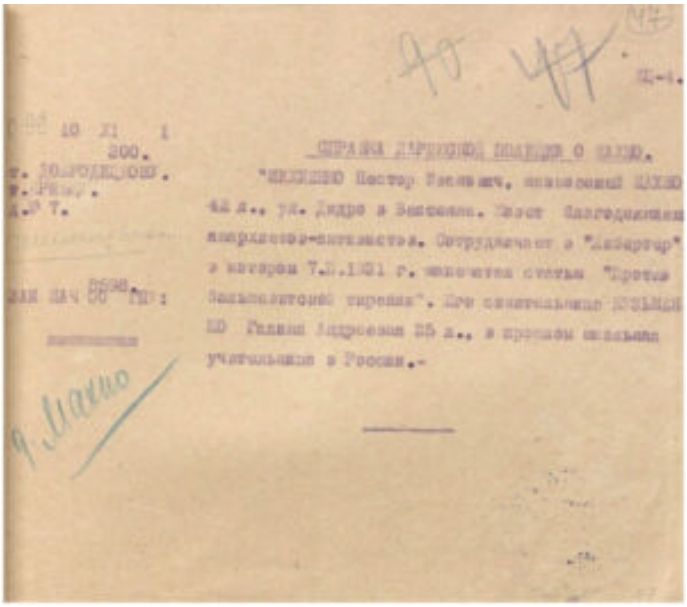

Ένα έγγραφο με ημερομηνία 20 Νοεμβρίου 1931 αναφέρει ότι “*η οικονομική κατάσταση ολόκληρης της παρισινής ομάδας αναρχικών είναι αρκετά δύσκολη. Ούτε ο Μάχνο, ούτε ο Βολίν, ούτε ο Αρσίνοφ έχουν χρήματα*”. Ειδικότερα για τον Μάχνο αναφέρεται ότι “*είναι επίσης άνεργος και στην πραγματικότητα ζει σε βάρος της συζύγου του, η οποία εργάζεται σε μία από τις οικογένειες ως οικονόμος*”. Και το έγγραφο τελειώνει με τη φράση: “*Η οικονομική κατάσταση του Μάχνο είναι τόσο δύσκολη, που φοβάται την έξωση από το δωμάτιο λόγω μη πληρωμής*”. [3]

Ο φάκελος της υπόθεσης περιέχει ένα έγγραφο της αστυνομίας του

Παρισιού σχετικά με τον Μάχνο με ημερομηνία 10 Νοεμβρίου 1931, το οποίο αναφέρει: *“Νέστορ Ιβάνοβιτς Μάχνο, γνωστός ως Μάχνο, 40 ετών, οδός Ντιντερό στη Βενσέν. Ζει με τις φιλανθρωπίες των αναρχικών ακτιβιστών. Συνεργάζεται με το Liberter, στο οποίο στις 7 Φεβρουαρίου 1931 δημοσίευσε ένα άρθρο με τίτλο «Ενάντια στην τυραννία των Μπολσεβίκων». Συγκάτοικός του είναι η Κουσμένκο Χαλίνα Αντρίιβνα, 35 ετών, στο παρελθόν δασκάλα στη Ρωσία”*. [4]

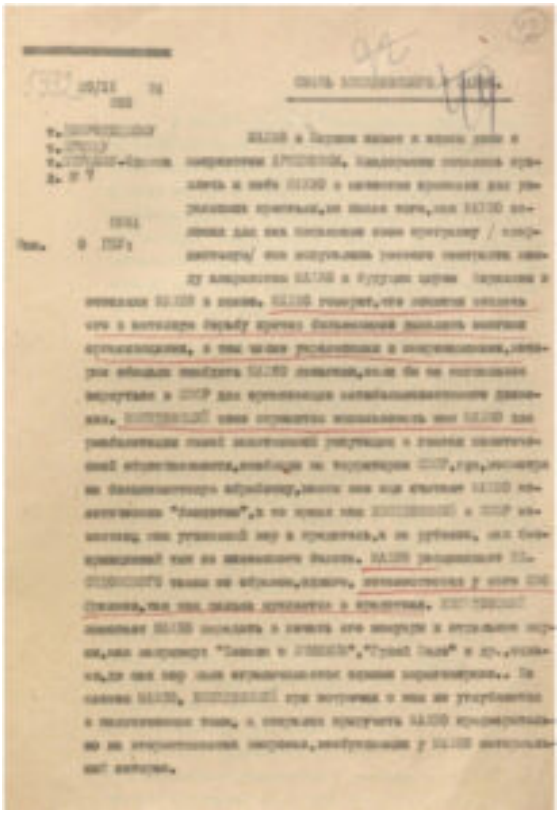

Οι πολιτικές απόψεις του Νέστορ Μάχνο εκείνη την εποχή αποδεικνύονται εύγλωττα από ένα έγγραφο με ημερομηνία 20 Νοεμβρίου 1931 και με τίτλο “Οι δεσμοί του Μπεζεντόφσκι με τον Μάχνο”. Ο Γρηγόρι Μπεζεντόφσκι ήταν σοβιετικός διπλωμάτης, και συγκεκριμένα σύμβουλος της πρεσβείας της ΕΣΣΔ στη Γαλλία το 1927. Το 1929 εγκατέλειψε την πρεσβεία και ζήτησε πολιτικό άσυλο στη Γαλλία, αφού ένας αξιωματικός της OGPU από τη Μόσχα ήρθε για “ειδική” συνέντευξη μαζί του. Φοβόταν ότι θα συλληφθεί για υπεξαίρεση. Αργότερα προσπάθησε να αποδείξει στο περιβάλλον του ότι είχε υποφέρει από το σταλινικό καθεστώς. Στη συνέχεια αναζήτησε την υποστήριξη εκπροσώπων από κύκλους εμιγκρέδων στο Παρίσι, συμπεριλαμβανομένου του Νέστορ Μάχνο. Σύμφωνα με το έγγραφο, ο Μάχνο φέρεται να *“βοήθησε στην έκδοση των απομνημονευμάτων του και ορισμένων γραμματοσήμων, όπως “Συνομιλία με τον Λένιν”, “Hulyai- Pole” κ.λπ.”*. Υποστήριξε επίσης οικονομικά τον Μάχνο – του έδωσε διακόσια πενήντα

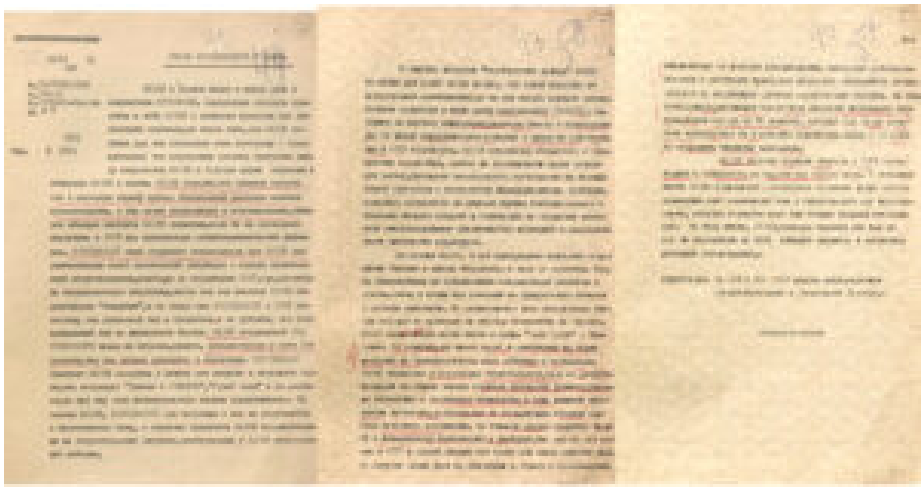
φράγκα.

Για κάποιο χρονικό διάστημα, άλλα άτομα και πολιτικές οργανώσεις προσπάθησαν επίσης να επωφεληθούν από την παλιά επιρροή του Μάχνο. *"Σύμφωνα με τον Μάχνο",* αναφέρει το ίδιο έγγραφο, "*οι Ισπανοί αναρχικοί υπολογίζουν στην εξουσία του και μερικές φορές απευθύνονται σε αυτόν για συμβουλές. Για παράδειγμα, τους συνέστησε να οργανώσουν ένα αναρχικό κίνημα στο αγροτικό περιβάλλον και να συνδυάσουν αυτό το κίνημα σε ομοσπονδιακή βάση με το εργατικό κίνημα. Συνέστησε ακόμη να οργανώσουν μαχητικές μονάδες αγροτών παρόμοιες με τους Μαχνοβίτες στην Ουκρανία*". Θεωρούσε το μπολσεβίκικο σύστημα αρκετά ισχυρό και, σύμφωνα με το έγγραφο, "*αντιμετωπίζει με σκεπτικισμό όλες τις παιδαριώδεις πρωτοβουλίες μετακίνησης που αποσκοπούν σε απέλπιδες προσπάθειες εισβολής στο σοβιετικό έδαφος*".

Ο Μάχνο θεωρούσε κάθε τέτοιο αγώνα με τους Μπολσεβίκους άσκοπο και περιττό. Κατά τη γνώμη του, ο διοικητικός μηχανισμός της σοβιετικής κυβέρνησης είχε διεισδύσει τόσο βαθιά σε όλες τις σφαίρες της ζωής, ώστε απέκλειε τη δυνατότητα να λειτουργήσουν στη χώρα μεγάλα αντάρτικα αποσπάσματα.

Στο τέλος, μια ανώνυμη πηγή καταλήγει: *“Ο Μάχνο δίνει την εντύπωση ενός ατόμου που έχει προ πολλού ξεπεράσει το αταμάνικο πάθος του, αλλά διατηρεί ακόμη τη δημοτικότητα που του δίνουν οι μεγάλες αναταραχές”.* [5]

Η εφημερίδα της αστυνομίας του Παρισιού αναφέρει τη σύζυγο του Μάχνο ως συγκάτοικό του. Εκείνη την εποχή, είχαν πραγματικά μια δύσκολη σχέση. Δεν ζούσαν πλέον μαζί. Επισημαίνεται ότι είχαν διαφορετικές πολιτικές απόψεις. Πιο συγκεκριμένα, η

Χαλίνα, σε αντίθεση με τον Νέστορ, φέρεται να άρχισε να συμπαθεί το σοβιετικό σύστημα. Σε ένα από τα έγγραφα αναφέρεται ότι η Ντομίνικα Κουζμένκο, μητέρα της Χαλίνα, η οποία εκείνη την εποχή ζούσε στο χωριό Πισκανί Μπριντ (πλέον περιοχή Κιροβόχραντσκα), είπε στο περιβάλλον της ότι η κόρη της είχε χωρίσει τον Νέστορ.

Η GPU παρακολουθούσε στενά την αλληλογραφία της Χαλίνα με τη μητέρα και τα δύο αδέλφια της. Σε μία από τις επιστολές της προς τον αδελφό της Μικόλα, ανακοίνωσε ότι σκόπευε να φύγει για την Αμερική και ζήτησε επίσης να φυλάσσονται προσεκτικά στο σπίτι φωτογραφίες, βιβλία, πίνακες και επιστολές, λέγοντας ότι "*όλα αυτά θα αποτελέσουν πολύτιμο υλικό για τους ιστορικούς και το μουσείο στο μέλλον*". Ρώτησε επίσης: "*Πόσα σχολεία υπάρχουν σήμερα στο χωριό μας; Ποια κτίρια έχουν χτιστεί στο χωριό μετά την επανάσταση; Υπάρχει ηλεκτρικό ρεύμα, ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι, κινηματογράφος, αυτοκίνητα κ.λπ. στο χωριό; Θα προλάβουμε και θα ξεπεράσουμε την Αμερική;* " [6]

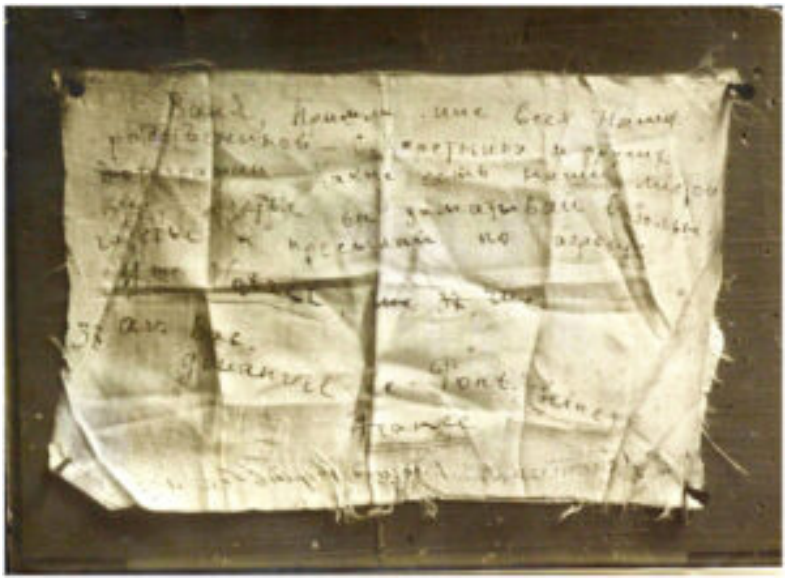
Παρόμοια ερωτήματα έθετε ο Μάχνο σε επιστολές του προς τους συντρόφους που ζούσαν στο Χιουλιάι Πόλιε, ιδίως προς τον υπασπιστή Ιβάν Λεπετσένκο. Ο Λεπετσένκο ήταν μέλος μιας μικρής ομάδας με την οποία ο Μάχνο μετακόμισε στη Ρουμανία τον Αύγουστο του 1921. Ήταν πιστός στον Αταμάνο του. Δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι ο Μάχνο ήταν αυτός που του ανέθεσε την αποστολή να βρει χρυσό και άλλα τιμαλφή κρυμμένα στην απεραντοσύνη της ουκρανικής στέπας.

Οι υπάλληλοι της GPU της Ε.Σ.Σ.Δ. έμαθαν για αυτά τα σχέδια. Ακολουθεί ένα μήνυμα με ημερομηνία 25 Ιουλίου 1924 από έναν πράκτορα της Βαρσοβίας προς την GPU της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ:

"*… Σύμφωνα με άλλους Μαχνοβίτες και Χμαροβίτες, ο Μάχνο εμπιστευόταν τον Λεπετσένκο και ο τελευταίος εκτελούσε τα καθήκοντα του νοσοκόμου του (ή μάλλον του υπηρέτη του) […] Αυτή τη στιγμή ο Λεπετσένκο έχει οικονομικές δυσκολίες, καθώς ο Μάχνο έφυγε για το Ντάντσιχ έχοντας τον αφήσει πίσω και δεν*

μπορεί να θρέψει τον εαυτό του με τη δουλειά του. Στα μέσα Ιουλίου, φέτος, συνάντησε τον Τσέρνιακ (αναρχικός της Βαρσοβίας), ο οποίος τον κάλεσε να πάει παράνομα στην Ουκρανία για να αρπάξει τα τιμαλφή που κάποτε είχε αφήσει ο ίδιος ο Λεπετσένκο, με εντολή του Μάχνο, και να τους μεταφέρει στην Πολωνία, καθώς αυτή τη στιγμή βιώνουν οικονομική κρίση, για την οποία ο ίδιος ο Λεπετσένκο θα λάβει την ανάλογη αποζημίωση. Ο Λεπετσένκο συμφώνησε…"

Κατά τη διέλευση των συνόρων, ο Λεπετσένκο συνελήφθη και αναγκάστηκε να δείξει κάποια μέρη όπου ήταν κρυμμένα τιμαλφή, τα προσωπικά αντικείμενα και τα έγγραφα του Μάχνο. Αργότερα, όλη η αλληλογραφία του με τον Μάχνο ήταν υπό τον έλεγχο της GPU, και μερικές από τις επιστολές γράφτηκαν από τον υπασπιστή υπό την υπαγόρευση των Τσεκάδων. Οι περισσότερες από αυτές τις επιστολές ταξινομήθηκαν στους ενεργούς επιχειρησιακούς φακέλους της αντικατασκοπείας της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ. Στο φάκελο του Γραφείου Εξωτερικών της GPU της ΕΣΣΔ με το όνομα «Μάχνο» υπάρχει ένα λεγόμενο «πανί» – ένα σημείωμα γραμμένο από τον Νέστορ Μάχνο προς τον υπασπιστή του σε ένα μικρό κομμάτι μεταξωτού υφάσματος. Το κείμενο λέει τα εξής: "*Ιβάν, στείλε μου φωτογραφίες όλων των συγγενών μας – του Σ. Καρέτνικ και άλλων. Όλα τα φυλλάδιά μας, οι εφημερίδες, πρέπει να τυλιχτούν σε μεγάλες εφημερίδες και να σταλούν στη διεύθυνση…*". [7]

Σύμφωνα με τον φάκελο της υπόθεσης, το σημείωμα αυτό μετέφερε από τον Μάχνο ένας έμπειρος ιδεολόγος αναρχικός που πέρασε δεκαπέντε χρόνια εξόριστος στην Αμερική, τη Γερμανία και τη Γαλλία. Έραψε το σημείωμα κάτω από τη φόδρα των ρούχων του για να περάσει τα σύνορα με ασφάλεια. Πριν επιστρέψει στην ΕΣΣΔ το 1928, έλαβε μια σειρά από οδηγίες από τον Αρσίνοφ και τον Μάχνο για να αποκαταστήσει τους δεσμούς με πρώην αναρχικούς και μαχνοβίτες, συμπεριλαμβανομένου του Λεπετσένκο. Στον φάκελο της υπόθεσης αναφέρεται ως “Volkovskyi”, τον οποίο οι Τσεκάδες στρατολόγησαν και σκόπευαν να τον χρησιμοποιήσουν στην καταδίωξη του Μάχνο, και να στον στείλουν με αυτή την αποστολή στη Γαλλία. Αλλά δεν είχαν ποτέ την ευκαιρία να το κάνουν.

Όπως και ο Βολκόφσκι, ο Μάχνο, ενώ βρισκόταν στην εξορία, εξέτασε επανειλημμένα το ενδεχόμενο να επιστρέψει στην πατρίδα του. Αλλά κάθε φορά απέρριπτε τέτοιου είδους επιλογές ως μη ρεαλιστικές. Σε μια επιστολή του προς τον Λεπετσένκο, έγραψε ότι αυτό ήταν αδύνατο, επειδή δεν υπήρχε καμία εγγύηση ότι η ζωή και η ελευθερία του θα παρέμειναν απαραβίαστες.

Το 1934, μετά από σοβαρή ασθένεια, ο Νέστορ Μάχνο πέθανε. Οι περισσότεροι σύντροφοί του, που είχαν καταφύγει μαζί του στη Ρουμανία, παρέμειναν στο εξωτερικό για το υπόλοιπο της ζωής τους. Ορισμένοι, μη μπορώντας να αντέξουν τη σκληρή και άπορη ζωή στο εξωτερικό, επέστρεψαν στην πατρίδα τους. Εκεί όμως δεν βρήκαν την ευτυχία και την ειρήνη.

Η GPU-NKVD, εκπληρώνοντας τη θέληση του κόμματος, ασχολήθηκε αποφασιστικά και με συνέπεια με την καταστροφή του μαχνοβισμού ως φαινομένου. Η ενημερωτική και εγκύκλιος επιστολή της OGPU της ΕΣΣΔ № 34 «Περί αναρχικών» επεσήμαινε: "*Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον αγώνα ενάντια στα απομεινάρια του μαχνοβισμού στην Ουκρανία. Χρειάζεται συστηματική εργασία για τον εντοπισμό των βετεράνων του πρώην στρατού του Μάχνο, για την ανάδειξη των αντισοβιετικών δραστηριοτήτων τους κατά την τρέχουσα περίοδο και για την απομάκρυνση των στοιχείων εκείνων που είναι οι οργανωτές των αναρχοκουλακικών ομάδων στα χωριά*".

Παρά τις αμνηστίες του παρελθόντος για τους Μαχνοβίτες, το 1937 πολλοί ήρθαν ενώπιων των παλιών τους "αμαρτιών". Ο πρώην αρχηγός του στρατού των εξεγερμένων Βίκτορ Μπίλας συνελήφθη και εκτελέστηκε. Ως Ρουμάνος και Βρετανός κατάσκοπος, ο Λεβ Ζινκόφσκι-Ζαντόφ εκτελέστηκε το 1938. Ήταν επικεφαλής της αντικατασκοπείας στον στρατό του Μάχνο κατά την τελευταία περίοδο του ένοπλου αγώνα και στη συνέχεια υπηρέτησε στην GPU-NKVD για δεκατρία χρόνια, βραβευμένος επανειλημμένα από τους αρχηγούς του για ευσυνείδητη εργασία. Ο Ιβάν Λεπετσένκο συνελήφθη επανειλημμένα τη δεκαετία του 1930. Τον Οκτώβριο του 1937 εκτελέστηκε για "ενεργή αντεπαναστατική δραστηριότητα".

Στη δεκαετία του 1930, οι αρχές του Χουλιάϊ Πόλε και των γύρω περιοχών της περιφέρειας Ζαπορίζια επέτρεψαν στις κατασταλτικές αρχές να υλοποιήσουν και να εφαρμόσουν σχέδια για την αποκάλυψη των "εχθρών του λαού". Εξάλλου, δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι υπηρετούσαν στον στρατό του Μάχνο. Ως αποτέλεσμα, πολλοί απ' αυτούς τοποθετήθηκαν στους καταλόγους των υπόπτων κατά τα χρόνια του ολοκληρωτισμού, εκτελέστηκαν ή καταδικάστηκαν σε μακροχρόνιες ποινές φυλάκισης.

Οι οπαδοί του Νέστορ Μάχνο παρακολουθούνταν από την NKVD-MGB-KGB για τα επόμενα χρόνια, μέχρι την κατάρρευση της Ε.Σ.Σ.Δ. Τέτοιες ήταν οι ιδεολογικές κατευθυντήριες γραμμές του Κομμουνιστικού Κόμματος και οι μυστικές υπηρεσίες, μαζί με τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου, τις ακολουθούσαν αυστηρά. Αυτό

αποδεικνύεται από ένα απ' τα τελευταία έγγραφα που επισυνάπτονται στην υπόθεση. Ένα κωδικοποιημένο τηλεγράφημα από το Τμήμα της KGB της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ. στην περιφέρεια Ζαπορόζιε προς τον επικεφαλής της 1ης Διεύθυνσης (Εξωτερικές Πληροφορίες) της KGB της Ουκρανικής Σ.Σ.Δ. με ημερομηνία 28 Αυγούστου 1989 αναφέρει: *"Κατόπιμ οδηγιών των κομματικών οργάνων με σκοπό τη διακοπή του προγραμματισμένου εορτασμού από τους αναρχοσυνδικαλιστές της 10θης επετείου από τη γέννηση του αρχηγού των συμμοριών τους Μάχνο Νέστορ Ιβάνοβιτς, ετοιμάζουμε έγγραφα που εκθέτουν τα εγκλήματα που διέπραξε κατά τη διάρκεια του Εμφυλίου Πολέμου και μετά απ' αυτόν. Παρακαλούμε να στείλετε τις οδηγίες σας στη διεύθυνσή μας για την εξοικείωση με το υλικό σχετικά με τον Μάχνο, το οποίο είναι διαθέσιμο στην Ομάδα 10 της Διεύθυνσης*". [8]

Η απάντηση από το Κίεβο ήταν λακωνική: *"Δεν υπάρχουν τέτοια έγγραφα στη Διεύθυνση".* Και σε ξεχωριστό έγγραφο, γραμμένο από τον αρχηγό της Ομάδας 10, αναφέρεται ότι το υλικό για τον Μάχνο αναφέρθηκε στον αρχηγό της Διεύθυνσης και στον αναπληρωτή αρχηγό της KGB της Ουκρανικής ΕΣΣΔ και ότι έχουν έρθει οδηγίες να *«μη δοθεί τίποτα σε κανέναν χωρίς την άδειά τους*».

Παρά το γεγονός ότι ο φάκελος της υπόθεσης δεν περιέχει έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι ο Μάχνο διέπραξε εγκλήματα, το 1989 ορισμένοι επικεφαλής των μυστικών υπηρεσιών, όπως αποδεικνύεται από την απόφαση που ελήφθη στο Κίεβο, είχαν ήδη κατανοήσει ότι η κατάσταση στον κόσμο και στην Ε.Σ.Σ.Δ. είχε αλλάξει δραματικά και ήταν αδύνατο να ενεργούν σύμφωνα με τα παλιά πρότυπα. Σύντομα ξεκίνησε η διαδικασία αποκατάστασης των θυμάτων της πολιτικής καταστολής. Χιλιάδες μαχνοβίτες που είχαν καταδικαστεί για αντισοβιετικές αντεπαναστατικές δραστηριότητες ή ως Ρουμάνοι, Πολωνοί και Γερμανοί κατάσκοποι αποκαταστάθηκαν.

Στη σύγχρονη εποχή, η μορφή του Μάχνο και ο ρόλος του αγροτικού εξεγερσιακού κινήματος του οποίου ηγήθηκε στην Ουκρανική Επανάσταση του 1917-1921 έχουν υποστεί σημαντική

επανεξέταση, για την οποία έχουν ήδη γραφτεί πολλά. Ταυτόχρονα, έγγραφα από τα αρχεία των μυστικών υπηρεσιών επιτρέπουν να φωτιστούν ορισμένα επεισόδια μιας άλλης (της λιγότερο ερευνημένης και μελετημένης) άγνωστης περιόδου της ζωής του εξεγερμένου Αταμάνου.

Υποσημειώσεις

[1] Κεντρικά Κρατικά Αρχεία των Ανώτατων Οργάνων Εξουσίας και Κυβέρνησης της Ουκρανίας, φακ. 4, υποφακ. 1, υπόθεση 566, σ. 16.

[2] BSA της SZR της Ουκρανίας, φακ. 1, υπόθεση 7935, τόμος 1, σ. 51.

[3] Στο ίδιο, σ. 65-66.

[4] Στο ίδιο, σ. 60.

[5] Στο ίδιο, σ. 49-51.

[6] BSA της SZR της Ουκρανίας, φ. 1, υπόθεση 7932, τόμ. 1, σ. 33.

[7] Στο ίδιο, σ. 5.

[8] Στο ίδιο, σ. 78

10ο Ελευθεριακό Φεστιβάλ Βιβλίου Θεσσαλονίκης, 1-3/10

Πλατεία Χημείου

Αναλυτικά το πρόγραμμα του Φεστιβάλ που θα πραγματοποιηθεί στην Πλατεία Χημείου στην Θεσσαλονίκη:
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1/10
– Θεματική 1: «ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΝΟΝΤΑΣ ΕΔΑΦΗ»
17.00
– Συναντήσεις στην αυλή της Rosa Nera: Αποσπάσματα από τη σπορά της Κατάληψης «Μαύρο Ρόδο», συλλογικό, εκδόσεις των ξένων
18.00
-Μαθαίνουμε ακούγοντας
Αυτονομία, εκπαίδευση και αντάρτικο σε Τσιάπας και Κουρδιστάν, συλλογικό, εκδόσεις Ευτοπία
–Σαν τον Ζαπάτα και τον Τσε;
Οι Zapatistas και οι Βολιβιανοί Cocaleros, Λ. Οικονομάκης, Ακυβέρνητες Πολιτείες
ΣΑΒΒΑΤΟ 2/10
– Θεματική 2: «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ»
14.00-16.00
-Πολιτικό & λαϊκό τραγούδι
16.00
– Biennio Rosso – Η Κόκκινη Διετία (1919-1920), Το κίνημα των εργοστασιακών συμβουλίων & καταλήψεων στην Ιταλία & η συμβολή των αναρχικών, εκδόσεις Ortus
17.00
– Προμηθέας εναντίον Λεβιάθαν, Θεωρίες για το κράτος. Από τον φιλελευθερισμό στον αναρχισμό, Κ. Δεσποινιάδης, εκδ. Πανοπτικόν
18.00
– Κοινοτική πολυτέλεια, το πολιτικό φαντασιακό της Παρισινής Κομμούνας, Κ. Ross, εκδόσεις των ξένων
ΚΥΡΙΑΚΗ 3/10
– Θεματική 3: «ΣΠΑΣΜΕΝΑ ΣΥΝΟΡΑ»
13.00
– Συντροφική κουζίνα & δραστηριότητες πέρα από τα σύνορα
16.00
– Η πένα μου δεν σπάει, τα σύνορα είναι που θα σπάσουν. Γράμματα στον κόσμο από τη Μόρια, Parwana Amiri, Ακυβέρνητες Πολιτείες. Συζήτηση με τη συγγραφέα και με άλλες προσφύγισσες.
– Θεματική 4: «ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ»

17.00
– Τα ιογενή, Γιώτα Τεμπρίδου, Ακυβέρνητες Πολιτείες
18.00
-Η αναγέννηση ενός επαναστάτη, D. Danvers, εκδόσεις Στάσει Εκπίπτοντες
Κάθε μέρα: πάγκοι με βιβλία, vegan μεταναστευτική κουζίνα από το Room 39, γωνιά παιδικού βιβλίου, διάθεση προϊόντων της BIOME

Χτίζοντας ένα επαναστατικό πανεπιστήμιο στη Ροζάβα: Συνέντευξη με την Gulistan Sido

Συνέντευξη που δόθηκε στον Antoine Lalande

Μετάφραση του Κωνσταντίνου Λαμπράκη

Σημείωμα του μεταφραστή:

Πριν λίγους μήνες, το Μάιο του 2021, κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις ΕΥΤΟΠΙΑ στα ελληνικά η συλλογή κειμένων «Μαθαίνουμε ακούγοντας: αυτονομία, εκπαίδευση και αντάρτικο σε Τσιάπας και Κουρδιστάν» (μτφρ. Μαρία Μενεγάκη). Από τα συνολικά έξι κείμενα του τόμου, τα δύο εστιάζουν πιο συγκεκριμένα στο ζήτημα της (τυπικής και μη τυπικής) εκπαίδευσης στο πλαίσιο της αυτόνομης διοίκησης στα καντόνια της Ροζάβα. Η συνέντευξη που ακολουθεί είναι της Gulistan Sido, στελέχους του Πανεπιστημίου της Ροζάβα και δημοσιεύτηκε στη γαλλική διαδικτυακή επιθεώρηση Contretemps – Revue de Critique Communiste, στις 19 Ιουνίου 2021. Στη συνέντευξη αυτή η Sido περιγράφει την ιστορία, την λειτουργία, τους στόχους και την πολιτική αντίληψη πίσω από το εγχείρημα του πανεπιστημίου.

Μέσα από τις απαντήσεις της Sido αναδεικνύονται οι στόχοι της εκπαίδευσης της Αυτόνομης Διοίκησης της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας, οι οποίοι αποτυπώνουν τα βασικά χαρακτηριστικά του πολιτικού εγχειρήματος: **την πολυπολιτισμική ειρηνική συνύπαρξη των λαών, την εξοικείωση με μορφές συμμετοχικής δημοκρατίας και αυτοδιοίκησης, την ανάδειξη του ρόλου των γυναικών και την διαφύλαξη της πολιτισμικής και πολιτικής ιδιαιτερότητας του εγχειρήματος στη Ροζάβα, όχι σε απομόνωση αλλά σε οργανικό διάλογο με τον υπόλοιπο κόσμο.** Την ίδια στιγμή, ωστόσο, περιγράφει τις δυσκολίες του εκπαιδευτικού εγχειρήματος σε συνθήκες πολέμου, όπως επίσης και τους περιορισμούς και την πολυπλοκότητα (και, ενδεχομένως τα στοιχεία «πολιτικού ρεαλισμού» που επιβάλλει) της ευρύτερης γεωπολιτικής κατάστασης στη Μέση Ανατολή και τη Συρία.

***

Από το 2016, η Αυτόνομη Διοίκηση της Βόρειας και της Ανατολικής Συρίας, πιο γνωστή ως Ροζάβα, έχει αποκτήσει το πρώτο της πανεπιστήμιο. Σε αυτήν την συνέντευξη που παραχωρήθηκε στο Contretemps, η υπεύθυνη των διεθνών του σχέσεων, Gulistan Sido, συμφώνησε να διηγηθεί την ιστορία και το πολιτικό εγχείρημα που υπερασπίζεται αυτό το πανεπιστήμιο. Απέναντι στις πολυάριθμες δυσκολίες που αντιμετωπίζει, καλεί την διεθνή κοινότητα σε κινητοποίηση.

***

Contretemps: Ξεκινώντας, θα μπορούσες να παρουσιάσεις τον εαυτό σου και να διηγηθείς την διαδρομή σου και τι είναι αυτό που σε οδήγησε στο να γίνεις η υπεύθυνη διεθνών σχέσεων στο Πανεπιστήμιο της Ροζάβα;

Gulistan Sido: Κατάγομαι από το Αφρίν, την περιοχή των κουρδικών βουνών, αν και γεννήθηκα και μεγάλωσα στο Χαλέπι. Εκεί έκανα τις πανεπιστημιακές μου σπουδές στην λογοτεχνία και στις ανθρωπιστικές επιστήμες, στο τμήμα της γαλλικής φιλολογίας. Μόλις ολοκλήρωσα το πρώτο μου πτυχίο, το 2001,

γράφτηκα για ένα δεύτερο, περισσότερο εστιασμένο στη λογοτεχνία. Το 2002, ακολούθως, απέκτησα δίπλωμα στην γαλλο-αραβική μετάφραση. Θα λέγαμε, λοιπόν, πως ερωτεύτηκα τη γαλλική γλώσσα και τη λογοτεχνία της, με την οποία είμαι ερωτευμένη μέχρι σήμερα.

Την περίοδο εκείνη, είχα αρκετούς φίλους στο Χαλέπι. Επισκεπτόμουν το κέντρο γαλλικού πολιτισμού πολύ συχνά και ήμουν ενεργή στους κύκλους των γαλλόφωνων! Αυτά μου γέννησαν την επιθυμία να συνεχίσω τις σπουδές μου στη Γαλλία. Μετά από πολλές ανταλλαγές με e-mail και την βοήθεια μιας Γαλλίδας φίλης, κατάφερα να αποκτήσω βίζα το 2006, όπως επίσης και πρόσκληση για το πανεπιστήμιο Paris 3 της Νέας Σορβόννης. Έφτασα, λοιπόν, στο Παρίσι στα μέσα του Σεπτεμβρίου του 2006 για να ξεκινήσω τις σπουδές μου και έζησα για ενάμιση χρόνο στο σπίτι μιας γαλλικής οικογένειας. Κατά την διάρκεια της διπλωματικής μου στην σύγχρονη λογοτεχνία, δούλεψα στις αποτυπώσεις του σοφού και της σοφίας στα έργα του Andre Gide, κάτι που ξάφνιασε τους τότε Γάλλους συντρόφους μου. Μόλις απέκτησα το μεταπτυχιακό μου, γράφτηκα στο INALCO[i] με σκοπό να εκπονήσω την διατριβή μου.

Η ερευνητική μου εργασία ήταν να μελετήσω την προφορική λογοτεχνία στην περιοχή του Αφρίν. Ωστόσο, μετά την επιστροφή μου στο Χαλέπι για να συλλέξω υλικό, αντιμετώπισα αρκετά προβλήματα στην επιστροφή στη Γαλλία και συνεπώς παρέμεινα στη Συρία. Παρόλαυτα, κατάφερα να συλλέξω ένα πλήθος παραμυθιών και προφορικών θρύλων στην περιοχή περίπου μέχρι το 2009. Εκείνη την εποχή, το καθεστώς ήταν εξαιρετικά δραστήριο και έπρεπε να κάνω τις έρευνες μου διακριτικά. Ο κόσμος φοβόταν να μιλήσει και να μου πει τα παραμύθια του, ιδίως όταν τους κατέγραφα με μικρόφωνο και κάμερα. Για να με ειλικρινής, δεν μου μιλούσαν σχεδόν καθόλου. Τελικά, παρέμεινα στο Χαλέπι, όπου ξεκίνησα να διδάσκω γαλλικά στο πανεπιστήμιο, μέχρι περίπου το 2011, όπου ήταν και η στιγμή που ξεκίνησα τα γεγονότα στη Συρία, κυρίως στην Νταράα στα νότια της χώρας.

Δυστυχώς, η κατάσταση σιγά σιγά χειροτέρευε στο Χαλέπι.

Σταμάτησα τη διδασκαλία επειδή κατέστη πολύ επικίνδυνο να πηγαίνω στο κέντρο όπου πραγματοποιούνταν συχνά οι επιθέσεις. Προοδευτικά τα πράγματα χειροτέρευσαν: ο πόλεμος, το Ισλαμικό Κράτος, οι εισβολές και οι επιδρομές που συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Από τα μέσα του 2012 έως το 2013, εξαιτίας των βομβαρδισμών, παραμέναμε περιορισμένοι στην συνοικία μας στο Χαλέπι, το Σεΐχ Μακσούντ, το οποίο είναι συνοικία Κούρδων. Το 2013 το ρεύμα κόπηκε εντελώς στη συνοικία. Έπρεπε να ζήσουμε έτσι για ένα χρόνο ή και δύο. Η κατάσταση ήταν, συνεπώς, πολύ σοβαρή και πολύ επικίνδυνη. Ωστόσο, λίγο διάστημα πριν, το 2012, η επανάσταση της 19 Ιουλή ξεκίνησε στην Ροζάβα. Ήταν η στιγμή όπου εμείς αρχίσαμε να κυνηγάμε τα στελέχη της υπηρεσίας πληροφοριών και το στρατό του καθεστώτος στις κουρδικές συνοικίες και στο Κομπάνι. Το ίδιο ξεκίνησε και στο Σεΐχ Μακσούντ! Ωστόσο, το 2013, το καθεστώς βομβάρδισε και κατέστρεψε ολοκληρωτικά την συνοικία. Μέχρι τον Μάρτιο, αναγκαστήκαμε να φύγουμε και να μετακινηθούμε προς το Αφρίν.

Εκεί, μια άλλη ιστορία άρχισε. Γιατί; Διότι συγκεντρωθήκαμε ως πανεπιστημιακοί και καθηγητές Κούρδοι για να ιδρύσουμε το πρώτο μας Ινστιτούτο κουρδικής γλώσσας και λογοτεχνίας. Ήμουν, λοιπόν, ένα από τα ιδρυτικά μέλη του πρώτου τέτοιου ινστιτούτου στην Ροζάβα! Έως τότε το καθεστώς απαγόρευε όλες τις διδασκαλίες στα κουρδικά. Δεν είχαμε, λοιπόν, ποτέ διδαχθεί στην μητρική μας γλώσσα στα σχολεία, όλες οι διδασκαλίες πραγματοποιούνταν στα αραβικά. Στο πανεπιστήμιο στο Χαλέπι, υπήρχε τμήμα γαλλικής, αγγλικής, περσικής, πρακτικά όλων των γλωσσών εκτός των κουρδικών! Ωστόσο, οι Κούρδοι είναι η δεύτερη πιο σημαντική εθνικότητα! Κατά την διάρκεια των σπουδών μου στο Χαλέπι, εγώ και οι φίλοι μου ήμασταν σοκαρισμένοι βλέποντας πως μερικοί άνθρωποι θεωρούσαν πως κουρδική γλώσσα δεν υπάρχει. Αυτό μας αποτελούσε μια μεγάλη πληγή με όρους ταυτότητας. Μπορούσαμε κάλλιστα να μαθαίνουμε άλλες γλώσσες και να εξοικειωνόμαστε με άλλες κουλτούρες, δεν γνωρίζαμε τίποτα για την μητρική μας γλώσσα και την ιστορία μας.

Αυτό το ινστιτούτο αποτέλεσε, λοιπόν, κάτι το ιστορικό για μας! Ωστόσο, το ίδιο διάστημα, το Αφρίν βρέθηκε περικυκλωμένο από ένα μπλόκο που διήρκησε πέντε χρόνια. Υπήρχε από την μια πλευρά το καθεστώς, από την άλλη η Αλ-Νούσρα και διάφορες άλλες πτέρυγες που πολιορκούσαν την πόλη. Ήμασταν αποκλεισμένοι. Λίγο διάστημα μετά, το 2014, η διακήρυξη της δημοκρατικής αυτό-διοίκησης της Ροζάβα κοινοποιήθηκε. Η διοίκηση αυτή διαρθρώνεται σε τρια καντόνια τα οποία λειτουργούν ως αυτόνομες κυβερνήσεις: Το Τζαζίρα, το Κομπάνι και το Αφρίν. Όλα τα θρησκευτικά και εθνικά στοιχεία της περιοχής (Άραβες, Ασσύριοι, Γεζίντι, Αλαουίτες, Κούρδοι..) συμμετέχουν σε αυτήν την ομοσπονδία. Καθένα από τα καντόνια λαμβάνει υπόψιν τις τοπικές ιδιαιτερότητες. Για παράδειγμα, το Αφρίν είναι κυρίως ένα καντόνι που κατοικείται από Κούρδους, δεν ισχύει το ίδιο για το Τζαζίρα, που κατοικείται περισσότερο από Άραβες και Ασσύριους.

Η Ροζάβα, λοιπόν φιλοξενεί πολλές γλώσσες, κουλτούρες, θρησκείες και πιστεύω. Ιδίως, με αυτό το χάος που εκτείνεται σε όλη την Συρία και την στρατιωτικοποίηση κάποιων λαϊκών κινημάτων τα οποία μπορούν να εκτραπούν ανά πάσα στιγμή, ήταν αναγκαίο για εμάς να βρούμε ένα τρόπο για να ζούμε μαζί και να αποφύγουμε τις συγκρούσεις και τις έχθρες μεταξύ των κοινοτήτων. Γι’αυτό, το 2014, συντάξαμε μαζί με όλα τα μέρη της κοινωνίας αυτό που αποκαλούμε το Κοινωνικό Συμβόλαιο. Δεν αποκλείσαμε κανένα μέρος. Όλα ήταν παρόντα για να εκφραστούν και να αποτελέσουν μέρος αυτού του συμβολαίου. Κατόπιν, διοικήσαμε την περιφέρεια μαζί γύρω από την αρχή της «αδελφοσύνης μεταξύ των ανθρώπων». **Διότι σε τελική ανάλυση, είχαμε δύο επιλογές: είτε να επιλέξουμε να ζήσουμε μαζί και να αποδεχτούμε ο ένας την άλλη ή να κάναμε πόλεμο.** Έτσι, λοιπόν, κάναμε την επιλογή της ειρήνης και μπορέσαμε να σώσουμε τις επαρχίες μας από αυτές τις θρησκευτικές συγκρούσεις.

Κατά την διάρκεια αυτόν των χρόνων στο Αφρίν, από το 2014, ξεκινήσαμε μια επανάσταση γύρω από την διδασκαλία της κουρδικής γλώσσας στα σχολεία. Αυτή η διδασκαλία έπρεπε να

είναι μια επανάσταση με την έννοια του ζούμε μαζί, κυρίως ανάμεσα στους Άραβες και τους Κούρδους. Όπως σου είπα, ήταν πολύ σημαντικό για μας να συγκροτήσουμε μια ειρήνη με διάρκεια ανάμεσα στους πληθυσμούς της περιοχής. Κάθε μέρος, Άραβες, Ασσύριοι ή Κούρδοι έπρεπε να μπορεί να μαθαίνει στη μητρική του γλώσσα, ενόσω μαθαίνει την γλώσσα αυτών με τους οποίους-ες ζει. Γι'αυτό το παιδιά των Αράβων έπρεπε να μάθουν κουρδικά και τα παιδιά των Κούρδων αραβικά. Ήταν, λοιπόν, στο Αφρίν όπου αυτό το σύστημα ξεκίνησε και το διατηρούμε μέχρι σήμερα για να αποτελεί ένα πολυπολιτισμικό και πολύγλωσσο σύστημα εκπαίδευσης που εκτείνετε σε όλη τη περιφέρεια.

Το σύστημα αυτό ήταν πολύ διαφορετικό από αυτό που είχε επιβληθεί από το Καθεστώς και το κόμμα Μπάαθ εδώ και πενήντα χρόνια. Γι'αυτούς, η αραβική γλώσσα ήταν η μόνη νόμιμη γλώσσα. Υποτιμούσε εντελώς τις άλλες! Το 2014 ήταν το έτος όπου αυτή η περιφέρεια συγκροτήθηκε πολιτικά πάνω σε αρχές πολυπολιτισμικές. Κάθε καντόνι είχε την επιτροπή του επιφορτισμένη με την εκπαίδευση. Όταν ξεκίνησα να εργάζομαι στο Αφρίν, ήμουν η αντιπρόεδρος της επιτροπής του καντονίου. Ταυτόχρονα, δίδασκα και προετοίμαζα τα προγράμματα εκμάθησης για το Ινστιτούτο της κουρδικής γλώσσας. Το πρώτο έτος, υπήρχαν 500 σπουδαστές για την περιφέρεια του Αφρίν. Συνέχισα με τον τομέα της εκπαίδευσης έως και το 2015, όπου και ιδρύσαμε το πρώτο πανεπιστήμιο στο Αφρίν, πριν τη δημιουργία του πανεπιστημίου της Ροζάβα, μερικά χρόνια αργότερα. Δίδαξα εκεί έως το 2018, ωστόσο εξαιτίας της τούρκικης εισβολής τον Μάρτιο αναγκαστήκαμε να φύγουμε.

Ταυτόχρονα, μεταξύ 2014 και 2018, εργάστηκα στο Καμισλί, στο κέντρο διπλωματικών σχέσεων του TEV-DEM, του Κινήματος για μια Δημοκρατική Κοινωνία, επειδή τα χρόνια που πέρασα στο Χαλέπι, στη Γαλλία και στο Αφρίν μου είχαν δώσει κάποια εμπειρία. Η αραβική, κουρδική και γαλλική μου κουλτούρα βοήθησε αρκετά, κυρίως επειδή η εξάσκηση μιας γλώσσας επιτρέπει να κατανοήσεις πως ζουν και αισθάνονται τα μέλη μιας άλλη κουλτούρας. Αυτό αποτελούσε για μένα ένα πλούτο, ο οποίος με διευκόλυνε στις

σχέσεις μου με τους άλλους. Σε εμάς, υπάρχει μια αραβική παροιμία που λέει «μάθε μια άλλη γλώσσα και θα αποτρέψεις ένα πόλεμο». Εδώ, δε μπορούμε να ζήσουμε με μια μόνο κουλτούρα. Γι'αυτό, όταν ξεκίνησα στο πανεπιστήμιο της Ροζάβα σαν αντιπρόεδρος, αποφασίσαμε με την υπόλοιπη διοίκηση να ασχοληθώ πιο συγκεκριμένα με τις διαπολιτισμικές και διεθνείς σχέσεις.

Στη Ροζάβα, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικό να προστατευτούν και να γίνουν σεβαστές όλες οι ιδιαιτερότητες ώστε να μπορούν οι διαφορετικές κουλτούρες. Προσεγγίζοντας τους άλλους, είναι λοιπόν να αποδεχτείς να τους ακούσεις. Αν και οι διαπολιτισμικές σχέσεις είναι σημαντικές σε εμάς, αυτό δεν είναι ωστόσο αυτονόητο καθώς οι νοοτροπίες αλλάζουν δύσκολα. Χρειάζεται, ακόμα, να ευνοούμε και να αναπτύσσουμε το διάλογο για να αποτρέψουμε το πόλεμο. Γι'αυτό, όταν εργαζόμουν στο TEV-DEM, υποδεχόμουν αρκετές αραβικές φυλές και αντιπροσωπίες Ασσύριων. Συναντιόμασταν αρκετά με φίλους Άραβες των άλλων περιφερειών, όπως αυτούς της Ράκκα. Είναι πολύ σημαντικό για μας να διατηρήσουμε αυτές τις σχέσεις, ειδάλλως τα πράγματα θα γίνουν χειρότερα από ότι στο Ιράκ ή στο Λίβανο!

C: Μετά την δημιουργία του πανεπιστημίου στο Αφρίν το 2015, πως δημιουργήθηκε αυτό το σχέδιο για το πανεπιστήμιο της Ροζάβα; Υπήρχαν άλλα πανεπιστήμια στην περιφέρεια εκείνο το διάστημα;

GS: Στο Αφρίν, είχαμε απόλυτη ανάγκη να ιδρύσουμε ένα ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης. Με την διδασκαλία της κουρδικής γλώσσας στα σχολεία, από το 2014, βρεθήκαμε, πράγματι, με την πρώτη γενιά που για πρώτη φορά απέκτησε το σχολικό της απολυτήριο στα κούρδικα. Επιπλέον, εκείνο το διάστημα το Αφρίν ήταν αποκλεισμένο. Συνεπώς, ήταν εξαιρετικά δύσκολο για τους μαθητές να πάνε για σπουδές στο Χαλέπι ή στη Δαμασκό. Οι διαδρομές ήταν εξαιρετικά επικίνδυνες.

Η οικονομική κατάσταση ήταν, επίσης, εξαιρετικά δύσκολη και αναρωτηθήκαμε, τι μπορούσαμε να κάνουμε για αυτούς τους σπουδαστές; Έπρεπε να σταματήσουν ή να συνεχίσουν τις σπουδές

τους; Γι’αυτό, αρχικά σκεφτήκαμε να δημιουργήσουμε ένα μικρό ινστιτούτο, το οποίο δεν ήταν ένα πραγματικό πανεπιστήμιο. Είχε δίχρονα προγράμματα σπουδών. Στο τέλος, όσοι και όσες αποκτούσαν το δίπλωμα τους μπορούσαν να διδάξουν και να γίνουν καθηγητές.

Έκτοτε, περισσότερο από μια δεκάδα ινστιτούτων δημιουργήθηκαν: ινστιτούτο για τον αθλητισμό, την μουσική, το θέατρο, το εμπόριο… αρκετοί φοιτητές παρακολουθούσαν για να συνεχίσουν τις σπουδές τους, ωστόσο δεν μπορούσαν να φύγουν από το Αφρίν. Η συγχώνευση αυτών των ινστιτούτων οδήγησε στη δημιουργία του πανεπιστημίου του Αφρίν. Αυτό το τελευταίο μας επέτρεψε να καλύψουμε ένα θεσμικό κενό που προκλήθηκε από την κατάσταση στη Συρία, πριν το Αφρίν αποκοπεί εντελώς από την υπόλοιπη Ροζάβα, εξαιτίας της τουρκικής εισβολής.

Το πανεπιστήμιο της Ροζάβα, συνεπώς, προέρχεται από αυτό του Αφρίν. Φυσικά, συνεχίσαμε τις ανταλλαγές μας μαζί τους και ύστερα. Ωστόσο, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα χρειάστηκε λίγο περισσότερο χρόνο για να δημιουργηθεί, καθώς υπήρχαν αρκετές τοπικές διαφορές ανάμεσα στα καντόνια του Αφρίν, της Τζαζίρα και του Κομπάνι. Για παράδειγμα, σε σχέση με την διδασκαλία της κουρδικής γλώσσας στα σχολεία, ξεκινήσαμε αρχικά στο Αφρίν, μια κουρδική περιφέρεια, πριν την γενικεύσουμε αργότερα στο Τζαζίρα, που η πλειονότητα είναι Άραβες. Η δημιουργία του πανεπιστήμιου, λοιπόν, πραγματοποιήθηκε παράλληλα με την πολιτική ανάπτυξη της περιφέρειας. Κατά συνέπεια το 2016, όταν τα κουρδικά ξεκίνησαν να διδάσκονται στα σχολεία του Τζαζίρα και επειδή ήταν επίσης πολύ δύσκολο για αυτούς να πάνε στο Χαλέπι ή στην Δαμασκό για να συνεχίσουν τις σπουδές τους, η διοίκηση αποφάσισε να ιδρύσει ένα πανεπιστήμιο για όλη την περιφέρεια της Ροζάβα.

Ξεκινήσαμε μόνο με κάποια τμήματα αρχικά, όπως αυτά της γεωπονίας και της κουρδικής λογοτεχνίας. Κατόπιν, όπως σε κάθε πανεπιστήμιο, υιοθετήσαμε ένα εσωτερικό κανονισμό. Η διοίκηση μας συγκροτείται σε συμβούλια, σε εσωτερικές επιτροπές και σε εξωτερικές επιτροπές. Αυτή τη στιγμή, το πανεπιστήμιο της

Ροζάβα βρίσκεται στο τέταρτο χρόνο λειτουργίας τους και υπολογίζουμε πως έχει απονείμει περισσότερα από 1.500 διπλώματα. Είναι, συνεπώς, μια σύντομη εμπειρία, ωστόσο είμαι πεπεισμένοι για τις ευθύνες μας έναντι των επόμενων γενιών, γιατί έχουμε σχέδιο να ιδρύσουμε ένα εναλλακτικό πανεπιστήμιο.

Μάθημα στο αμφιθέατρο, πανεπιστημιούπολη του Καμισλί.

Με ρώτησες επίσης αν υπήρχαν άλλα πανεπιστήμια στη περιφέρεια όταν δημιουργηθήκαμε; Ναι, υπήρχε πράγματι ένα ακόμη στη πόλη Χασάκα. Ωστόσο, εκτός από πανεπιστήμιο του καθεστώτος ήταν πάνω από όλα ένα ιδιωτικό πανεπιστήμιο. Δεν μπορούσαν να πάνε όλοι οι φοιτητές διότι ήταν πολύ ακριβά. Επίσης, το σχέδιο ήταν να μεταδώσουμε τις αρχές της επανάστασης μας σε κάθε θεσμό. Γι'αυτό το λόγο το πανεπιστήμιο της Ροζάβα είναι εντελώς δωρεάν! Παρέχουμε επίδομα και στέγαση για κάποιους φοιτητές, ιδιαίτερα για τους φοιτητές από το Αφρίν, τους οποίους υποδεχτήκαμε μετά την τούρκικη εισβολή και οι οποίοι αντιμετωπίζουνε, πράγματι, αρκετές οικονομικές δυσκολίες. Τα γεύματα, αντίστοιχα, είναι δωρεάν.

θέλουμε το πανεπιστήμιο μας να αντανακλά το πνεύμα της επανάστασης μας, δίνοντας ζωή στις αξίες πάνω στις οποίες γεννήθηκε: αυτές της δημοκρατίας, του σεβασμού στους άλλους πολιτισμούς και στην αναγνώριση του επαναστατικού ρόλου των γυναικών…

> *Σε σχέση με αυτό το ζήτημα, εφαρμόζουμε την αρχή της συμπροεδρίας, έτσι ώστε να υπάρχει πάντα μια γυναίκα και ένας άντρας. Κατά την διάρκεια αυτών των επιτρόπων, η παρουσία γυναικών και θηλυκών αξιωματούχων είναι, επίσης, πολύ σημαντική. Για μας, είναι απαραίτητο ο λόγος των γυναικών να λαμβάνεται υπόψιν σε όλες τις λήψεις αποφάσεων. Γι'αυτό το λόγο υπάρχει, επίσης, ένα ανεξάρτητο συμβούλιο των γυναικών στο πανεπιστήμιο. Συγκαλείτε μια φορά το μήνα και διαθέτει δικό του εσωτερικό κανονισμό. Σε αυτό το συμβούλιο, οργανώνουμε ειδικές δραστηριότητες ή εργαστήρια που απευθύνονται αποκλειστικά σε γυναίκες.*

θέλαμε, λοιπόν, να φτιάξουμε ένα πανεπιστήμιο σε διαφορετικές βάσεις, κυρίως προσπαθώντας να αναθεωρήσουμε τις σχέσεις μεταξύ φοιτητών, καθηγητών και διοίκησης. Στο πανεπιστήμιο της Ροζάβα, υπάρχει, συνεπώς, ένα ανεξάρτητων συμβούλιο των φοιτητών. Ενθαρρύνουμε τους φοιτητές να συμμετέχουν σ'αυτό ώστε να βοηθήσουν το πανεπιστήμιο να εξελιχθεί εμπλέκοντας τους στη λήψη των αποφάσεων. Τους παρακινούμε επίσης να κριτικάρουν τη διοίκηση, συμπεριλαμβανομένων και των καθηγητών τους. Για παράδειγμα, αντιπρόσωποι των φοιτητών, πάντοτε ένας άνδρας και μια γυναίκα, συμμετέχουν σε συναντήσεις του τμήματος με τους εκπροσώπους των καθηγητών. Το πανεπιστήμιο μας λειτουργεί ως μια μεγάλη κομμούνα. Δεν θέλουμε να υπάρχει μια κλασσική ιεραρχία ή οι φοιτητές να μην μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα μπροστά στους καθηγητές. Ανά διαστήματα, φτιάχνουμε ερωτηματολόγια τα οποία μοιράζουμε στους φοιτητές, τους καθηγητές και τη διοίκηση για να πραγματοποιήσουμε έρευνες. Προσπαθούμε να εφαρμόσουμε διαφορετικές μεθόδους για να κατανοήσουμε την οπτική των μεν και το δε. Στο επίπεδο της διοίκησης, υπάρχει επίσης μια διοικούσα επιτροπή όπου ο

συμπρόεδρος και η συμπρόεδρος δεν μπορούν να προεδρεύουν μόνος-η. Οφείλουν να συμβουλεύονται και τα υπόλοιπα μέλη της επιτροπής.

Θέλουμε, λοιπόν, το πανεπιστήμιο μας να είναι ένα επαναστατικό πανεπιστήμιο! Στην πραγματικότητα βέβαια, αυτό δεν είναι κάτι το αυτονόητο, καθώς είναι εξαιρετικά δύσκολο να αλλάξουν οι νοοτροπίες που είναι αποτέλεσμα σαράντα χρόνων εκπαίδευσης διαποτισμένη από το κόμμα Μπάαθ. **Αυτό απαιτεί ένα αγώνα διαρκείας, κάποιες φορές και ενάντια στους εαυτούς μας.** Λαμβάνουν χώρα, συνεπώς, πολλές συζητήσεις επιχειρώντας να πράξουμε το καλύτερο και να μην πράξουμε όπως το καθεστώς, ειδικά ως δάσκαλοι και καθηγητές. Αναστοχαζόμαστε πολύ πάνω στο ρόλο που μπορεί να έχει ο δάσκαλος ή το πανεπιστήμιο ως θεσμός. Για παράδειγμα, ο ρόλος μας είναι αποκλειστικά να διδάσκουμε και να δίνουμε πτυχία στους φοιτητές; Αναρωτιόμαστε συνεχώς πως μπορούμε να αλλάξουμε το μοντέλο εντός του οποίου ανατραφήκαμε. Στο πολιτικό επίπεδο, προσπαθούμε, επίσης, να αναστοχαστούμε πάνω στο τρόπο που μπορεί το πανεπιστήμιο μας να αυτοδιοικηθεί. Θέλουμε το παράδειγμα της επανάστασης μας να ενυπάρχει στους θεσμούς και πιο συγκεκριμένα στην ανώτερη εκπαίδευση. Μέχρι στιγμής, είμαστε στη διαδικασία της οικοδόμησης, ακόμη και αν κάνουμε λάθη και αντιμετωπίζουμε πολλές δυσκολίες.

Όπως γνωρίζεις, η πλειοψηφία των πανεπιστημιακών μας έχουν φύγει στο εξωτερικό. Μας λείπουν ιδιαίτερα διδάκτορες και καθηγητές να επιβλέψουν φοιτητές οι οποίοι θέλουν να εκπονήσουν μια διπλωματική ή μια διατριβή. Προς το παρών, δεν μπορούμε να προσφέρουμε τέτοιες σπουδές. Μας λείπουν όλα σε όλα τα πεδία, ιδίως στις κοινωνικές σπουδές, όπου δεν έχουμε καν τμήμα. Αυτό είναι ένα πραγματικό πρόβλημα! Παρά το γεγονός πως πολλοί ειδικοί έχουν φύγει, εμείς επιχειρήσαμε να συγκεντρώσουμε τα άτομα που παρέμειναν. Έχουμε, λοιπόν, καθηγητές αραβικών ή κουρδικών, όπως εγώ, που έχουν διδάξει στα συριακά πανεπιστήμια, στο Χαλέπι ή στη Δαμασκό ή που έχουν σπουδάσει σε άλλα πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Κάνουμε, συνεπώς, πολλά πράγματα! Αντιστεκόμαστε, ερευνούμε, αγωνιζόμαστε. Προσπαθούμε ιδιαίτερα να προσελκύσουμε καθηγητές από το εξωτερικό. Το πανεπιστήμιο μας είναι ένα εγχείρημα που είναι σε διαδικασία οικοδόμησης, ωστόσο εμείς πιστεύουμε σε αυτό! Πιστεύουμε πως μπορούμε να φτιάξουμε ένα άλλο σύστημα εκπαίδευσης που θα μπορεί να υπηρετεί ένα μοντέλο για όλη τη Συρία και την υπόλοιπη περιοχή. Τελευταία, το πανεπιστήμιο ξεκίνησε τηλεμαθήματα για να αντιμετωπίσει την επιδημία του κορονοϊού. Αυτό είναι κάτι πολύ καινούργιο για εμάς, ειδικά στο βαθμό που αντιμετωπίζουμε μια σειρά από τεχνικά προβλήματα, ωστόσο προσπαθούμε παρόλα αυτά να προσαρμοστούμε.

Πανεπιστημιούπολη του Καμισλί

C: Αντιμετωπίζετε, συνεπώς, δυσκολίες σε σχέση με το ζήτημα της οργάνωσης και του προσωπικού. Ωστόσο, σε ένα επίπεδο πιο πρακτικό, πως ακριβώς συντηρείται τις εγκαταστάσεις; Μπορείς επίσης να εξηγήσεις με ποιο τρόπο χρηματοδοτείται το πανεπιστήμιο;

GS: Για εγκαταστάσεις και κτίρια, χρησιμοποιούμε αυτά που υπήρχαν ήδη από την εποχή του καθεστώτος, κυρίως τα σχολεία. Οι εγκαταστάσεις μας μοιράζονται μεταξύ Καμισλί, Χασάκα και Ρμελάν, αυτή η πανεπιστημιούπολη στεγάζει ειδικότερο το τμήμα της πετροχημείας. Μέχρι στιγμής, επειδή δεν έχουμε μεγάλο αριθμό φοιτητών, οι εγκαταστάσεις μας καλύπτουν. Για την στέγαση των φοιτητών, μισθώνουμε ξενοδοχείο καθώς οι εγκαταστάσεις που σκεφτόμασταν αρχικά είναι πολύ απομακρυσμένες. Αλλιώς, αξιοποιούμε ό,τι μέσα διαθέτουμε. Για παράδειγμα, ανακαινίσαμε ένα σχολείο για να το χρησιμοποιήσουμε ως φοιτητική στέγη.

Για τους καθηγητές, έχουμε επίσης μισθώσει ξενοδοχεία τα οποία βρίσκονται στο Καμισλί, καθώς, συχνά, οι διδάσκοντες έρχονται από τη Χασάκα και από άλλες περιοχές. Δεν μπορούν, συνεπώς, να επιστρέψουν αυθημερόν διότι οι διαδρομές είναι μεγάλες. Το ίδιο κάνουμε και για το διοικητικό προσωπικό. Σαφώς, η μεταφορά με λεωφορείο μεταξύ των χώρων διαμονής και των πανεπιστημιακών εγκαταστάσεων είναι δωρεάν. Αν και μέχρι στιγμής έχουμε εκμεταλλευτεί κτίρια που υπήρχαν ήδη, θα θέλαμε φυσικά να χτίσουμε μια πανεπιστημιούπολη όπου όλες οι κτιριακές δομές να συγκεντρώνονται στον ίδιο χώρο. Δυστυχώς, κάθε φορά που σκεφτόμαστε να ξεκινήσουμε το εγχείρημα, αντιμετωπίζουμε δυσκολίες οικονομικές ή ασφάλειας, γιατί πραγματοποιούνται συχνά επιθέσεις. Όταν σκεφτόμαστε πως μπορούμε να κάνουμε κάτι, οι επιθέσεις ξαναρχίζουν και δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα. Είμαστε υποχρεωμένοι να περιμένουμε τη κατάσταση να σταθεροποιηθεί.

Σε σχέση με το θέμα της χρηματοδότησης, το διευθετούμε μέσω της Διοίκησης. Πριν τις τουρκικές επιθέσεις της 9ης Οκτωβρίου του 2019, η Διοίκηση βρισκόταν κυρίως στην Αΐν Ίσα, μια μικρή πόλη στη καρδιά της Ροζάβα. Αυτή η διοίκηση αποτελείτε από επιτροπές, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που ασχολούνται με την εκπαίδευση. Αυτές οι επιτροπές κατανέμονται κατόπιν σύμφωνα με τον αριθμό των κοινοτήτων ενός καντονιού. Στην περιοχή του Τζαζίρα έχουμε δύο Καντόνια: τη Χασάκα και το

Καμισλί. Βασιζόμαστε, συνεπώς, σε αυτήν την επιτροπή η οποία είναι ένα τύπου υπουργείο για αυτό το καντόνι. Για κάθε καντόνι υπάρχει και μια ανεξάρτητη επιτροπή. Η επιτροπή αυτή αποτελείται από ένα εκτελεστικό συμβούλιο στο οποίο αποστέλλουμε κάθε μήνα τη λίστα των στελεχών μας, των καθηγητών και των εργαζομένων μας.

Εκτός από αυτήν την επιτροπή, δεν έχουμε άλλους τρόπους χρηματοδότησης. Κάθε χρόνο, φτιάχνουμε ένα προϋπολογισμό και τον στέλνουμε στην επιτροπή προς έγκριση. Ωστόσο, πέρα από τη χρηματοδότηση, το πανεπιστήμιο μας είναι ανεξάρτητο! Σε σχέση με το πρόγραμμα ή την επιλογή των καθηγητών, είμαστε ελεύθεροι. Εάν έχουμε ανάγκη εκείνο ή το άλλο πρόσωπο, στο χ ή το ψ τμήμα, φτιάχνουμε ένα συμβόλαιο και ύστερα αποστέλλουμε αίτηση στην επιτροπή της εκπαίδευσης. Συνήθως αποδέχονται και χρηματοδοτούν τη θέση. Αναφορικά με τα προγράμματα, κάθε τμήμα προετοιμάζει το ετήσιο ή εξαμηνιαίο πρόγραμμά του.

Σε αυτό το σημείο, είμαστε ανεξάρτητοι από την επιτροπή! Έχουμε πολλά προγράμματα και διεθνή πανεπιστήμια με τα οποία διατηρούμε σχέσεις και θέλουν να έρθουν εδώ για να μας βοηθήσουν στη χρηματοδότηση ή να κάνουν κάποια πράγματα για μας. Ωστόσο, αυτός ο πόλεμος που δε τελειώνει μας αποτρέπει από το να προχωρήσουμε. Έχουμε υποχρεωθεί να κλείσουμε το πανεπιστήμιο σε πολλές περιπτώσεις, κυρίως κατά τη διάρκεια των επιθέσεων της 9ης Οκτωβρίου. Και μόλις καταφέραμε, τελικά, να συνεχίσουμε, ήρθε ο κορονοϊός! (γέλια) Συνεπώς, πάντα υπάρχουν δυσκολίες! Ωστόσο, έχουμε κάνει το καλύτερο που μπορούσαμε για να μην διακόψουμε την εκπαίδευση, ακόμη και αν οι υποδομές μας δεν είναι οι καλύτερες δυνατές για να πραγματοποιήσουμε διαδικτυακές διδασκαλίες. Στη πραγματικότητα δεν υπάρχει ίντερνετ ή ηλεκτρισμός για τους σπουδαστές οι οποίοι, επιπλέον, δεν έχουν κατ'ανάγκη υπολογιστή ή τα μέσα για πρόσβαση σε ένα ποιοτικό δίκτυο ίντερνετ. Όλα αυτά αποτελούν τεράστιες δυσκολίες, δίχως να αναφέρουμε για το ψυχολογικό βάρος που ασκούν οι επιθέσεις σε εμάς. Διαισθανόμαστε πως η περιοχή γύρω μας φλέγεται. Η κατάσταση

είναι, λοιπόν, πάντοτε ασταθής, ωστόσο προσπαθούμε να προχωρήσουμε παρά ταύτα. Κάνουμε ότι περνάει από το χέρι μας για να μην διακόψουμε τις διδασκαλίες, ακόμη και αν φοβόμαστε πως οι επιθέσεις θα ξαναρχίσουν κατά μήκος των συνόρων, όπως εδώ στο Καμισλί.

Πρόσφατα, περάσαμε ξανά σε λοκ-ντάουν, λόγω της μεγάλης ανόδου των κρουσμάτων. Στο πανεπιστήμιο πάμε περιστασιακά μόνο για να εργαστούμε, περίπου δύο φορές τη βδομάδα. Τις υπόλοιπες, εργαζόμαστε από το σπίτι. Είμαστε εξαιρετικά προσεκτικοί στο να φοράμε μάσκες. Τελευταία, για να κάνει τα πράγματα χειρότερα, η Τουρκία έκοψε μέχρι και το νερό στη πόλη Χασάκα. Τη δεδομένη στιγμή, η κατάσταση δεν είναι καθόλου καλή… Ωστόσο, έχουμε καθήκοντα απέναντι στην περιοχή μας και αυτό είναι που μας ωθεί να οικοδομήσουμε και να δημιουργήσουμε τους οργανισμούς μας. Όμως, αυτή η οικοδόμηση απαιτεί πολύ ενέργεια και δύναμη για να αντισταθείς. Κάθε μέρα είναι ένας αγώνας συνεχής.

C: Τα προγράμματα σπουδών που προσφέρονται από το πανεπιστήμιο σας (ιατρικής, πολιτικών μηχανικών και οικολογίας, πετροχημείας) φαίνεται σε ένα πρώτο επίπεδο να ανταποκρίνονται στις υλικές ανάγκες και τους απαραίτητους ανθρώπινους πόρους για την ανάπτυξη και την επιβίωση της περιοχής. Παρ'όλα αυτά, σε αντίθεση με τα γαλλικά και δυτικά πανεπιστήμια, τα οποία ακόμη υποστηρίζουν ένα τεχνητό διαχωρισμό ανάμεσα στην επιστήμη και την πολιτική, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα μοιάζει να προτάσσει ανοιχτά το πολιτικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι επιστήμες και τα πανεπιστήμια;

GS: Πράγματι, είναι περισσότερο από δέκα χρόνια που η περιοχή έχει ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους. Έχεις ανάγκη στελέχη και ικανότητες για το μέλλον της περιοχής, σε σχέση με την γεωργία και τα ορυκτά κυρίως. Επιπλέον, οι γλώσσες και η κουρδική λογοτεχνία είναι επίσης κάτι ουσιώδους σημασίας, το οποίο σχετίζεται με αυτό που σου έλεγα προηγουμένως για το πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της περιοχής. Αυτό που είναι σημαντικό για εμάς και τους φοιτητές, δεν είναι να μαθαίνουν

σκέτες γνώσεις. Ένας φοιτητής μαθηματικών ή πετροχημείας, για παράδειγμα, έχει στο πρόγραμμα του μαθήματα *γυναιολογίας* και επιπλέον μάθημα για τη δημοκρατία ή την κοινωνιολογία συνολικότερα. Προσπαθούμε να μην διαχωρίζουμε τις επιστήμες μεταξύ τους μαθαίνοντας στους φοιτητές πως όλες οι επιστήμες είναι σημαντικές. Διασφαλίζουμε ότι συμπληρώνουμε τις γνώσεις μεταξύ τους. Η κοινωνιολογία, η γυναιολογία, τα μαθηματικά, οι γλώσσες… όλα τα πεδία είναι αναγκαία για το μέλλον της περιοχής.

Διασφαλίζουμε επίσης πως οι διδασκαλίες μας εξελίσσονται μαζί με τους φοιτητές. Κάθε εξάμηνο οργανώνουμε μιας μορφής γενική συνέλευση του πανεπιστημίου. Σε αυτή τη συνέλευση, επιχειρούμε να βρούμε και άλλους τρόπους διδασκαλίας του κάθε επιστημονικού αντικειμένου. Επιχειρούμε επίσης να εξελίσσουμε τα προγράμματα, επεξεργαζόμενοι μαθήματα ή σεμινάρια τα οποία μπορούμε να προσθέσουμε για να ενθαρρύνουμε τους φοιτητές να διευρύνουν τους ορίζοντες τους και να αποτρέψουμε τον περιορισμό στα μαθηματικά ή την φυσική. Αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό για μας! Μια μέρα κάθε βδομάδα, έχουμε επίσης αυτό που αποκαλούμαι «κοινά μαθήματα». Τις Τρίτες, προτείνεται ένα σεμινάριο από τους φοιτητές του κάθε τμήματος. Προσκαλούν τους υπόλοιπους να έρθουν και να διαλεχθούν πάνω σε μια θεματική την οποία αναλαμβάνουν να περιγράψουν, όπως η πολιτική κατάσταση στην περιοχή, ή ακόμη για κατάσταση των γυναικών στο κόσμο. Μπορούν επίσης να προσκαλέσουν μια προσωπικότητα από έξω για διάλογο. Αυτές οι στιγμές, συνεπώς, μας επιτρέπουν να έχουμε ένα χώρο όπου χάρη σ’αυτόν οι φοτητές μπορούν να διαθέτουν αρκετές ώρες για να συζητήσουν και να εκφραστούν πάνω σε οποιοδήποτε ζήτημα.

Ωστόσο, είναι σωστό πως η περιοχή έχει ανάγκη ανθρώπινους πόρους. Πόροι που της λείπουν δραματικά. Πιο συγκεκριμένα, οι επιτροπές και οι οργανισμοί χρειάζονται πρόσωπα με ικανότητες. Το πανεπιστήμιο μας, λοιπόν, στρέφεται συνεχώς προς τις ανάγκες της κοινωνίας. Ψάχνουμε να κατανοήσουμε ποια είναι αυτό που έχει ανάγκη και πως μπορούμε να την βελτιώσουμε,

εκπαιδεύοντας στελέχη που θα μπορούν να εργαστούν γι'αυτήν και όχι για το κράτος ή την εξουσία. Η έννοια της κοινωνίας είναι, λοιπόν, για εμάς, εξαιρετικά σημαντική. **Για παράδειγμα, για να αντιμετωπίσουμε την υποβάθμιση του status των γυναικών στην περιοχή, προτείναμε ένα μάθημα γυναιολογίας, το οποίο είναι κάτι εντελώς καινούργιο για την Συρία και τη περιοχή**! Η κοινωνία μας έχει ανάγκη αυτές τις διδασκαλίες. Το ερχόμενο έτος, εμείς πρόκειται να διδάξουμε επίσης άλλη μια επιστήμη με την δημιουργία του τμήματος θρησκειολογίας. Δεν θα επικεντρώνεται στο Ισλάμ αλλά σε όλες τις θρησκείες που μπορούν να εντοπιστούν στην περιοχή. Έτσι, ένας γεζίντι, ένας μουσουλμάνος και ένας χριστιανός θα έχουν πλέον τη δυνατότητα να κάθονται μαζί στην ίδια τάξη για να σπουδάσουν την ιστορία των θρησκειών τους και κατόπιν να ειδικευτούν σε ένα θέμα πιο συγκεκριμένο.

Η ανησυχία μας είναι, λοιπόν, να εκπαιδεύσουμε τα στελέχη που θα μπορούν να υπηρετήσουν το συλλογικό. Δεν αφορά, συνεπώς, την απόκτηση ενός πτυχίου για την εργασία για εαυτό σου, αδιαφορώντας για την κοινωνία και την ανάπτυξη της. Σίγουρα, αυτό θα είναι κάτι εξαιρετικά δύσκολο να ενσταλλαχθεί αυτή η νοοτροπία στους φοιτητές. θέλουμε να συγκροτήσουμε προσωπικότητες ελεύθερες και δημιουργικές, επιχειρώντας να τους μεταδώσουμε ηθικές αξίες και να τους προτρέψουμε να υπηρετήσουν την κοινωνίας. Δυστυχώς, στα πανεπιστήμια του καθεστώτος, αυτό το πνεύμα δεν υπήρχε. Έπρεπε να παρακολουθείται ένα πρόγραμμα το οποίο χρειαζόταν να αποστηθίζεται με σκοπό την τελική εξέταση για να αποκτήσουμε το πτυχίο μας και να εργαστούμε με αυτό. Δεν υπήρχε συνεπώς αυτή η ιδέα τις συλλογικότητες και δεν προέτρεπε τους φοιτητές να αναστοχάζονται για να αλλάξουν τα πράγματα. Όλα αυτά ήταν απαγορευμένα! Γι'αυτό το λόγο πιστεύω πως όλες οι επιστήμες πρέπει σήμερα να συναρθώνονται για να ευνοήσουν τον αναστοχασμό, να φέρουν απαντήσεις και να λύσουν κοινωνικά προβλήματα. Το ίδιο, το σύστημα αξιολόγησης πρέπει να είναι εντελώς διαφορετικό. Εμείς δεν αξιολογούμε ένα φοιτητή αποκλειστικά από τα γραπτά του, αλλά ευρύτερα από το τρόπο που

συμπεριφέρεται στη συλλογικότητα: την συμμετοχή του στο μάθημα, τη συνέπεια του, το τρόπο που διαλέγεται με τους άλλους, τη δημιουργικότητα του…

Μάθημα καλών τεχνών, πανεπιστημιούπολη του Καμισλί

Θεωρούμε πως η εκπαίδευση έχει ένα σημαντικό ρόλο να παίξει στο μέλλον της χώρας. Στο καθεστώς, η κοινωνία δεν εξελισσόταν και τα προβλήματα συσσωρεύονταν συνεχώς μέχρι του σημείου της έκρηξης το 2011. Από τότε, η κοινωνίας μας κυριολεκτικά βυθίστηκε στο χάος! Ωστόσο, θέλουμε το σύστημα μας να είναι ανοιχτό στην κριτική και να αυτό-αξιολογείται συνεχώς. Γι'αυτό ψάχνουμε να δούμε πως λειτουργούν αλλού στα κόσμο τα πανεπιστήμια, βασιζόμενοι ταυτόχρονα στην μεσανατολίτικη κουλτούρα μας. Η εκπαίδευση είναι μια πολύ μακρά διαδικασίας και χρειάζεται να περιμένεις αρκετά πριν δεις τα αποτελέσματα της. Επιπλέον, το μέλλον της Σύριας είναι επίσης αβέβαιο. Σε κάθε περίπτωση, ελπίζουμε πως το μοντέλο των πανεπιστήμιων μας θα είναι ένα μοντέλο για την οικοδόμηση του μέλλοντος της Συρίας, δημοκρατική και πολυπολιτισμική.

C: Μοιάζεις αρκετά πεισμένη πως το πανεπιστήμιο της Ροζάβας έχει ένα ρόλο να παίξει στο μέλλον της χώρας και της περιοχής;

GS: Όπως σου είπα, ο ρόλος των θεσμών μας είναι να προστατέψουν τις αξίες για τις οποίες παλεύει η επανάσταση μας. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να γίνει αυτό, ένας από αυτούς είναι η εκπαίδευση, η οποία κατά την άποψη μου είναι ο πιο σημαντικός. Από το σχολείο έως το πανεπιστήμιο, αυτοί οι θεσμοί παίζουν ένα κρίσιμο ρόλο. Εργάζονται να εκπαιδεύσουν τις νέες γενιές βασιζόμενοι σε συγκεκριμένες αξίες. θέλουμε μια Συρία ανοιχτή, διότι, τελικά, αποτελούμε κομμάτι της Συρίας. Δεν είμαστε μια περιφέρεια αποκομμένη, ακόμη και ένα έχουμε ένα διαφορετικό σχέδιο. Σκεφτόμαστε, λοιπόν, πως αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να συμβάλλει στο να αλλάξει το μέλλον της Συρίας μέσα από την αναγνώριση της αρχής της ενότητας μέσα από την διαφορετικότητα. Γι'αυτό το λόγο επιθυμούμε να υπερασπίσουμε το εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Σύντομα, για παράδειγμα, πρόκειται να ανοίξουμε ένα Ινστιτούτο για τις λαϊκές παραδόσεις της Συρίας. Αρχικά θέλαμε να κάνουμε κάτι για την κουρδική λογοτεχνία και πολιτισμό, ωστόσο κατόπιν θελήσαμε να διευρύνουμε αυτό το σχέδιο ενσωματώνοντας τα ασσυριακά, αραβικά και αρμένικα παραμύθια. Η κοινωνίας είναι βαθιά πολυπολιτισμική. Ζούμε όλοι μαζί, κάποιες φορές στην ίδια γειτονιά. Δεν μπορούμε να σκεφτούμε ούτε στο ελάχιστο πως όλοι αυτοί οι πολιτισμοί μπορούν να διαχωριστούν ο ένας από τον άλλο! Ο καθένας πρέπει να μπορεί να εξασκεί το πολιτισμό και τη γλώσσα του και καθένας πρέπει να γίνεται σεβαστός γι'αυτό που είναι. Στο Καμισλί, η συμπροεδρία της κοινότητας αποτελείται από μια γυναίκα Κούρδισσα και ένα άντρα Αρμένιο, καθώς υπάρχουν συνοικίες με πολλούς Αρμένιους. Αυτό είναι κάτι φυσιολογικό για εμάς! θέλουμε, λοιπόν, οι θεσμοί μας να διαφυλάττουν και να μεταδίδουν αυτές τις αξίες. Γι'αυτό λοιπόν επιδιώκουμε να ενυπάρχουν στα προγράμματα που διδάσκουμε ή στις συζητήσεις που μπορεί να κάνουμε. Εάν οι θεσμοί είναι ένα σώμα, αυτοί κατοικούνται από μια ψυχή, ένα πνεύμα που τις κινεί και τις κατευθύνει. Χρειάζεται λοιπόν να τροφοδοτούμε

αυτό το πνεύμα, αλλιώς οι θεσμοί μας θα πεθάνουν και η επανάσταση μαζί τους.

C: Πρωτύτερα μίλησες για την γυναιολογία, μια επιστήμη ελάχιστα γνωστή στη Γαλλία και την Ευρώπη. Θα μπορούσε να εξηγήσεις τι αφορά;

GS: Πρώτα από όλα πρέπει να γνωρίζουμε πως ο ίδιος ο όρος αποτελεί σύνθεση δύο λέξεων: jin, που σημαίνει «γυναίκα» στα κούρδικα και λογία, που σημαίνει «επιστήμη». Κυριολεκτικά, ο όρος σημαίνει «επιστήμη της γυναίκας». Επιπλέον, το jin προέρχεται από τη λέξη jiyan που σημαίνει «η ζωή» στα κούρδικα. Σε τελική ανάλυση, είναι ένας διαφορετικό τρόπο να πεις «επιστήμη της ζωής». Η γυναιολογία θεωρητικοποιήθηκε από τον κριτικό διαννούμενο και ηγέτη του κουρδικού λαού, Αμπντουλάχ Οτζαλάν.

Για πρώτη φορά χρησιμοποιήθηκε αυτή η έννοια στο βιβλίο του *Κοινωνιολογία της ελευθερίας,* που δημοσιεύτηκε το 2008.[ii] Σίγουρα, η θέση των γυναικών στο κίνημα για την απελευθέρωση του Κουρδιστάν είναι πολύ παλιά. Ωστόσο, για πρώτη φορά, ο Οτζαλάν μίλησε για μια «επιστήμη της γυναίκας» και πρότεινε σχετικά μια θεωρία. Γι'αυτόν, οι γυναίκες δεν αποτελούν μόνο το μισό της κοινωνίας αλλά παράγουν, αντίθετα, την κοινωνία ως όλον. Πράγματι, είναι αυτές οι οποίες απασχολούνται με το να αναθρέψουν και να εκπαιδεύσουν τις νέες γενιές. Επίσης, το επίπεδο της χειραφέτησης μιας κοινωνίας αξιολογείται σύμφωνα με την κατάσταση των γυναικών στο εσωτερικό της. Εάν θέλουμε να απελευθερώσουμε την κοινωνία, χρειάζεται πρωτίστως να απελευθερώσουμε τη γυναίκα.

Η ιστορία των γυναικών είναι σε μεγάλο βαθμό άγνωστη και χρειάζεται να την ανακαλύψουμε για να αντιληφθούμε τον επαναστατικό ρόλο που μπορούν αυτές να έχουν. Αυτή η διαπίστωση δίνει ερείσματα για πολλές συζητήσεις και αντιπαραθέσεις στο εσωτερικό μας, ωστόσο αυτό που είναι σίγουρο είναι ότι η κατάσταση των γυναικών είναι σήμερα πολύ σοβαρή. Κάθε μέρα μαθαίνουμε πως μια γυναίκα δολοφονήθηκε

ακριβώς επειδή είναι γυναίκα. Στην περιοχή, το φαινόμενο χειροτέρευσε με τους πολέμους και τις κρίσεις. Επιπλέον, το ίδιο διάστημα, οι γυναίκες ήταν απούσες σε κάθε λήψη πολιτικών αποφάσεων. Αυτό, λοιπόν, μας ώθησε να δηλώσουμε πως δεν θα μπορέσουμε να λύσουμε τα προβλήματα της ανθρωπότητας εάν πρώτα δεν διευθετήσουμε το πρόβλημα των γυναικών. Για εμάς, η απελευθέρωση της γυναίκας πρέπει να είναι ακόμη σημαντικότερη και από την απελευθέρωση της χώρας!

Η γυναιολογία αναφέρεται επίσης σε όλα τα άλλα φεμινιστικά κινήματα του κόσμου, όπως αυτά των ΗΠΑ και της Γαλλίας. Αυτά τα κινήματα αποτελούν για εμάς μια σημαντική πηγή και η γυναιολογία χρειάζεται να κατανοήσει γιατί αυτά εν μέρει απέτυχαν. Στην γυναιολογία, θεωρούμε επίσης πως ο προσδιορισμός του άντρα περνάει μέσα από τον προσδιορισμό της γυναίκας και όχι το αντίθετο. Γι’αυτό λοιπόν είναι μια επιστήμη που αφορά εξίσου τους άντρες όπως και τις γυναίκες. Εξ ου και σε τοπικό επίπεδο προτείνουμε τις ακαδημίες της γυναιολογίας. Είναι ξεχωριστές ακαδημίες, ανεξάρτητες από το

πανεπιστήμιο, στις οποίες διατίθενται μια σειρά από προγράμματα σπουδών στα οποία άντρες και γυναίκες μπορούν να συμμετάσχουν, ανεξάρτητα από την κοινωνική τους προέλευση. Για εμάς, είναι, πράγματι, σημαντικό να συμμετέχουν όλες οι κατηγορίες: αγρότες, γυναίκες με ή χωρίς εργασία, άντρες του πνεύματος ή όχι… Αυτές είναι κοινωνικές ακαδημίες που απευθύνονται σε αυτές και αυτούς που θέλουν να εκπαιδευτούν για να αλλάξουν τη νοοτροπία τους.

Δεν μας ικανοποιεί η γυναιολογία να διδάσκεται στο πανεπιστήμιο, καθώς είναι σημαντικό για εμάς να εκπαιδεύσουμε το σύνολο της κοινωνίας, όχι μόνο τους φοιτητές ή τις ελίτ. Υπάρχουν, συνεπώς, ακαδημίες γυναιολογίας σχεδόν παντού στην περιφέρεια. Μέχρι στιγμής αυτό λειτουργεί αρκετά καλά! Πριν μερικούς μήνες, μπόρεσα να παρακολουθήσω εκπαιδεύσεις που τις διενεργούσαν γυναίκες και ωστόσο συμμετείχαν αποκλειστικά άντρες! Πριν μερικά χρόνια, κάτι τέτοια θα ήταν απλώς αδιανόητο! Για να αλλάξουν οι νοοτροπίες, επιθυμούμε να φέρουμε άντρες και γυναίκες μαζί ώστε να τους και τις κάνουμε να συνομιλήσουν πρόσωπο με πρόσωπο. Χρειάζεται να αποτραπεί ο διαχωρισμό τους με ξεχωριστές εκπαιδεύσεις καθώς, αντίθετα, θέλουμε να τους φέρουμε μαζί να συζητήσουν και να αντιπαρατεθούν με ένα διαφορετικό τρόπο (γέλια)! Ο στόχο της γυναιολογίας είναι κατά συνέπεια να αλλάξει τις ιδέες, τις γνώμες και τις νοοτροπίες. Και μέχρι στιγμής μπορούμε να παρατηρήσουμε τις αλλαγές! θα μπορούσες να το νιώσεις εάν ήσουν εκεί.

Οι υπόλοιπες κοινότητες συμμετέχουν επίσης και αυτές όλο και περισσότερο. Οι Αράβισσες ή Ασσύριες, για παράδειγμα, παίρνουν όλο και πιο συχνά το λόγο και αρχίζουν να συμμετέχουν στη τοπική πολιτική ζωή, συμπεριλαμβανομένων και αυτών σε περιοχές όπως η Ράκκα. θέλουν τώρα να κάνουν κάτι για να αλλάξουν τη μοίρα και είναι αυτό που οδηγεί όλο το κόσμο να αναπτύξει μια συλλογική συνείδηση. Παντού, λοιπόν, αρχίζουν να συζητιούνται τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην καθημερινότητα, η αντιπροσώπευση των γυναικών στην κοινωνία

και η ανάγκη τους να οργανωθούν με τρόπο αυτόνομο. Στη Ευρώπη, επίσης, υπάρχουν ακαδημίες καθώς αναπτύξαμε ένα δίκτυο διεθνές το οποίο οργανώθηκε μαζί με άλλα κινήματα φεμινιστικά. Το ζήτημα της γυναίκας είναι, πράγματι, το ίδιο σε όλες τις χώρες. Έχουμε ανάγκη, λοιπόν, να φτιάξουμε μια παγκόσμια ιστορία της γυναίκας ώστε να κατανοήσουμε το χειραφετητικό ρόλο που μπορεί να έχει για όλη την κοινωνία. Η ιστορία της αναμένει να γραφτεί, αυτή τη φορά από τις γυναίκες και όχι από τις πολιτικές εξουσίες που κυριαρχούνται από τους άντρες, δηλαδή, τα πατριαρχικό σύστημα. Πιστεύουμε εξίσου πως μια επιστήμη που θα αναπτυχθεί από τις γυναίκες θα επιτρέψει να τεθούν οι βάσης για μια σωστή κοινωνιολογία.

C: Όταν μιλάς για το πανεπιστήμιο της Ροζάβα, επιμένεις στο πολιτικό του σχέδιο, το οποίο νοείται ως βαθιά επαναστατικό, αλλά επίσης και στην αναγκαιότητα να μελετήσει πως λειτουργούν τα πανεπιστήμια της δύσης ούτως ώστε να μπορέσει να εμπνευστεί. Ως δυτικοί και δυτικές, αυτό μπορεί να μας μοιάζει κάπως παράταιρο καθώς, για πολλούς και πολλές από εμάς, τα πανεπιστήμια μας καταλαμβάνονται όλο και περισσότερο από νεοφιλελεύθερες και καπιταλιστικές λογικές. Προκαλεί έκπληξη, συνεπώς, να βλέπουμε πως αναζητείται την έμπνευση σε αυτά, καθώς βρίσκονται έτη φωτός μακριά από το πολιτικό σχέδιο που υπερασπίζεται. Τι ακριβώς ψάχνετε σε αυτά;

GS: Ναι, το κατανοώ, ωστόσο δεν έχουν όλα τα δυτικά πανεπιστήμια μόνο άσχημα πράγματα! (γέλια). Διαθέτουν επίσης μια σημαντική ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά και είναι αυτό ακριβώς που μας ενδιαφέρει. Χώρες όπως η Γαλλία, η Αγγλία ή η Αίγυπτος έχουν πανεπιστήμια πολύ παλιά! Ωστόσο είναι σωστό πως το πολιτικό μοντέλο που υπάρχει στη Ροζάβα είναι σίγουρα πολύ διαφορετικό από τα μοντέλα των μεγάλων αραβικών ή δυτικών χωρών, που συγκροτούνται στη βάση του μοντέλου του έθνους-κράτους. Επιπλέον, όπως δεν είμαστε ένα έθνος κράτος το ίδιο δεν είμαστε και ένα μοντέλο καπιταλιστικό. Διεκδικούμε το δημοκρατικό συνομοσπονδισμό. Είναι, λοιπόν, ένα εντελώς διαφορετικό μοντέλο αυτό που επιχειρούμε να οικοδομήσουμε και

να επεκτείνουμε στη περιοχή. Σαφώς, το πανεπιστήμιο της Ροζάβα εγγράφεται σε αυτό το πολιτικό σχέδιο και επιχειρούμε να το αντανακλούμε το καλύτερο δυνατό.

Απαντώντας στην ερώτηση σου, θα έλεγα αντίθετα πως πολλά πανεπιστήμια και πανεπιστημιακοί του εξωτερικού επιδιώκουν να έρθουν σε επαφή με εμάς. Αυτοί επίσης αναζητούν νέες πηγές έμπνευσης ψάχνοντας κάτι που λείπει σε αυτούς! (γέλια). Αντίστοιχα, εμείς ψάχνουμε επίσης σε αυτούς αυτό που λείπει σε εμάς. Κυρίως, επιδιώκουμε να κατανοήσουμε την ιστορική εξέλιξη των πανεπιστημίων τους, καθώς το κύρος των γαλλικών πανεπιστημίων δεν προέκυψε σε μια μέρα! Αναπτύχθηκαν βήμα βήμα, το ίδιο διάστημα με τις πολιτικές εξουσίες. Εάν μιλάω πολύ για τα γαλλικά πανεπιστήμια και αν είμαι πεπεισμένη πως μπορούν να μας μεταδώσουν πολλά πράγματα, είναι διότι γνωρίζω πως η Γαλλία πραγματοποίησε την επανάσταση της το 1789 και πως η επαναστατική κουλτούρα σημάδεψε βαθιά την γαλλική κοινωνία μακροπρόθεσμα, και ιδίως τη διανόηση της, τη λογοτεχνία της και την κριτική της σκέψη. Προσπαθούμε, λοιπόν, να κατανοήσουμε πως οι Γάλλοι κατόρθωσαν να αποκτήσουν τέτοιο κύρος στο κόσμο χάρη στα πανεπιστήμια τους και την πνευματική παραγωγή τους.

Από την άλλη πλευρά, δεν παραβλέπουμε το γεγονός πως τα δυτικά πανεπιστήμια μπορεί επίσης να συμμετέχουν σε ένα παιχνίδι ανταγωνισμού μεταξύ τους, με στόχο να κυριαρχήσουν στα άλλα, κυρίως αυτό-παρουσιάζομενα ως μοντέλα προς μίμηση! Στην περιοχή μας, υπάρχουν αμερικάνικα πανεπιστήμια παντού! Στο Μπασούρ, στο ιρακινό Κουρδιστάν, στο Λίβανο επίσης… δεν μπορεί να αγνοηθεί αυτή η πλευρά. Ωστόσο αυτός που μας ενδιαφέρει εδώ στη Ροζάβα, είναι κυρίως να κατανοήσουμε πως διαμόρφωσαν μια πολιτιστική και πνευματική κληρονομία. Και σε αυτό το σημείο, πιστεύω πως τα γαλλικά πανεπιστήμια αντιπροσωπεύουν ένα μοντέλο πολύτιμο, τουλάχιστον αυτή είναι σε κάθε περίπτωση η άποψη μου (γέλια). Ακολούθως, χρειάζεται να βρούμε ένα τρόπο να ενσωματωθούμε στα υπόλοιπα πανεπιστήμια του κόσμου ώστε να αποκτήσουμε επαφή με αυτά.

Για παράδειγμα, θα ήθελα η Γαλλία να είχε μια παρουσία εδώ στη Ροζάβα, κυρίως για την ανάπτυξη πολιτιστικών κέντρων και την ενίσχυση των δεσμών της με την περιοχή μέσα από την ίδρυση χώρων ανταλλαγής απόψεων. Παρά το γεγονός πως η Γαλλία είχε μακρά παρουσία στη Συρία, δεν έχουν απομείνει πολλά από την κληρονομία της στη Ροζάβα, τουλάχιστον σε πνευματικό και πολιτιστικό επίπεδο. Πιστεύω λοιπόν σε αυτήν την εμπειρία των γαλλικών πανεπιστήμιων, που δε μπορεί να συγκριθεί με το δικό μας πανεπιστήμια. Συνοπτικά, επιχειρούμε να δούμε πως το δικό μας πολιτικό μοντέλο μπορεί να διατηρήσει το πανεπιστήμιο μας για όσο περισσότερο γίνεται, αφήνοντας μια κληρονομία πίσω του ενόσω φτάνει τα επίπεδα κύρους των άλλων πανεπιστημίων. Μολονότι, τη δεδομένη στιγμή, μας λείπει πλήθος πραγμάτων στη Ροζάβα και δε γνωρίζουμε πως θα μοιάζει το πανεπιστήμιο μας σε δέκα, είκοσι ή εκατό χρόνια. Απλά δεν ξέρουμε! Αυτό που είναι σίγουρο, είναι πως έχουμε ιδιαιτερότητες πολιτικές και πολιτιστικές που ευχόμαστε να προστατέψουμε.

Προς το παρόν, είναι σημαντικό για εμάς να πηγαίνουμε στα άλλα πανεπιστήμια και να βλέπουμε τι είναι αυτό που κάνουνε, μόνο και μόνο για να μη βρεθούμε αποκομμένοι από το κόσμο! Η περιοχή στην οποία ζούμε είναι πάντοτε υπό το καθεστώς εμπάργκο. Για να το άρουμε, χρειάζεται μια εξωτερική βοήθεια, ωστόσο τα πράγματα δεν είναι αυτονόητα… Υπάρχουν οικονομικά και γεωπολιτικά συμφέροντα τα οποία διακυβεύονται, αλλά όχι τα συμφέροντα των λαών, των κοινωνιών ή των μειονοτήτων. Επιχειρούμε, λοιπόν, να διαδραματίσουμε το ρόλο μας, να δημιουργήσουμε ισορροπίες για να αντισταθούμε και να διασφαλίσουμε την ύπαρξη μας εν μέσω συγκρούσεων και συμφερόντων που μας υπερβαίνουν. Με τη Τουρκία στο Βορρά, το συριακό καθεστώς στο Νότο και τις ξένες δυνάμεις που επιτηρούν τα πάντα, είναι σαν να είμαστε περικυκλωμένοι από λύκους έτοιμους να μας καταβροχθίσουν με κάθε ευκαιρία.

Τελετή απονομής πτυχίων, πανεπιστημιούπολη του Καμισλί

Με το πανεπιστήμιο, επιθυμούμε να σπάσουμε αυτόν τον αποκλεισμό, ακριβώς επειδή οι ιδέες έχουν την δύναμη να διαπερνούν τα σύνορα, ειδικά με την τεχνολογία που υπάρχει σήμερα. Αυτό είναι μια ευκαιρία να ανταλλάξουμε απόψεις, ακόμη και ένα δεν μπορούμε να φύγουμε από την επικράτεια. Το να συνομιλούμε με τα ξένα πανεπιστήμια μας επιτρέπει, επίσης, να διασφαλίσουμε την αναγνώριση του πανεπιστημίου μας διεθνώς. Όπως γνωρίζεις, το πολιτικό στάτους της περιοχής μας δεν έχει αναγνωριστεί, ή τουλάχιστον όχι ακόμη. Κατά συνέπεια, το πανεπιστήμιο μας δεν είναι επίσημα αναγνωρισμένο ως τέτοιο. Αυτό αποτελεί ένα πραγματικό εμπόδιο για εμάς καθώς, για παράδειγμα, γνωρίζουμε πως υπάρχουν υποτροφίες, χρηματοδοτήσεις ή project στα οποία θα μπορούσαμε να υποβάλλουμε αίτηση ως πανεπιστήμιο αλλά, εφόσον δεν είμαστε έτσι αναγνωρισμένοι από τα άλλα διεθνή πανεπιστήμια και ιδρύματα, δεν μπορούμε να το κάνουμε.

Γι’αυτό το λόγο ψάχνουμε συνεχώς να ενισχυθούμε, καλύπτοντας τα κενά μας. Και γι’αυτό, πρέπει να παρακολουθούμε πως οι άλλοι αναπτύχθηκαν μακροπρόθεσμα. Επιχειρούμε να εντοπίζουμε τα κριτήρια που καθιστούν ένα πανεπιστήμιο αναγνωρίσιμο διεθνώς. Ως ένας ίδρυμα της ανώτατης εκπαίδευσης, έχουμε

ανάγκη άλλα ιδρύματα να μας αναγνωρίσουν. Αυτά τα τελευταία μπορούν να συμβάλλουν εξαιρετικά αναπτύσσοντας πιο επίσημες σχέσεις με εμάς. Αυτό μας επιτρέπει να ενισχύσουμε την θεσμική μας θέση. Γι'αυτό το λόγο εμείς επιχειρούμε επίσης συνεχώς να βελτιώνουμε τα προγράμματα μας και να εξελίσσουμε τα υλικά το οποία διδάσκουμε ώστε να καθίστανται έγκυρα από τους άλλους.

Δεν μιλάω για το πολιτικό σχέδιο το οποίο μας κινεί και το οποίο σκοπεύουμε να υπερασπίσουμε, αλλά από μια σκοπιά επιστημονική και ακαδημαϊκή, δηλαδή των προγραμμάτων, της παιδαγωγικής, των επιδόσεων, των διδασκόντων, των φοιτητών… επιχειρούμε να παραμείνουμε στο πνεύμα των καιρών και να μην βρεθούμε αποκομμένοι από το κόσμο, ακόμη και να μας λείπουν τα πάντα και διαθέτουμε μια ιδιαιτερότητα πολιτιστική και πολιτική που επιθυμούμε να αναγνωριστεί. Στρεφόμαστε προς τα έξω μας επιτρέπει να αναμετρηθούμε με τις δικές μας βεβαιότητες, προσπαθώντας κυρίως να κατανοήσουμε πως σκέφτονται οι άλλοι. Συμμετέχουμε λοιπόν σε ένα πλήθος συναντήσεων, εκπαιδεύσεων, εργαστηρίων… προσπαθούμε να συγκροτήσουμε δεσμούς με τους άλλους για να συζητήσουμε τα προβλήματα μας και να δούμε πως μπορούν αυτοί να μας βοηθήσουν από την πλευρά τους.

C: Στις 25 Φεβρουαρίου έλαβε χώρα μια συνάντηση με μια αντιπροσωπία Γάλλων πανεπιστημιακών που οργανώθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης. Τι κρατήσατε από αυτήν;

GS: Προς το παρόν, δεν υπήρξε κάποια δέσμευση. Αρχικά, ήταν να έρθουμε στο Παρίσι το Φεβρουάριο του 2020, ωστόσο δεν πήραμε βίζα. Η συνάντηση της 25^{ης} Φεβρουαρίου ήταν, λοιπόν, μια αρχή ώστε να εργαστούμε πάνω σε επίσημες σχέσεις και να συνδεθούμε με τα γαλλικά πανεπιστήμια, κυρίως χάρη σε ένα δίκτυο φίλων Τούρκων, Κούρδων και Γάλλων οι οποίοι σπουδάζουν και διδάσκουν εκεί και τους οποίους ευχαριστώ όλους για την διοργάνωση της συνδιάσκεψης. Αυτή η συνδιάσκεψη είχε πραγματική απήχηση! Στις 25 Φεβρουαρίου, λοιπόν, πραγματοποιήσαμε κάτι σημαντικό. Κατόπιν, υπήρξαν ανταλλαγές απόψεων και συζητάμε τα project τα

οποία θα θέλαμε να πραγματοποιήσουμε μαζί.

Σε προσωπικό επίπεδο, έλαβα πρόσκληση από τον Ερίκ Φασίν και την Κάρολιν Ιμπός ώστε να πάω και να πραγματοποιήσω έρευνες για ένα μήνα εντός του Εργαστηρίου Σπουδών του Φύλου και της Σεξουαλικότητας (Laboratoire d'études de genre et de sexualité-LEGS) στο πανεπιστήμιο Paris 8, στο Σαιν-Ντενί. Αυτό θα μας επέτρεπε να οργανώσουμε κοινά σεμινάρια. Υπήρξαν, ακολούθως, προσκλήσεις να αναπτύξουμε τις ανταλλαγές ανάμεσα στα εργαστήρια φεμινιστικών σπουδών και του τμήματος γυναιολογίας του πανεπιστημίου μας.

Αυτό θα μας επιτρέψει να εξελίξουμε τις σχέσεις μας στο μέλλον και να αναγνωριστεί το πανεπιστήμιο μας. Δυστυχώς, η επιδημία του κορονοϊού άλλαξε τα πράγματα. Ήταν να πάμε στη Γαλλία και να επισκεφτούμε αρκετά πανεπιστήμια, αλλά αυτό δεν έγινε.

Προς το παρόν, είμαστε πάντοτε στο στάδιο των διαδικτυακών συναντήσεων. Πράγμα που σημαίνει πως τα πράγματα προχωράνε αργά. Αν η κατάσταση βελτιωθεί, ελπίζουμε να έρθουμε πολύ γρήγορα στην Ευρώπη και στη Γαλλία ώστε να συναντήσουμε από κοντά τα τμήματα των πανεπιστημίων για να τους παρουσιάσουμε το σχέδιο του πανεπιστημίου μας. Προς το παρόν, προσπαθούμε να συνεχίζουμε να εργαζόμαστε από απόσταση, κυρίως για να αναπτύξουμε τα προγράμματα ανταλλαγών για τους διδάσκοντες και τους φοιτητές. Πρόσφατα υπογράψαμε ένα πρωτόκολλο με το California Institute of Integral Studies.[iii] Ο πρόεδρος του τμήματος ανθρωπολογίας, μαζί με μια ομάδα πανεπιστημιακών και φοιτητών ήρθε και μας επισκέφτηκε πρόσφατα! Πέρασαν μαζί μας δεκαοκτώ μέρες, οι οποίες ήταν πολύ πλούσιες και για τους μεν και για τους δε. Αυτή τη περίοδο, προσπαθούμε επίσης να αναπτύξουμε σχέσεις με τα αιγυπτιακά πανεπιστήμια, με τα οποία μοιραζόμαστε την ίδια γεωγραφική αναφορά. Σε κάθε περίπτωση, θεωρώ πως οι Γάλλοι μπορούν να παίξουν το ρόλο τους στο μέλλον του πανεπιστημίου μας. Γι'αυτό απευθύνω ένα κάλεσμα σε όλους τους διανοούμενους και πανεπιστημιακούς να μην αφήσουν το πανεπιστήμιο της Ροζάβα απομονωμένο! Είναι σαν δικό τους πανεπιστήμιο, μπορούν να συμμετέχουν στην οικοδόμηση και τον

εμπλουτισμό του. Αυτός είναι ο τρόπος που μπορούν να μας βοηθήσουν πιο συγκεκριμένα!

Υποσημειώσεις:

[i] Institut national des langues et des civilisations orientales – Εθνικό Ινστιτούτο Γλωσσών και Πολιτισμών της Ανατολής.

[ii] (Σ.τ.Μ.) Κυκλοφόρησε στα αγγλικά υπό το τίτλο *The Sociology of Freedom. Manifesto of the Democratic Civilization, Volume III*, το 2020, από τις εκδόσεις Kairos, με πρόλογο του Τζον Χόλογουεϊ. Το βιβλίο, σε pdf μορφή, διατίθεται στο σύνδεσμο https://libcom.org/files/sociology_of_freedom_9781629637730.pdf

[iii] (Σ.τ.Μ.) Το California Institute of Integral Studies (CIIS) είναι ένα ιδιωτικό μη κερδοσκοπικό πανεπιστημιακό ίδρυμα που εδρεύει στο Σάν Φρανσίσκο των ΗΠΑ. Ιδρύθηκε το 1968 και προήλθε από την Αμερικανική Ακαδημία Ασιατικών Σπουδών (American Academy of Asian Studies). https://en.wikipedia.org/wiki/California_Institute_of_Integral_Studies

---

Κλειστά κέντρα κράτησης-Το νέο πανοπτικόν ελέγχου και φυλάκισης

Μετάφραση/Εισαγωγικό Σημείωμα: Μηνάς Μπλάνας

Η συνθήκη της πανδημίας κάνει ακόμα πιο μεγάλη μερίδα της κοινωνίας να στέκεται αμέτοχη για όσα συμβαίνουν σε "αόρατες" κοινωνικές ομάδες, να αδιαφορεί μπροστά σε βασανισμούς ανθρώπων, απαγωγές και παράνομες απελάσεις, παραβιάσεις βασικών δικαιωμάτων και στους νεκρούς σε κέντρα κράτησης. Κι αυτό διότι η ίδια η κοινωνία, με πρόφαση τον κορωνοιό, μπήκε στην δίνη της απειλής(ο Άλλος μετατράπηκε στον/ην διπλανό/ή), της στέρησης των βασικών ελευθεριών, του φόβου και της αδιαφορίας, ακόμα και για την ίδια την ζωή δίπλα σε πτώματα. Δεν είναι ψέματα, όμως, πως ο εκφασισμός της κοινωνίας προχώρησε αρκετά βήματα τα τελευταία 5 χρόνια.

Αυτή η παραπάνω κοινωνική πραγματικότητα καταφέρνει να κάνει πιο ευάλωτα όσα άτομα βρίσκονται στο στόχαστρο της ρατσιστικής, μισάνθρωπης ρητορικής και των παιχνιδιών των κρατών πάνω σε ανθρώπινες ζωές. Βίαιες επαναπροωθήσεις, ξύλο, βασανισμοί, ναυάγια, φυλακίσεις. Η λίστα δεν έχει τελειωμό για τον θάνατο που σπέρνουν τα κράτη. Τουρκία-Ελλάδα, ανταγωνισμοί, -όχι εσύ έκανες βασανισμούς, όχι εσύ τους στέλνεις, φέρτε δις- να τους βάλουμε στα στρατόπεδα και να τους στείλουμε από εκεί που ήρθαν. Γίνεται λόγος για το μεταναστευτικό/προσφυγικό, λες και μιλάμε για ανεπιθύμητα σακιά.

Για να φτάσουμε στο σημείο να περνάνε από μπροστά μας μαρτυρίες για ναυάγια, νεκρούς, μαρτυρίες για βασανισμούς, κρατικές αυθαιρεσίες σε διαδικασίες ασύλου και σκευωρίες, κλείσιμο σε βανάκια, ξύλο και μετά από 7 ώρες πάνω στον Έβρο. Για να είναι μακριά από την πόλη οι "βρωμιάρηδες, οι ξένοι, τα κοπρόσκυλα". Σκληρό; Αυτά συμβαίνουν. "Εδώ δεν μπορούμε να ζήσουμε εμείς, "μ' αυτούς θα ασχολούμαστε;", λένε οι ντόπιοι με μία ίσως πιο καλοπροαίρετη έκφραση της αδιαφορίας.

Το ελληνικό κράτος, με μπροστάρη τη Νέα Δημοκρατία, είναι γνωστό πλέον για την επιπόλαιη αντιστροφή του νοήματος και των εννοιών στην παρουσίαση του έργου του. Νομοσχέδιο που κάνει βουνά και θάλασσες έρμαια της κάθε εταιρείας στον βωμό του κέρδους; "Νομοσχέδιο φιλικό προς το Περιβάλλον".

Καταστρατηγείται το 8ωρο, η συνδικαλιστική δράση και καταργείται η Επιθεώρηση Εργασίας προς όφελος του εργοδότη; “Φιλεργατικό νομοσχέδιο, δίπλα στους εργαζόμενους”. Αυτό δεν αλλάζει, ειδικά στο μεταναστευτικό/προσφυγικό. Άλλωστε, η ενημέρωση σ’ αυτόν τον τομέα είναι τόσο ελαττωματική που ούτε καν φτάνει η είδηση στα ελληνικά μέσα. Ούτε καν φτάνει για να βαφτιστεί η βίαιη επαναπροώθηση σε δήθεν διάσωση κλπ, όπως είναι το σύνηθες από τα ΜΜΕ.

Όμως, αυτό δεν είναι θέμα μόνο της Ελλάδας. Την ίδια τακτική ακολουθεί και η Ε.Ε.

Τι είναι αυτό που ετοιμάζεται, όμως, στα νησιά του Αιγαίου;

Ακολουθεί μία μετάφραση ενός άρθρου της Corina Petridi (Reporters United) στο AlgorithmWatch, που αποτυπώνει την φρικαλεότητα της “προστασίας των συνόρων και των ανθρώπινων δικαιωμάτων.” Το πρωτότυπο άρθρο εδώ: https://algorithmwatch.org/en/greek-camps-surveillance/

Ένα σύστημα παρακολούθησης που χρηματοδοτείται από την ΕΕ για «κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης» σε πέντε ελληνικά νησιά εγείρει ερωτήματα σχετικά με την ιδιωτικότητα και την ευημερία των αιτούντων άσυλο. Παρά τις διαβεβαιώσεις των ευρωπαϊκών αρχών, το σύστημα “Κένταυρος” υποδηλώνει ότι ο μαζικός έλεγχος, και όχι το καταφύγιο, είναι η προτεραιότητα.

Το Ελληνικό Υπουργείο Μετανάστευσης και Άσυλου σύντομα θα αναπτύξει και θα εγκαταστήσει ένα μερικώς αυτοματοποιημένο σύστημα επιτήρησης σε νέες εγκαταστάσεις υποδοχής στα ελληνικά νησιά, σύμφωνα με επίσημο έγγραφο στρατηγικής του AlgorithmWatch.

Το έργο παρουσιάστηκε σε μια παρουσίαση με τίτλο «Εθνική στρατηγική μετανάστευσης 2020-2021, προστασία των νησιών του Αιγαίου», η οποία καθορίζει τις βασικές προτεραιότητες της κυβέρνησης για το πώς χειρίζεται τους αιτούντες άσυλο.

Το σύστημα ονομάζεται «Κένταυρος», το όνομα των μυθικών

πλασμάτων ανθρώπων-ζώων γνωστών για τον άγριο και βίαιο χαρακτήρα τους. Η παρουσίαση το περιγράφει ως ένα «ολοκληρωμένο ψηφιακό σύστημα ηλεκτρονικής και φυσικής διαχείρισης ασφάλειας που τοποθετείται μέσα και γύρω από τις εγκαταστάσεις χρησιμοποιώντας κάμερες και έναν αλγόριθμο ανάλυσης κίνησης (AI Behavioral Analytics)».

Το "Κένταυρος" θα εφαρμοστεί και στα πέντε κέντρα υποδοχής που πρόκειται να λειτουργήσουν στο εγγύς μέλλον σε Λέσβο, τη Χίο, τη Σάμο, τη Λέρο και Κω. Η ακριβής ημερομηνία εφαρμογής είναι ασαφής. Το camp της Σάμου είναι έτοιμο, αλλά η κατασκευή δεν έχει ακόμη ξεκινήσει στη Λέσβο.

> *Υπάρχει προφανής αμφισημία για τη φιλοσοφία των νέων στρατοπέδων. Στην πρόσφατη επίσκεψή της στη Λέσβο, η Επίτροπος της Ε.Ε. Ylva Johansson δήλωσε με έμφαση ότι δεν θα είναι κλειστά. Ωστόσο, η παρουσίαση του Υπουργείου τα περιγράφει ως «κλειστές και ελεγχόμενες». Η λέξη «κλειστό» επαναλαμβάνεται 18 φορές σε όλο το έγγραφο της ελληνικής κυβέρνησης.*

Σύμφωνα με το ίδιο έγγραφο, τα νέα στρατόπεδα θα έχουν διπλό στρατιωτικού τύπου φράχτη. Οι κάτοικοι τους επιτρέπεται να εισέρχονται και να εξέρχονται από την εγκατάσταση μόνο σε συγκεκριμένες ώρες της ημέρας και θα παρακολουθούνται από το σύστημα "Κένταυρος".

Το Ελληνικό Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου μοιράστηκε με το AlgorithmWatch και τους Reporters United μια λίστα με τα βασικά παραδοτέα του "Κενταύρου". **Το έργο αποτελείται από διάφορες τεχνολογικές λύσεις, όπως σύστημα CCTV και οθόνες βίντεο, πτήσεις με drone μέσω των εγκαταστάσεων για τον εντοπισμό περιστατικών, συναγερμούς παραβίασης περιμέτρου με κάμερες, πύλες ελέγχου με ανιχνευτές μετάλλων και συσκευές ακτίνων Χ και ένα αυτοματοποιημένο σύστημα για δημόσιες ανακοινώσεις, που θα μεταδίδονται από ηχεία. Ένα κέντρο ελέγχου θα βρίσκεται στην έδρα του υπουργείου.**

Ένας εκπρόσωπος του υπουργείου δήλωσε στο AlgorithmWatch ότι το έργο «στοχεύει στην ενίσχυση της υποδομής των κέντρων λήψης και αναγνώρισης με ενσωματωμένα ψηφιακά συστήματα, ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η ομαλή λειτουργία των εγκαταστάσεων λήψης».

Το έργο θα χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα κεφάλαια θα προέρχονται ιδίως από το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, το οποίο χρηματοδοτεί τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ και από το Ταμείο Ανάκαμψης, το οποίο υποστηρίζει τα κράτη μέλη που επλήγησαν από την πανδημία. «Με αυτόν τον τρόπο», δήλωσε ο εκπρόσωπος, «θα διασφαλιστεί ότι η υλοποίηση και η λειτουργία του έργου θα υπόκεινται στις απαιτήσεις του GDPR(Γενικός Κανονισμός για την Προστασία των Δεδομένων) για την ενίσχυση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών των ατόμων».

Μια πηγή, που ζήτησε να μην αναφερθεί το όνομα της, είπε στο AlgorithmWatch ότι το κόστος του έργου θα ξεπεράσει τα 33 εκατομμύρια ευρώ. Το έργο θα τεθεί σύντομα σε λειτουργία μέσω δημόσιου διαγωνισμού και θα ανακοινωθεί σε EUR-Lex.

Όλα περιλαμβάνονται

Η Petra Molnar είναι δικηγόρος στο Migration and Technology Monitor και στο Refugee Law Lab. Αυτό που θεώρησε ενδιαφέρον για το σύστημα Centaur είναι το πόσο καθολικό είναι.

«Δείχνει πραγματικά ότι η προτεραιότητα αυτού του έργου και ίσως για το Υπουργείο Μετανάστευσης είναι η ομαλοποίηση της παρακολούθησης σε αυτούς τους χώρους. Μιλάμε για κάμερες, αυτοματοποιημένη μετάδοση φωνής, drones και επίσης γι' αυτό το είδος άμορφης αλγοριθμικής ανάλυσης ανίχνευσης που κανείς δεν μπορεί να ξέρει τι ακριβώς θα συνεπάγεται », είπε η κ. Molnar.

> *Η ΕΕ και η ελληνική κυβέρνηση δημιουργούν ουσιαστικά ένα «ευρύ panopticon» και απομονώνουν περαιτέρω μια πολύ ευάλωτη κοινότητα, είπε. «Έχουμε ακούσει για ορισμένες από τις δραστηριότητες είτε που προτείνονται είτε ήδη συμβαίνουν όπως*

πτήσεις με drones πάνω από τη Λέσβο και μερικά από τα στρατόπεδα. Αυτή είναι η πρώτη φορά που βλέπω δραστηριότητες ντετέκτιβ να αναφέρονται ως βασικά επιτεύγματα ως μέρος ενός έργου », πρόσθεσε.

Η ομάδα της έχει επιβεβαιώσει τη χρήση drones σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις, αλλά δεν έχουν επιβεβαιώσει τις πτήσεις πάνω από το νησί της Λέσβου. Ωστόσο, η κ. Molnar λέει ότι υπήρξαν ορισμένες περιπτώσεις όπου οι άνθρωποι πίστευαν ότι τους ακολουθούσαν drones στο στρατόπεδο «Moria 2.0», καθώς το νέο στρατόπεδο είναι γνωστό στους ντόπιους. (Το στρατόπεδο Moria, στο νησί της Λέσβου, κάηκε το 2020.)

Φυλακή

Ο Matthias Mertens είναι Συντονιστής Υποστήριξης για το Europe Must Act. Πρότεινε ότι τα νέα κλειστά στρατόπεδα – επίσημα αναφερόμενα ως Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (MPRIC) – συνεχίζουν την «επιβλαβή πολιτική μαζικού περιορισμού των αιτούντων άσυλο» που εφαρμόζεται στα ελληνικά νησιά από το 2016.

Υπό αυτή την έννοια, είπε, τα νέα στρατόπεδα «έχουν σχεδιαστεί για να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο σαν φυλακές: Τοποθετούνται σε απομακρυσμένες τοποθεσίες στα ελληνικά νησιά, οι εξωτερικές τους περιμέτρους περιβάλλονται από δύο φράκτες στρατιωτικού τύπου και αυστηρούς ελέγχους στην κίνηση των αιτούντων άσυλο, μέσα και έξω”.

Κατά την άποψή του, ο Κένταυρος θα θέσει τους αιτούντες άσυλο στα ελληνικά νησιά υπό στενή παρακολούθηση, συμβάλλοντας στις συνθήκες φυλακής των νέων στρατοπέδων.

«Από την εμπειρία μας ως επί τόπου εργαζόμενοι βοήθειας, γνωρίζουμε ότι ένα τέτοιο σύστημα δεν θα χρησιμεύσει για τη διασφάλιση της ασφάλειας των αιτούντων άσυλο και του προσωπικού, αλλά μάλλον θα επιδεινώσει τα ήδη ανησυχητικά δεινά όλων όσων αναγκάζονται να ζήσουν σ’ αυτά τα camps»,

είπε.